

Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu se sídlem v Praze

Kladenská 103/105, 160 00 Praha 6

**Zpráva o činnosti Oblastního inspektorátu práce
pro hlavní město Prahu za rok 2011**

Praha, únor 2012

O B S A H

<i>kapitola</i>	<i>obsah kapitoly</i>	<i>strana</i>
	Úvod	4
1.	Základní údaje	5
	- sídlo	5
	- vedoucí zaměstnanci	5
	- personální obsazení, věková struktura zaměstnanců	6
	- vzdělanostní struktura zaměstnanců	6
2.	Základní statistické údaje o kontrolní činnosti	7
2.1	Počty kontrolovaných subjektů	7
2.2	Počty protokolů o kontrolní činnosti podle § 3 ZoIP	7
2.3	Počty vyjádření k projektovým dokumentacím staveb podle § 5 i)	7
2.4	Počet případů uplatnění požadavků podle § 5 j)	7
2.5	Počty rozhodnutí	7
2.5.1	- podle § 5 l) ve správním řízení	7
2.5.2	- podle § 7 j) o zákazu	8
2.5.3	- podle § 7 písm. l)	8
2.5.4	- podle § 10 až § 22	8
2.5.5	- podle § 23 až § 34	8
2.6	Počet vyšetřovaných pracovních úrazů podle § 5 e) a f)	9
2.7	Počet uskutečněných poradenství podle § 5 k)	9
3.	Kontrolní činnost	9-92
3.1	Výsledky kontrolní činnosti podle schváleného programu kontrolních akcí SÚIP a Programu činnosti OIP	9-13
3.2	Výsledky kontrolní činnosti podle plánu úkolů OIP	14
3.3	Výsledky kontrolní činnosti v oblasti BOZP včetně TZ	č. úkolu 14-67
	Bezpečnost práce ve stavebnictví	11.1.31 14-17
	Kontrola zaměstnavatelů v dopravě	11.1.32 17-21
	Kontrola systému BOZP a pracovních podmínek v malých a středních podnicích	11.1.33 21-26
	Zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení pro užívání elektrických zařízení při jejich půjčování a pronajímání	11.1.34 26-28
	Dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu VTZ - parních a kapalinových kotlů	11.1.35 29-31
	Plnění povinností vyplývajících z PP k zajištění BOZP ZZ při manipulaci s materiálem a břemeny	11.1.36 32-33
	Kontrola dodržování předpisů k zajištění BP při provozu PZ v objektu s přístupem veřejnosti	11.1.37 34-36

<i>kapitola</i>	<i>obsah kapitoly</i>	<i>strana</i>
	Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby a koordinátora BOZP na staveništi	11.1.39 37-38
	Bezpečnost práce ve strojírenství	11.1.40 38-42
	Kontrola systému BOZP u škol a školských zařízení se zaměřením na praktickou výuku	11.1.41 42-48
	Kontrola systému BOZP v zemědělství	11.1.42 48-52
	Integrovaná inspekce podle zák. č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií	11.1.49 52-55
	Program „Bezpečný podnik“	11.1.50 55-60
	BOZP – společné kontroly (úkol byl proveden ve smyslu následné kontroly na HÚ 11.1.81)	11.1.82 60-62
	Koordinované kontroly u subjektů vykonávajících v rámci své činnosti balící a kompletovací činnost	11.1.84 62-65
	Koordinované kontroly na stavbách	11.1.86 65-67
3.4	Výsledky kontrolní činnosti v oblasti pracovněprávní	67-87
	Dodržování pracovněprávních předpisů vč. BOZP u zaměstnavatelů zaměstnávajících osoby se zdravotním postižením	11.1.01 67-68
	Dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání zaměstnanců v malých a středních podnicích v potravinářském průmyslu	11.1.03 68-69
	Kontrola dodržování ochrany soukromí zaměstnanců na pracovišti	11.1.04 70-71
	Dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání zaměstnanců agenturami práce	11.1.10 72-74
	Koordinované kontroly v ZŠ a SŠ se zaměřením na opakované sjednávání pracovních poměrů s pedagogickými zaměstnanci	11.1.13 74-75
	Kontrola uživatelů související s úkolem č. 11.1.10 agenturami práce	11.1.21 76
	Provádění kontrol na základě podnětů na porušování pracovněprávních předpisů a předpisů v oblasti BOZP	11.1.66 76-78
	Podněty - maloobchod	11.1.67
	Podněty – stravovací a ubytovací služby	11.1.68
	Podněty - stavebnictví	11.1.69
	Koordinované kontroly s úřady práce	11.1.70 78-80
	Společné kontroly potírání nelegální práce v restauračních a ubytovacích zařízeních	11.1.81 80-82
	Koordinované kontroly v prodejnách maloobchodu	11.1.83 83-85
	Koordinované kontroly v oblasti agenturního zaměstnávání	11.1.85 85-87
3.5	Výsledky následné kontrolní činnosti	87-88
3.6	Výsledky kontrolní činnosti z pohledu daného regionu	88-92
4.	Ostatní činnost	92-102
4.1	Vyjadřování se k projektovým dokumentacím staveb	92-94
4.2	Uplatněné požadavky při povolování a kolaudacích staveb	94
4.3	Kontrolování příčin a okolností pracovních úrazů, popř. jejich šetření	95-100

4.4	Vyšetřování havárií ve smyslu zákona č. 59/2006 Sb.	100
4.5	Šetření přijatých podání a jejich analýza	100-102
5.	Poradenská, výchovná a vzdělávací činnost	102
5.1	Poradenská činnost	102
5.2	Výchovná a vzdělávací činnost	103
5.2.1	Činnost zaměřená na vlastní zaměstnance	103
5.2.2	Činnost v a mimo rámec regionu působnosti OIP	104
5.2.3	Publikační činnost	105
6.	Spolupráce s orgány a organizacemi	106
7.	Závěr	106-107

Úvodní informace

Zpráva o činnosti Oblastního inspektorátu práce pro hlavní město Prahu má za cíl dát základní informace o struktuře a činnostech, které inspektorát plnil v roce 2011. Vedle preventivní činnosti vyplývající ze schváleného „Programu kontrolních akcí v roce 2011“ Státního úřadu inspekce práce, se inspektorát zabýval ve velké míře podáními zaměstnanců na neplnění povinností ze strany zaměstnavatelů. Počet těchto podání byl v roce 2011 vyšší než tomu bylo v roce 2010. Čím více je podání, tím menší prostor zbývá na preventivní činnost, protože tento druh kontroly je administrativně a časově náročnější než je tomu u preventivních kontrol.

Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, vedle klasické kontrolní činnosti v terénu ukládá plnit další úkoly, které jsou ve zprávě popsány v kapitole 3.5 až kap. 6. Inspektorát v minulém roce věnoval zvýšenou pozornost poradenství, které však v žádném případě nemůže nahrazovat činnost advokátů, konstrukčních nebo projekčních kanceláří. Poradenství, které poskytuje inspektorát, má za cíl podat základní informace o právech a povinnostech v pracovněprávních vztazích, pracovních podmínkách a zajištění bezpečné práce a to jak zaměstnancům, tak zaměstnavatelům a jejich zástupcům.

Současně je nutné zdůraznit, že v rámci své činnosti inspektorát v roce 2011 participoval na koordinovaných kontrolách organizovaných spolu s úřady práce, ČSSZ, Policií ČR a Celní správou. Společné kontroly byly zaměřeny na oblast zákona o inspekci práce, na nedodržování pracovněprávních předpisů zejména v oblasti zaměstnanosti, pracovněprávních vztahů a navazujících otázek. Cílem společně vykonávaných kontrol bylo zlepšení vymahatelnosti práva, zejména ve vztahu k nelegální práci, nedodržování pracovněprávních předpisů a obcházení placení odvodů na sociální a zdravotní pojištění. Společné kontroly přispěly k nápravě zjištěných nedostatků, k odstranění nedostatků došlo ze strany kontrolovaných osob mnohdy ještě v průběhu kontroly. Ve zbývajících případech byla vydána opatření k odstranění nedostatků se stanovením lhůty k odstranění, v případech závažného porušení byl uložen finanční postih.

Další významnou činností inspektorátu je vyjadřování se k projektovým dokumentacím staveb a uplatňování požadavků k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, a to jak při samotné výstavbě, tak před jejím uvedením do užívání. V daném případě se jedná o preventivní činnost, která se provádí především u staveb, kde s ohledem na použité technologie, materiály a

činnosti lze předpokládat rizika ohrožení života a zdraví pracovníků nebo veřejnosti. Jde zejména o průmyslové provozy, sklady, čerpací stanice pohonných hmot a objekty určené ke shromažďování osob.

Důležitou součástí činnosti inspektorátu je provádění následných kontrol, kdy inspektorát ověřuje zda a jak kontrolovaná osoba naplňuje uložená opatření k nápravě závadného stavu. Z výsledků kontrolní činnosti jednoznačně vyplývá, že až na výjimky zaměstnavatelé přistupují k odstraňování zjištěných nedostatků odpovědně. Tento jejich přístup vytváří dobré podmínky pro spolupráci zaměstnavatelů a zaměstnanců.

1. Úvod - základní údaje

Sídlo: Praha 6 – Vokovice, Kladenská 103/105, PSČ: 160 00

Tel. ústředna: 235 091 610

Fax: 235 362 007, 235 301 827

Vedoucí inspektor: JUDr. Jaroslav Stádník

Sekretariát, personální: paní Eva Zapletalová

Vedoucí právního odboru: Mgr. Petr Kieler

Právníci: JUDr. Eva Bláhová, JUDr. Ladislava Šmídová, Mgr. Daniela Vacková

Vedoucí odboru
správy a informatiky: paní Iva Lahučká

Vedoucí odboru inspekce I
– všeobecná inspekce,
stavebnictví: Ing. Milan Moravec

Vedoucí odboru inspekce II
– VTZ, doprava a manipulace,
integrovaná inspekce: Ing. Martina Švorcová

Zastupující vedoucí odboru
inspekce III – pracovněprávní vztahy: JUDr. Jaroslav Markuzi

Nadřízená instituce: STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE
Horní náměstí 103/2, 746 01 OPAVA

Přehled o počtu a pohybu zaměstnanců v roce 2011 a jejich funkční rozložení k 31.12.2011

TAB. 1

Závazný limit zaměstnanců	Roční průměrný přepočt. stav	Fyzický stav k 31.12.2011 (vč.POP)/ z toho žen	Přírůstky zaměstnanců (bez POP)	Odchody zaměstnanců (bez POP)	Vedoucí zaměstnanci/z toho žen	Inspektoři/z toho žen	Ostatní zaměstnanci (bez POP)/z toho žen
60	57,127	60/31	6	2	6/2	39/16	13/11

Poznámka: mezi ostatní zaměstnance počítáme právníky, účetní, správce sítě, statističky, personalistku, asistentky.

Věková struktura zaměstnanců k 31.12.2011

TAB. 2

Věk	Počet inspektorů muži/ženy	Počet ostatních zaměstnanců (bez POP) muži/ženy
21 – 30	0/0	2/0
31 - 40	1/1	2/0
41 - 50	2/7	1/8
51 - 55	5/1	0/1
56 - 60	10/6	1/3
Nad 60	5/1	0/1

Poznámka: mezi ostatní zaměstnance počítáme (viz pozn. výše + vedoucí zaměstnance)

Vzdělanostní struktura zaměstnanců k 31.12.2011

TAB. 3

Vzdělání	Počet inspektorů muži/ženy	Počet ostatních zaměstnanců (včetně VI, VO, právníků (bez POP) muži/ženy
Vysokoškolské	13/8	5/4
Úplné střední	10/8	1/9
Střední	0/0	0/0
Základní	0/0	0/0

Poznámka: TAB. č. 1, 2, 3: jedna inspektorka PVP je v současné době na RD (není započítána do stavu k 31.12.2011).

2. Základní statistické údaje o kontrolní činnosti

2.1 Počty kontrolovaných subjektů (úkol 11.1.01 až 11.1.86N, vyjma 11.0.07,08) z toho:

a) organizací	1.695
b) podnikajících fyzických osob	242
C e l k e m :	1.937

2.2 Počty protokolů o kontrolní činnosti podle § 3, z toho:

a) v organizacích	1.782
b) u podnikajících fyzických osob	249
C e l k e m :	2.031

2.3 Počet vyjádření k projektovým dokumentacím staveb podle § 5 i)

Počet vyjádření k projektovým dokumentacím staveb	229
---	-----

2.4 Počet případů uplatnění požadavků podle § 5 j) – kolaudace:

Počet případů uplatnění požadavků podle § 5 j) - kolaudace	6
--	---

2.5 Počty rozhodnutí (sankce, které nabyly právní moci v roce 2011):

2.5.1 podle § 5 l) ve správním řízení 1. a 2.

Sankce	a) organizacím	b) podnikajícím fyzickým osobám
1. Správní delikty, přestupky	57 (2.344.000,-)	13 (335.000,-)
2. Pořádková pokuta	15 (585.000,-)	5 (145.000,-)
C e l k e m - sankce, které nabyly PM v roce 2011:		90 (3.409.000,-)

2.5.2 podle § 7 j) o zákazu

1. zákaz použití objektů, provozů, strojů	0
2. zákaz práce přesčas, práce v noci, žen a mladistvých	0

2.5.3 podle § 7 písm. l) – pořádková pokuta

Celková výše uložených pořádkových pokut dosáhla:	730.000,-
Nejvyšší pořádková pokuta dosáhla:	60.000,-
Celkem bylo uloženo:	20

2.5.4, 2.5.5 podle § 10 až § 22 - pokuta za přestupky, § 23 až § 34 - za správní delikty, z toho:

a) pro organizace	57
b) pro podnikající fyzické osoby	13
- celková výše pokut uložených organizacím dosáhla	2.344.000,-
- celková výše pokut podnikajícím fyzickým osobám dosáhla	335.000,-
- nejvyšší pokuta organizaci dosáhla	650.000,-
- nejvyšší pokuta podnikající fyzické osobě dosáhla	50.000,-

Tabulka počtů odvolání (odporů) proti rozhodnutí (vč. příkazů), z toho potvrzeno, zamítnuto

počty odvolání	změněných	zrušených	potvrzených
8	4	3	5

2.6 Počet vyšetřovaných pracovních úrazů podle § 5 e) a f), z toho:

pracovních úrazů	k šetření vybráno	uzavřeno
a) smrtelných:	5	4
b) závažných:	13	13
c) ostatních:	0	0
uzavřená šetření celkem :		17

2.7 Počet uskutečněných poradenství podle § 5 k), z toho:

a) poradenství bez záznamu a zaevidované (datum, jméno...)	12.624
b) s písemným záznamem (pošta, e-mail, atp.)	276
Celkem :	12.900

3. Kontrolní činnost

3.1 Výsledky kontrolní činnosti podle schváleného programu kontrolních akcí SÚIP a Programu činnosti OIP

a) Údaje o tom, zda byl program úkolů roku 2011 splněn v plánovaném rozsahu kontrolovaných subjektů, případně zdůvodnění jeho omezení.

Seznam úkolů:

Číslo úkolu	Název úkolu
11.1.01	Dodržování pracovněprávních předpisů vč. BOZP u zaměstnavatelů zaměstnávajících osoby se zdravotním postižením
11.1.03	Dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání zaměstnanců v malých a středních podnicích v potravinářském průmyslu
11.1.04	Kontrola dodržování ochrany soukromí zaměstnanců na pracovišti
11.1.10	Dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání zaměstnanců agenturami práce
11.1.13	Koordinované kontroly v ZŠ a SŠ se zaměřením na opakované sjednávání pracovních poměrů s pedagogickými zaměstnanci
11.1.21	Kontrola uživatelů související s úkolem č. 11.1.10 agenturami práce

11.1.31	Bezpečnost práce ve stavebnictví
11.1.32	Kontrola zaměstnavatelů v dopravě
11.1.33	Kontrola systému BOZP a pracovních podmínek v malých a středních podnicích
11.1.34	Zajištění BPTZ pro užívání elektrických zařízení při jejich půjčování a pronajímání
11.1.35	Dodržování předpisů k zajištění BP a TZ při provozu vyhrazených technických zařízení parních a kapalinových kotlů
11.1.36	Plnění povinností vyplývajících z pracovněprávních předpisů k zajištění BOZP ZZ při manipulaci s materiálem a břemeny
11.1.37	Kontrola dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce při provozu PZ v objektech s přístupem veřejnosti
11.1.39	Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby a koordinátora BOZP na staveništi
11.1.40	Bezpečnost práce ve strojírenství
11.1.41	Kontrola systému BOZP u škol a školských zařízení se zaměřením na praktickou výuku
11.1.42	Kontrola systému BOZP v zemědělství
11.1.49	Integrovaná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií
11.1.50	Program „Bezpečný podnik“
11.1.66	Provádění kontrol na základě podnětů na porušování pracovněprávních předpisů a předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
11.1.67	Podněty - maloobchod
11.1.68	Podněty – stravovací a ubytovací služby
11.1.69	Podněty - stavebnictví
11.1.70	Koordinované kontroly s úřady práce
11.1.81	Společné kontroly potírání nelegální práce v restauracích a ubytovacích zařízeních
11.1.82	BOZP – společné kontroly
11.1.83	Koordinované kontroly v prodejnách maloobchodu
11.1.84	Koordinované kontroly u subjektů vykonávajících v rámci své činnosti balicí a kompletovací činnosti
11.1.85	Koordinované kontroly v oblasti agenturního zaměstnávání
11.1.86	Koordinované kontroly na stavbách

Číslo úkolu	Subjektů	Kontrol	Následných kontrol	% násled. kontrol k Σ provedených
11.1.01	7	7	0	0
11.1.03	10	10	0	0
11.1.04	11	11	0	0
11.1.10	12	12	1	8,3
11.1.13	7	7	0	0
11.1.21	2	2	0	0
11.1.31	154	195	8	4,1
11.1.32	51	51	4	7,8
11.1.33	477	479	72	15,0
11.1.34	57	57	10	17,5
11.1.35	15	15	3	20,0
11.1.36	56	57	17	29,8
11.1.37	71	71	19	26,8
11.1.39	42	46	0	0
11.1.40	21	21	2	9,5
11.1.41	32	32	12	37,5
11.1.42	9	9	1	11,1
11.1.49	3	3	0	0
11.1.50	3	21	0	0
11.1.66	427	462	12	2,6
11.1.67	51	54	0	0
11.1.68	45	46	0	0
11.1.69	28	31	0	0
11.1.70	114	116	1	0,9
11.1.81	511	541	64	11,8
11.1.82	42	42	0	0
11.1.83	149	151	1	0,7
11.1.84	173	175	0	0
11.1.85	62	62	0	0
11.1.86	59	60	0	0
celkem	2.701	2.846	227	Ø = 8,0 %

Počet závad, vyřazených strojů, objektů, zakázů činností a práce osob podle opatření vydaných Oblastním inspektorátem práce pro hl. m. Prahu (porovnání roku 2010 s výsledky roku 2011)

OPATŘENÍ	rok 2010	rok 2011
Celkový počet vydaných opatření:	5.174	5.225
z toho:		
Závady odstraněné v průběhu kontroly (kód 00,01)	1.489	1.644
Závady s vydaným opatřením k jejich odstranění (kód 20)	3.685	3.581

Vyřazení strojů a zařízení z provozu, zakázané užívání výrobních a provozních prostorů, zakázky technologií, zakázky činností, ani žádný ze zakázů práce nebyly v roce 2011 uplatněny.

Přehled o uložených sankcích - členění dle úkolů (správní řízení zahájeno v roce 2011, sankce uvedeny bez ohledu na nabytí právní moci)

Číslo úkolu	Úkol	Výše uložených sankcí v Kč
11.1.01	Dodržování pracovněprávních předpisů vč. BOZP u zaměstnavatelů zaměstnávajících osoby se zdravotním postižením	0,-
11.1.03	Dodržování PP předpisů při zaměstnávání zaměstnanců v malých a středních podnicích v potravinářském průmyslu	50.000,-
11.1.04	Kontrola dodržování ochrany soukromí zaměstnanců na pracovišti	0,-
11.1.10	Dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání zaměstnanců agenturami práce	50.000,-
11.1.13	Koordinované kontroly v ZŠ a SŠ se zaměřením na opakované sjednávání prac. poměrů s pedagogickými zaměstnanci	0,-
11.1.21	Kontrola uživatelů související s úkolem č. 11.1.10 agenturami práce	0,-
11.1.31	Bezpečnost práce ve stavebnictví	150.000,-
11.1.32	Kontrola zaměstnavatelů v dopravě	270.000,-
11.1.33	Kontrola systému BOZP a pracovních podmínek v malých a středních podnicích	10.000,-
11.1.34	Zajištění BPTZ pro užívání elektrických zařízení při jejich půjčování a pronajímání	20.000,-
11.1.35	Dodržování předpisů k zajištění BP a TZ při provozu vyřazených technických zařízení parních a kapalinových kotlů	0,-
11.1.36	Plnění povinností vyplývajících z pracovněprávních předpisů k zajištění BOZP ZZ při manipulaci s materiálem a břemeny	80.000,-

11.1.37	Kontrola dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce při provozu PZ v objektech s přístupem veřejnosti	150.000,-
11.1.39	Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby a koordinátora BOZP na staveništi	10.000,-
11.1.40	Bezpečnost práce ve strojírenství	0,-
11.1.41	Kontrola systému BOZP u škol a školských zařízení se zaměřením na praktickou výuku	0,-
11.1.42	Kontrola systému BOZP v zemědělství	0,-
11.1.49	Integrovaná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií	0,-
11.1.50	Program „Bezpečný podnik“	0,-
11.1.66	Provádění kontrol na základě podnětů na porušování pracovněprávních předpisů a předpisů v oblasti BOZP	920.000,-
11.1.67	Podněty - maloobchod	0,-
11.1.68	Podněty – stravovací a ubytovací služby	90.000,-
11.1.69	Podněty - stavebnictví	20.000,-
11.1.70	Koordinované kontroly s úřady práce	120.000,-
11.1.81 11.1.81N	Společné kontroly potírání nelegální práce v restauracích a ubytovacích zařízeních	59.000,-
11.1.82	BOZP – společné kontroly	0,-
11.1.83	Koordinované kontroly v prodejnách maloobchodu	25.000,-
11.1.84	Koordinované kontroly u subjektů vykonávajících v rámci své činnosti balící a kompletovací činnosti	0,-
11.1.85	Koordinované kontroly v oblasti agenturního zaměstnávání	10.000,-
11.1.86	Koordinované kontroly na stavbách	0,-
11.1.89N	Následné kontroly úkolů minulých let	10.000,-
11.1.90	Šetření smrtelných pracovních úrazů	930.000,-
11.1.91	Šetření závažných pracovních úrazů	0,-
11.1.95	Šetření ostatních nehodových událostí	0,-
11.1.99	Ostatní nezařazené úkoly	0,-

3.2 Výsledky kontrolní činnosti podle plánu úkolů OIP

Na rok 2011 nebyl stanoven žádný vlastní (regionální) úkol nad rámec Programu činnosti SÚIP.

3.3 Výsledky kontrolní činnosti v oblasti BOZP včetně TZ

Bezpečnost práce ve stavebnictví (Úkol č. 11.1.31)

Cíl úkolu:

Cílem úkolu byla preventivní kontrola subjektů podnikajících ve stavebnictví, protože právě toto odvětví je stále jedno z nejrizikovějších v souvislosti s pracovní úrazovostí. Na stavbách dochází k nejvyššímu počtu smrtelných pracovních úrazů a úrazů vyžadujících nemocniční hospitalizaci delší než 5 kalendářních dnů.

Zjištění skutečného stavu v dodržování závazných předpisů z oblasti bezpečnosti práce a stanovení potřebných opatření k nápravě také umožní zařazení subjektů do systému následných a periodických kontrol.

Kontroly byly prováděny přednostně u malých a středních subjektů a u subjektů, kde byly v předchozích letech zjištěny četné nedostatky nebo nedostatky závažného charakteru. Tento výběr firem je prováděn na základě analýzy pomocí databáze RES, kde inspektoři zjistí zvýšenou úrazovost nebo nově vzniklý subjekt bez kontroly. Kontrolní činnost pražského inspektorátu je také velmi často iniciována nebezpečným chováním stavebních subjektů na stavbách, na které inspektoři při své kontrolní činnosti „narazí“. Byl upřednostněn systém neohlášených kontrol na stavbách. Kontroly byly realizovány jak na staveništích velkých staveb (oplocené areály), tak na staveništích zateplování fasád a oprav fasád, kde se práce prováděly jen na minimálním záboru chodníku.

Vyhodnocení dodržování ověřovaných požadavků:

Obsahem kontrol v tomto úkolu bylo plnění a dodržování závazných předpisů z oblasti bezpečnosti práce, jedná se především o zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), zákon č. 309/2006 Sb. o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve znění pozdějších předpisů a navazujících nařízení vlády.

Při kontrolách kladli inspektoři důraz především na dokládání řádného seznámení zaměstnanců s pracovištěm, zpracování rizik pro činnosti na konkrétní stavbě, které zaměstnanci kontrolované osoby provádí, jejich vyhodnocení a především na prováděná opatření k jejich eliminaci. Bylo kontrolováno předávání konkrétního pracoviště mezi jednotlivými subjekty a písemné informování o rizicích, která vytvářejí svojí činností.

A. Systém řízení bezpečnosti a ochrana zdraví při práci

1) Již několik let zůstává setrvalý stav, tzn. stále stejné nedostatky. Jedná se hlavně o formální splnění požadavku písemného vyměnění rizik mezi jednotlivými zhotoviteli nebo není předáván seznam rizik koordinátorovi BOZP určenému zadavatelem. Při kontrole jsou

predloženy objemné elaboráty z veškerých pracovních činností, které se ve stavebnictví vyskytují. Aby bylo ustanovení § 101 odst. 3 zákoníku práce splněno, měla by být informovanost o rizicích a přijatých opatřeních k ochraně před jejich působením „ušíta na míru konkrétní stavby (pracoviště)“.

Často není seznámení s riziky podepsáno jednotlivými zaměstnanci (pracovníky) a v případě zajištění prací prostřednictvím OSVČ, pokud jim nebylo předáno pracoviště, také jimi. Na malých stavbách, kde výstavbu provádí PFO, písemné předávání staveniště s upozorněním na rizika vyplývajících z jejich činnosti nebo specifická rizika konkrétního pracovního místa (práce ve výšce, prostupy, nenosné konstrukce apod.) zcela chybí.

2) Povinnosti při pracovních úrazech jsou zaměstnavateli většinou dodržovány. Při šetření úrazů se ale skoro vždy najde vážný důvod, proč byl stav na místě úrazu změněn. Také knihy úrazů jsou většinou prázdné nebo jsou zde zaznamenány úrazy s pracovní neschopností přesahující 3 kalendářní dny. Zřídka se zaměstnanci a zaměstnavatelé obtěžují evidovat i drobné úrazy a poranění.

3) Převážná většina zaměstnavatelů zajišťuje pravidelné školení BOZP (1x ročně) a vede o něm dokumentaci (osnova školení, seznam proškolených zaměstnanců).

Často při kontrolách zjišťujeme, že pracovníci (cizinci nebo agenturní zaměstnanci) byli proškoleni při nástupu na stavbu a byli seznámeni s riziky staveniště. Při předání staveniště (pracoviště) většinou subjekty předají všechno všem, na jednom pracovišti se pak nachází několik zhotovitelů bez určení osoby, která za pracoviště zodpovídá.

4) Zaměstnavatelé si již pomalu zvykají, že je nutné vést dokumentaci o rizicích, jejich vyhodnocení a přijímaných opatřeních k omezení jejich působení. Někdy se stane, že je seznam rizik neúplný, ale většinou (u malých organizací) je tak obsáhlý, že polovinou prací se kontrovaná osoba vůbec nezabývá. Subjekty si tuto dokumentaci nakoupí u osob způsobilých v prevenci rizik, ty mají v dokumentaci veškeré činnosti spojené se stavebnictvím. Má-li být tento způsob prevence před úrazu smysluplný, musí být každá dokumentace o rizicích „ušíta na míru“ konkrétnímu subjektu a musí ji pochopit každý zaměstnanec.

5) Kontrované osoby mají zpracovaná rizika pro vydávání osobních ochranných pracovních pomůcek, mají vyhotovené seznamy OOPP, ale stále narazíme na subjekty, které nevedou doklady o předání OOPP zaměstnancům. Často neví, že některé OOPP mají předepsanou životnost (např. ochranné přilby a bezpečnostní zachycovací postroj), a že bezpečnostní zachycovací postroj a bezpečnostní polohovací pás musí jednou za 12 měsíců nechat zkontrolovat výrobcem nebo osobou k tomu způsobilou. Zaměstnanci nejsou dostatečně proškoleni v údržbě OOPP, zvláště postrojů.

B. Staveniště

Na území hlavního města Prahy se nachází většina staveb v zástavbě, byly řádně zabezpečeny kovovým nebo pletivovým plotem s uzamykatelným vjezdem. Výjimkou jsou práce na fasádách, kde je omezený zábor, většinou chodníku nebo travnatých pásů. V centru města nelze realizovat oplocení. Lešení je opatřeno sítí pro zabránění pádu předmětů, v některých případech pak chybí zarážky u podlahy jednotlivých etáží.

C. Práce ve výškách

1) K zabezpečení zaměstnanců kolektivní ochrannou proti pádu přistupují zaměstnavatelé v převážné většině zodpovědně. Přesto se v souvislosti s ním vyskytují nejčastěji tyto nedostatky (jsou uvedeny u dočasných stavebních konstrukcí, ne u lešení):

- nezajištěné balkony a galerie
- nezajištěné otvory připravené pro osazení oken (francouzská okna a okna s nízkým parapetem)
- částečně ochranné zábradlí chybí
- chybí u zábradlí ve výšce nad 2,0 m středová tyč
- nedostatečně zajištěné výtahové šachty a technické prostupy v jednotlivých podlažích (často nezajištěné poklopy proti posunu)
- nezajištěná schodiště provizorním zábradlím
- většinou zábradlí bez zarážky
- zábradlí nekopíruje hranu pádu (je mimo nosnou konstrukci).

Nedostatky se vyskytují především u bednění vodorovných konstrukcí – stropů, při použití typových bednicích dílů.

2) Technické konstrukce ke zvyšování pracovního místa, tj. lešení - byla v převážné většině postavena odbornými firmami a subjektům řádně předána.

V posledním období 4. Q/2011 se projevil nedostatek lešení v oblasti Prahy, lešenářské firmy ne vždy osazují lešení zarážkami. Tvrdí, že stačí provedení ochranných sítí. V těchto případech trváme na doplnění zarážek. Náprava je vždy zjednána do druhého dne, pod pohrůžkou zastavení prací.

Při kontrolách bylo zjištěno, že na stavbě nejsou k dispozici kotevní plány lešení a návody k použití lešení. Dále bylo zjištěno, že stavbyvedoucí nepředávají lešení k demontáži zpět lešenářským firmám.

3) U subjektů, které pracují na střeších nebo krovy a střechy zhotovují, mají konkrétní zaměstnanci přidělené OOPP proti pádu. V jednom smrtelném úrazu bylo zjištěno, že se osoba pohybovala na střeše (klasický krov se sklonem 45 stupňů) bez zajištění.

4) Zajištění prostoru pod místem práce ve výškách je opomíjeno často ve vztahu k veřejnosti. Nejčastější nedostatky:

- nevymezený nebezpečný prostor
- úzký nebezpečný prostor
- nebezpečný prostor vymezen pouze páskou.

D. Zemní práce

1) Při kontrolách výkopů a staveništních jam bylo zjištěno, že větší firmy nepodceňují nebezpečí ve výkopech, používají pažení, ochranné rámy nebo typové pažící dílce, staveništní jámy byly v souladu s projektovou dokumentací svahovány nebo kotveny dle projektu. Také vstupy a výstupy byly ve velké většině v pořádku, několikrát byl žebřík kratší, nebyl dodržen předepsaný přesah.

Přetrvávají problémy se zajištěním rýh pro podzemní vedení. Zhotovitelé se nechtějí zdržovat prováděním předepsaných zábradlí.

E. Stroje a zařízení

- 1) V této oblasti došlo k podstatnému zlepšení. Stroje měly ochranné kryty, byly periodicky kontrolovány a obsluhy byly řádně proškoleny a měly k dispozici návody k obsluze a předepsané OOPP.
- 2) Staveništní rozvaděče byly před uvedením do provozu revidovány, byly řádně označeny a vybaveny nouzovými stop vypínači. Trvalou a častou je závada, kdy pohyblivé přívody na staveništi nejsou chráněny proti poškození (nevyvěšují se).

Návrh opatření:

Výsledky kontrolní činnosti prokázaly, že v realizaci daného úkolu je nutno pokračovat i v příštím roce. Kontroly by měly být zaměřeny především na prevenci rizik a plnění ustanovení zákonných předpisů na menších stavbách.

Je nutno zvýšit počet neohlášených kontrol na stavbách.

Je nutno sjednotit postup ke kontrolám jednotlivých OSVČ. Zde je třeba vyjasnit zda tyto osoby (pokud nepřevzaly pracoviště) jsou zhotoviteli nebo jen fyzickými osobami pohybujícími se na pracovišti se souhlasem jiného zhotovitele.

Je nutno pokračovat ve snaze zlepšit spolupráci se stavebními úřady, aby i pracovníci na stavebním úřadu byli o BOZP alespoň informováni. Dále je třeba dohodnout spolupráci při kontrolních prohlídkách staveb.

Závěr:

Na závěr lze konstatovat, že velká většina zaměstnavatelů zajišťuje potřebná školení svých zaměstnanců (často i PFO se kterými spolupracují), vyhledává a vyhodnocuje rizika, aby potom přijala opatření k jejich minimalizaci. O všech těchto konáních vede dokumentaci. Zaměstnanci jsou vybavováni osobními ochrannými pracovními prostředky, jenom je často nepoužívají, i když byli proškoleni, poučeni a vybaveni.

Závěrem lze konstatovat, že kontroly provedené v daném rozsahu zvýšily u kontrolovaných subjektů respekt k celé problematice BOZP a přispěly ke zkvalitnění péče o bezpečnost práce a technických zařízení.

Kontrola zaměstnavatelů v dopravě (Úkol č. 11.1.32)

Cíl a zadání úkolu:

Výběr subjektů byl proveden v souladu se zadáním úkolu podle předem sestaveného plánu kontrolní činnosti a v průběhu roku byl průběžně aktualizován a doplňován a to především o firmy, na které byl podán podnět. U těchto subjektů byla kontrola zaměřena na obsah podnětu a jelikož se většinou jednalo o firmy, kde ještě nebyla ze strany OIP

v minulých letech kontrola, provedla se zároveň kontrola. Zadáním tohoto úkolu bylo prověřeno minimálně 50 právních subjektů, které provozují dopravu pro vlastní potřebu.

Cíl úkolu: provedenými kontrolami se inspekce práce připojí k naplňování cílů „Národní strategie bezpečnosti silničního provozu“. Rovněž je předpoklad, zaměřením obsahu kontroly přispějeme ke snížení nehodovosti na našich silnicích, kde jedním z faktorů může být únava řidičů nebo špatný technický stav vozidel.

Kontrolované organizace

Zadání úkolu včetně počtu navštívených subjektů bylo splněno v plánovaném rozsahu. Kontrola byla provedena u 51 subjektů, které provozují dopravu bez udělené licence k dopravě.

Skladba subjektů:

44 x s.r.o.
4 x a.s.
3 x podnikající fyzická osoba.

Zaměření kontroly

- organizování a plánování práce řidičů zaměstnavatelem
- pracovní režim řidičů, dodržování dob přestávek mezi směnami a přestávky v týdnu
- seznámení zaměstnance s pokyny zaměstnavatele ve vztahu k BOZP, školení zaměstnanců vzhledem ke konkrétním rizikům prováděné práce
- odborná a zdravotní způsobilost řidičů,
- místní provozní bezpečnostní předpis upravující pracovní a technologické postupy při provozování dopravy
- stav techniky a technického zařízení z pohledu BOZP.

Zjištěné skutečnosti

Z celkového počtu 51 vybraných subjektů byla u 4 subjektů kontrola bez zjištěných nedostatků.

U zbývajících 47 subjektů byly zjištěny nedostatky, celkem se jednalo o 218 zjištěných nedostatků.

Většinou se jednalo o první kontrolu ze strany OIP, proto se vyskytovalo poměrně hodně závad. Zaměstnavatelé zde často nemají dobrý přehled o platné legislativě a proto ani ošetření systému BOZP nebývá přiměřené činnosti firmy. Kontrola zde probíhala společně s poskytnutím konzultace v oblasti BOZP i pracovních podmínek.

Seznámení zaměstnance s pokyny zaměstnavatele k zajištění BOZP

Zejména v menších organizacích nebývá systém bezpečnosti práce dobře nastaven. Zaměstnavatel nezajišťuje školení BOZP, nebo to nemůže doložit v dokumentaci.

Nedostatky týkající se školení BOZP byly zjištěny většinou u vstupního školení, kdy zaměstnavatelé nemají doložen obsah školení a na seznámení s předpisy odkazují pouze v textu smlouvy.

Dále byly zjištěny nedostatky týkající se termínu provedení vstupního školení. Zaměstnavatelé často zajišťují školení až po nástupu do práce (většinou v průběhu prvního měsíce).

Kontrola potvrdila, že u řady malých a středních firem nezajišťují řidičům školení BOZP v domnění, že jsou proškoleni v autoškole. Nebývají vyhodnocena rizika, nemají vypracován seznam pro poskytování OOPP včetně průkazné evidence, neseznámili zaměstnance s kategorizací prací (neboť ta není provedena), neprovádějí prověrky BOZP.

Obsah MPBP

U poloviny subjektů bylo zjištěno, že při provozování dopravy není zpracován místní provozní bezpečnostní předpis, který stanoví pracovní a technologické postupy pro bezpečné provozování dopravy. U některých subjektů je zpracován předpis pro dopravu tím způsobem, že je opsáno NV 168/2002 Sb., ale zaměstnavatel nestanovil konkrétní pracovní postupy týkající se výkonu práce zaměstnanců.

Organizování pracovní doby řidičů

U více jak poloviny subjektů zaměstnavatel řádně nevedl evidenci pracovní doby. Při kontrole pouze předložil záznamy o době řízení vozidla a stazky. Byla-li předložena evidence pracovní doby (jednalo se většinou o evidenci docházky), neodpovídala skutečně odpracované pracovní době (porovnání s evidencí doby řízení vozidla). Evidence práce v noci a práce přesčas nebyla zpravidla vedena. Jelikož není řádně vedena evidence pracovní doby, nelze u těchto zaměstnanců kontrolovat dodržování nepřetržitého odpočinku mezi směnami a v týdnu.

Odborná a zdravotní způsobilost zaměstnanců

Nedostatky týkající se odborné způsobilosti řidičů nad 3,5 t nebyly zjištěny. Zaměstnavatelé doložili pravidelné roční školení pro profesní způsobilost.

V zajišťování zdravotní způsobilosti byly zjištěny nedostatky. U zaměstnanců, kteří mají v pracovní smlouvě ještě jiné pracovní zařazení než řidič, například řidič – skladník, zaměstnavatel nepřihlíží při lékařských prohlídkách k této části pracovní náplně. Většinou byly doloženy vstupní lékařské prohlídky, které nejsou zajišťovány nejpozději v den nástupu, ale později, převážně do měsíce. Většina zaměstnavatelů nemá zajištěnu závodní preventivní péči. Doložené lékařské prohlídky pro řidiče často nejsou svým obsahem a formou v souladu s platnou legislativou.

Při několika kontrolách bylo zjištěno, že zaměstnavatel nezajišťuje pravidelné lékařské prohlídky řidičů v domnění, že je dostatečné, když řidiči mají psychologické a neurologické vyšetření.

Pravidelný výkon práce v noci byl zjištěn pouze u jednoho subjektu a zaměstnavatel zde nezajišťoval pravidelné lékařské prohlídky. Zaměstnavatelé ne vždy zajišťují řadové lékařské prohlídky zaměstnanců, lepší je situace ve firmách, kde spolupracuje OZO.

Poskytování OOPP

Nejvíce nedostatků bylo zjištěno v evidenci a návazně prokazatelném přidělování OOPP. Zaměstnavatelé přidělují OOPP, ale nemají zpracován seznam OOPP a neevidují přidělené osobní ochranné pracovní prostředky jednotlivým zaměstnancům. Většinou se domnívají, že postačí účetní evidence.

Pravidelné prohlídky pracoviště

Kontrola menších subjektů ukázala, že provádění roční prověrky BOZP není příliš časté, a to ať už firmy mají externího bezpečnostního technika nebo ne.

Většina subjektů má provozovnu v pronajatých prostorách a sama nemá účelové komunikace, řada firem nemá ani provozní prostory. Často se jedná o pronajatá parkovací místa a firma sídlí v pronajatých kancelářích nebo je sídlo v místě bydliště. Opravy vozidel jsou zajišťovány většinou odborným servisem, protože se jedná o vozidla na operativní leasing.

U subjektů, které poskytují logistické služby a tedy mají provozní a skladové prostory, byly zjištěny nedostatky týkající se neoznačení nosnosti regálů s uvedením počtu buněk v sloupci a oddělení komunikací od ostatních ploch (převážně se jedná o obnovu nátěrů). Pouze u 1 subjektu kontrolou zjištěno, že zaměstnavatel neprovádí kontroly a revize zvedacího čela. Inspektorát uložil sankci.

Dále bylo zjištěno

U většiny subjektů byly zjištěny nedostatky týkající se informování o obsahu pracovního poměru a tedy u řidičů o informování o rozvržení pracovní doby. Dále bylo zjištěno, že zaměstnavatelé neposkytují stanovené příplatky za práci v noci a za práci v sobotu a v neděli. V některých případech zaměstnavatel neposkytoval zaručenou mzdu, nebo sjednává mzdu již s přihlédnutím k případné práci přesčas.

Přehled nejčastěji porušovaných předpisů:

262/2006 Sb. ZP - § 37 odst. 1, 5
§ 96 odst. 1
§102 odst. 3, 4
§103 odst. 1, 2, 3

NV 168/2002 Sb., NV 309/2006 Sb., NV 101/2005 Sb.

Zhodnocení výsledku prověrky

Počet kontrolovaných subjektů: 51

Počet kontrol: 51

Vydaná opatření: 47 subjektům byla vydána opatření na odstranění nedostatků.

Vydané pokuty (Příkazní řízení) : 3 – v celkové výši 90.000,- Kč . Tyto uložené pokuty nabyly právní moci a byly zaslány celnímu úřadu. V jednom případě byl subjektu vydán příkaz, jelikož se jednalo o nedodržování týdenních odpočinků a dále o nedodržování povinností v BOZP. Nedostatky týkající se BOZP byly opakované z předešlé kontroly. Zaměstnavatel podal odpor. Bylo vydáno rozhodnutí, zaměstnavatel se odvolal. Bylo vydáno nové rozhodnutí a zaměstnavatel se opětovně odvolal. O odvolání nebylo ještě rozhodnuto. Zadaný úkol č. 11.1.32 byl celkově splněn.

Závěr:

Péče o bezpečnost práce a technických zařízení je u různých firem různá. Obecně však lze konstatovat, že subjektů, respektive jejich vedoucích pracovníků, kteří tuto důležitou činnost opomíjejí nebo neberou dostatečně vážně, je v dopravě dost. Zásadou je vždy systémový přístup, který zde většinou chybí. Z důvodů minimalizace nákladů je zaměstnáván co nejmenší počet zaměstnanců a firmy se vyhýbají i spolupráci s externím OZO, protože se jim to zdá drahé. Zajištěním BOZP je pak velmi často pověřen personalista nebo účetní, tedy zaměstnanci, kteří nemohou mít dostatečný přehled o platné legislativě v oblasti BOZP a jsou přetíženi svými základními povinnostmi.

Dalším velkým a dlouhodobým problémem je neustále se měnící legislativa, mnohdy s nejasným výkladem. Nedostatky se vyskytují i u subjektů, které zajišťují systém řízení BOZP externími pracovníky. Část těchto nedostatků pak plyne z toho, že firmy některá doporučení externích bezpečnostních techniků nerespektují, neboť jim připadají zbytečně nákladná. Firmy často vyhledávají bezpečnostní techniky až v případě nahlášení kontroly.

Kontrola systému BOZP a pracovních podmínek v malých a středních podnicích (Úkol č. 11.1.33)

Zadání a cíl úkolu:

V současné době většina podnikatelských subjektů v České republice patří do kategorie malých a středních podniků, co se týká počtu zaměstnanců. Při výběru subjektů pro kontrolní činnost bylo postupováno v rámci rozsahu zadání a předmětu kontroly. Výběr firem byl prováděn na základě analýzy pomocí databáze RES, byl vytvořen seznam kontrolovaných subjektů tak, aby v seznamu prověřovaných subjektů byly zastoupeny subjekty, které dosud nebyly kontrolovány a subjekty, u kterých byla poslední kontrola provedena před více než 7-8 roky.

Informace o plnění úkolu

Počet kontrolovaných subjektů celkem	462
Počet kontrolovaných právnických osob	405
Počet kontrolovaných fyzických osob	57
Počet kontrol celkem	463
Počet kontrol bez zjištěných nedostatků	36
Spotřeba pracovního času na kontroly v hodinách	7746
Počet šetřených pracovních úrazů	0
Počet šetřených podnětů	0
Počet zjištěných nedostatků	1710
- počet zjištěných nedostatků bez vydaného opatření	459
- počet zjištěných nedostatků, u nichž byla uložena pokuta	1
Násobnost zjištěných nedostatků	7441
Zakázané stroje a zřízení - počet vyřazení / počet ks strojů	0/0
Zakázané výrobní prostory - počet zákazů / počet ks prostorů	0/0
Zakázané technologie - počet zákazů / počet technologií	0/0
Zakázané činnosti - počet zákazů / počet činností	0/0
Zakázaná práce přes čas - počet zákazů / počet osob	0/0
Počet vydaných TOO	60
Počet návrhů pokut za správní delikt	1
Výše návrhů pokut za správní delikt v Kč	10000
Počet uložených pokut za správní delikt	1
Výše uložených pokut za správní delikt v Kč	10000
Počet návrhů pokut za přestupek	0

Výsledky kontrol podle zadání úkolu

Bod kontroly	Předmět kontroly	Č. p. K.S.	Porušení předpisu	Související předpisy	Počet závad
A) Administrativní kontrola					
Prevence rizik	Vyhledávání a hodnocení rizik.	1.	§ 102 odst. 3 a 4 ZP		68
	Přijímání opatření k eliminaci rizik a realizace opatření.	2.			34
Školení a příprava k výkonu práce	Školení BOZP zaměstnanců, seznámení s riziky. Způsobilost zaměstnanec pro výkon práce.	3.	§ 37 odst. 5 ZP		73
			§ 103 odst. 2 ZP		
		4.	§ 103 odst. 3 ZP		37
	Seznámení zaměstnanců jiného zaměstnavatele, kteří vykonávají práce na jeho pracovištích, s riziky těchto pracovišť.	5.	§ 103 odst. 1 písm. g) ZP		0
	Seznámení vlastních zaměstnanců s riziky.	6.	§ 103 odst. 1 písm. f) a odst. 2 ZP		89
Pracovní doba	Evidence pracovní doby.	7.	§ 96 ZP	Prováděcí předpisy k ZP	2
	Přestávky na jídlo a oddech.	8.	§ 88 ZP		34
Pracovní úrazovost	Evidence úrazů.	9.	§ 105 odst. 2 ZP	§ 2 odst. 1 NV č. 201/2010 Sb.	27
	Stanovení opatření a jejich realizace.	10.	§ 105 odst. 5 ZP	bod 11 přílohy č. 1 k NV č. 201/2010 Sb.	1
B) Vlastní kontrola na konkrétních pracovištích					
Pracoviště	Vhodnost pracovišť s ohledem na prováděné činnosti.	11.	§ 2 zákona č. 309/2006 Sb.	§3, §4 NV č. 101/2005 Sb.	39 1
Organizace práce a prac. postupy	Kontrola provádění práce dle vypracovaných prac. postupů.	12.	§ 5 zákona č. 309/2006 Sb.		2
Stroje, technická zařízení, přístroje a nářadí	Průvodní a provozní dokumentace, MPBP	13.	§ 4 odst. 1,2 zákona č. 309/2006 Sb.	§ 4 odst.1, 2 a 3 NV č. 378/2001 Sb.	28 7
	Umístění strojů a technických zařízení na pracovišti. Pracovní a manip. prostor umožňující bezpečně provádět všechny obvyklé prac. operace včetně seřizování, údržby a podobně.	14.	§ 4 zákona č. 309/2006 Sb.	§ 3 odst.1 písm. b) NV č. 378/2001 Sb.	25 3
	Odborná způsobilost obsluhy, seřizovačů a zaměstnanců údržby strojů a technic. zařízení.	15.	§ 103 odst.1 písm. a) ZP		58
	Zvláštní odborná způsobilost.	16.	§ 11 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb.	Vyhlášky č. 18,19a21/1979 Sb., 73/2010 Sb., Vyhl. 50/1978 Sb.; Vyhl. č. 91/93Sb.	68
	Provádění předepsané údržby, kontrol a revizí strojů a technických zařízení.	17.	§ 4 odst.1 písm. c) zákona č. 309/2006 Sb.	§ 4 odst. 1, 2 NV č. 378/2001 Sb.	209
	Ochranná zařízení strojů a technických zařízení.	18.	§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č.309/2006 Sb.	§ 3 odst. 1 písm. d), f) až m), r) a § 3 odst. 4 NV č. 378/2001 Sb.	110
Kontrola používání	Poskytování OOPP	19.	§ 104 odst.5 ZP	NV č. 495/2001 Sb.	121
		20.	§ 104 odst.1 ZP	NV č. 495/2001 Sb.	102

Informace a poznatky z kontrol provedených podle zadání úkolu

Administrativní kontrola

Prevence rizik

Zaměstnavatelé si uvědomují nutnost vedení registru rizik, avšak často to považují za pouhý administrativní úkon. Často se tedy stává, že seznam rizik je formální, neúplný nebo předimenzovaný. V případě poslední varianty se zjistí, že polovinou pracovních činností se kontrolovaná osoba vůbec nezabývá. Opatření k omezení rizik včetně přidělování OOPP jsou tedy často pouze intuitivní, vyhodnocení rizik není konkrétní a liší se od rizik skutečně se vyskytujících na pracovišti. Z výše uvedeného vyplývá, že ne všichni zaměstnavatelé přistupují k problematice prevence rizik s potřebným porozuměním problematice a zodpovědností.

Pracovní doba

V tomto bodu, týkajícím se evidence pracovní doby, docházky a přestávek na jídlo a oddech, u většiny kontrolovaných subjektů byl konstatován uspokojivý stav. Pouze v několika případech byly zjištěny drobné nedostatky, které byly na základě opatření odstraněny.

Pracovní úrazovost

Povinnosti při pracovních úrazech jsou zaměstnavateli většinou dodržovány. Avšak někteří zaměstnavatelé si ne zcela se vši vážností uvědomují povinnost evidovat v knize úrazů všechny úrazy. Proto jsou knihy úrazů většinou prázdné nebo jsou zde zaznamenány úrazy s pracovní neschopností přesahující 3 kalendářní dny. Zřídka se zaměstnanci obtěžují evidovat i drobné úrazy, které pracovní neschopnost nezpůsobily, přestože jim zákoník práce tuto povinnost hlásit tento úraz bezodkladně ukládá. Výše uvedené nedostatky bývají jednou z příčin rozhodnutí zaměstnavatele o uznání (příp. neuznání) pracovního úrazu.

Vlastní kontrola na konkrétních pracovištích

Pracoviště

V této oblasti lze konstatovat, že u některých kontrolovaných subjektů je tato otázka spojena s finančními náklady, které kontrastují s požadavky na vhodnost a bezpečnost. Ale většina nedostatků, zjištěných u některých podnikatelských subjektů, byla buď v průběhu kontroly nebo na základě uložených opatření odstraněna.

Organizace práce a pracovní postupy

Většina zaměstnavatelů si v současné době velmi dobře a jasně uvědomuje, že při poměrně vysoké fluktuaci pracovníků, je potřeba mít tuto oblast dobře zpracovanou, neboť v opačném případě, jim případné chyby či nedostatky mohou způsobit značné škody jak v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví svých zaměstnanců tak v oblasti finanční či materiální.

Stroje, technická zařízení, přístroje a nářadí

Řada nedostatků týkajících se zejména problematiky průvodní a provozní dokumentace strojů a technických zařízení, příp. ručního nářadí (chybějící návody k obsluze, chybějící revize, záznamy o provozních kontrolách).

Z uvedených poznatků vyplývá buď jasně manažerské selhání systému, nebo v opačném případě je to otázka snahy úspor nákladů, které nejsou přímo spojeny s požadavky odběratelů.

Kontrola používání přidělených OOPP zaměstnanci

Převážná většina nesprávně nebo nedostatečně zpracovaných seznamů poskytování OOPP spočívá v chybném zpracování hodnocení rizik a opatření k jejich odstranění. To znamená, že pokud zaměstnavatel nesprávně vyhodnotil všechna rizika s opatřeními k jejich odstranění, nemůže mít správně vypracovaný seznam poskytování OOPP všem svým pracovníkům.

Kontrolované osoby mají zpracovaná rizika pro vydávání osobních ochranných pracovních pomůcek, mají vyhotovené seznamy OOPP (často pouze intuitivně), ale stále narazíme na subjekty, které nevedou doklady jednak o předání OOPP svým pracovníkům a také o povinnosti seznámit je s návodem na používání. Často nemají povědomost o tom, že některé OOPP mají předepsanou životnost (danou výrobcem-prohlášení o shodě).

Další poznatky z realizace úkolu

Úroveň péče o BOZP a provozování technických a strojních zařízení je u jednotlivých kontrolovaných subjektů rozdílná. Je to dáno způsobem zajišťování této péče, buď prostřednictvím externích odborně způsobilých zástupců v oblasti BOZP, nebo vlastními silami, kde sice zaměstnavatel má spoustu praktických znalostí o dané problematice, ale chybí mu její administrativní zpracování.

Návrhy opatření

Výsledky kontrolní činnosti prokázaly, že požadavky řízení BOZP dle platných právních norem a předpisů jsou v některých případech ze strany zaměstnavatelů podceňovány, kde hlavní příčinou bývá nejčastěji, nedostatečné seznámení s poměrně často se měnící legislativou a ostatními souvisejícími předpisy. Kontroly by měly být zaměřeny především na prevenci rizik a osvětu týkající se problematiky BOZP v menších firmách a firmách nově vzniklých.

Vzhledem k výsledkům kontrol v rámci úkolu č. 11.1.33 „Kontrola systému BOZP v malých a středních podnicích“ lze doporučit, aby kontroly byly zaměřeny především na prevenci rizik a na osvětu týkající se problematiky BOZP, dále je nutné zohlednit přístup kontrolovaných osob k problematice BOZP, na zajištění podmínek k provedení kontrol a jejich reakci na zjištěné nedostatky. Podnikatelské subjekty, které provádějí externí zajištění oblasti BOZP by měly absolvovat příslušné školení u akreditované organizace, aby byla zajištěna kvalita služeb v oblasti BOZP s ohledem na konkrétní podmínky u příslušného subjektu.

Závěr:

Na závěr je možné konstatovat, že kontroly provedené v daném rozsahu zvýšily u kontrolovaných osob respekt k celé problematice BOZP a přispěly ke zkvalitnění péče o bezpečnost práce a technických strojů a zařízení.

Zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení pro užívání elektrických zařízení při jejich půjčování a pronajímání (Úkol č. 11.1.34)

Zadání a cíl úkolu:

Výběr subjektů byl proveden v souladu se zadáním úkolu podle předem sestaveného plánu kontrolní činnosti a v průběhu roku byl průběžně aktualizován. Předmětem kontroly byla kontrola minimálně 5-ti subjektů, každým inspektorem OIP se zaměřením na EZ.

Cíl úkolu: Získat poznatky v oblasti zajišťování bezpečnosti osob a věcí při používání pronajatých nebo půjčených elektrických zařízení. Kontrola plnění povinností zaměstnavatele vyhledávat, vyhodnocovat rizika a přijímat opatření k zajištění BOZP u elektrických zařízení.

Kontrolované organizace

Na OIP pro hl. m. Prahu působí dva inspektoři se zaměřením na EZ.

Zadání úkolu v plánovaném počtu celkem 10 subjektů bylo splněno. Kontrola byla provedena u 61 subjektů. Úkol byl tedy splněn a překročen o 51 subjektů.

Zaměření kontroly

1) Prevence rizik

- vyhledávání, hodnocení rizik a přijímání opatření při provozování činnosti
- pracovní úrazy při provozované činnosti

2) Školení BOZP

- školení, seznamování s předpisy

3) Rizika při používání půjčovaných zařízení

- informace o rizicích pro uživatele půjčovaného zařízení
- úplnost provozní dokumentace

4) Ověřování bezpečnosti půjčovaných zařízení

- stanovení pravidel pro ověřování bezpečnosti půjčovaného zařízení v souladu s předpisy
- kontroly ověřování bezpečnosti půjčovaných zařízení
- zajištění ověřování bezpečnosti půjčovaného zařízení při dlouhodobém pronájmu,
- rozsah ověřování bezpečnosti půjčovaných zařízení a vedení dokladů či dokumentace o jejich provádění
- přístrojové, případně technické vybavení k ověřování bezpečnosti
- systém zajišťování oprav půjčovaných zařízení.

Zjištěné skutečnosti

Ve většině případů se jednalo o první kontrolu ze strany OIP. Pokud se týká zjištěných závad, nebyly takového charakteru, aby bylo nutno využít oprávnění OIP k vyřazení zařízení z provozu. Zaměstnavatelé mají v převážné většině přehled o platné legislativě pro tuto oblast. Kontroly probíhaly společně s poskytováním konzultace v oblasti BOZP i pracovních podmínek.

1) Prevence rizik

- vyhledávání, hodnocení rizik a přijímání opatření při provozování činnosti
- pracovní úrazy při provozované činnosti.

Nejčastějším nedostatkem bylo nevyhodnocení rizik ze strany zaměstnavatele. V častých případech se jednalo o chybně zpracované vyhodnocení rizik externím bezpečnostním technikem.

Vyhodnocení rizik nebylo provedeno odborně, bylo provedeno všeobecně a nebylo zaměřeno na bezpečnost práce při činnosti na elektrických zařízeních.

Část kontrolovaných subjektů neměla zpracovaný místní provozní bezpečnostní předpis a tedy stanoveny bezpečné pracovní postupy. U některých subjektů bylo zjištěno, že nejsou prováděny pravidelné проверки BOZP.

2) Školení BOZP - školení, seznamování s předpisy.

Nejvíce nedostatků bylo zjištěno v evidenci a návazně prokazatelném přidělování OOPP. Zaměstnavatelé přidělují OOPP, ale nemají zpracován seznam OOPP a neevidují přidělené osobní ochranné pracovní prostředky jednotlivým zaměstnancům. V souvislosti s tím nekontrolují, zda zaměstnanci přidělené OOPP používají.

3) Rizika při používání půjčovaných zařízení

- informace o rizicích pro uživatele půjčovaného zařízení
- úplnost provozní dokumentace.

V oblasti vzájemného informování o rizicích bylo zjištěno větší množství nedostatků. V oblasti zajišťování odborné způsobilosti zaměstnanců bylo zjištěno, že na osvědčeních o odborné způsobilosti v elektrotechnice dle vyhl. č. 50/1978 Sb. nebyla ověřena platnost zaměstnavatelem. Vlastní absence osvědčení zjištěna nebyla. Pro činnosti prováděné dodavatelským způsobem měly subjekty vydaná oprávnění.

4) Ověřování bezpečnosti půjčovaných zařízení

- stanovení pravidel pro ověřování bezpečnosti půjčovaného zařízení v souladu s předpisy
- kontroly ověřování bezpečnosti půjčovaných zařízení
- zajištění ověřování bezpečnosti půjčovaného zařízení při dlouhodobém pronájmu,
- rozsah ověřování bezpečnosti půjčovaných zařízení a vedení dokladů či dokumentace o jejich provádění
- přístrojové případně technické vybavení k ověřování bezpečnosti
- systém zajišťování oprav půjčovaných zařízení.

V kontrolovaných subjektech bylo zjištěno, že nebyly stanoveny osoby odpovědné za provoz elektrických zařízení. Kontrolou dodržování stanovených bezpečnostních předpisů a pracovních postupů nebylo zjištěno větší množství nedostatků.

Nebyly prováděny kontroly a revize el. spotřebičů, náradí a prodlužovacích pohyblivých přívodů, nebo revize nebyly provedeny kvalitně. Subjekty byly dostatečně vybaveny přístroji k ověřování bezpečnosti. Opravy byly převážně zajišťovány dodavatelsky.

Další zjištěné nedostatky

Dále bylo při provedených kontrolách zjištěno, že zaměstnavatel neprovedl zařazení prací do kategorií a informování zaměstnanců o tom, do jaké kategorie byla jeho práce zařazena. Nejvíce nedostatků bylo zjištěno v souvislosti s ruční manipulací s břemeny, při kontrole skladování materiálu na regálech v malých příručních skladech.

Přehled nejčastěji porušovaných předpisů:

Zák.č. 262/2006 Sb. ZP - § 102,odst. 1,2, 3, 4,5, § 103,odst. 2, §104,odst.5

Zák.č. 309/2006 Sb.,§ 4,odst.1

NV č. 378/2001 Sb. § 4,odst.2

NV č.101/2005 Sb., § 3, odst.3,4

Vyhl. č. 50/1978 Sb., § 14.

Zhodnocení výsledku prověrky:

Počet kontrolovaných subjektů: 61

Počet kontrol: Bylo provedeno 61 kontrol

Vydaná opatření: 34 subjektům byla vydána opatření na odstranění nedostatků

Vydané pokuty (Příkazní řízení) : 1x ve výši 20.000,- Kč. Pokuta nabyla právní moci.

Závěr :

Zadaný úkol č. 11.1.34 byl celkově splněn. Na základě získaných poznatků z kontrol při půjčování a pronajímání elektrických zařízení provedených u 61 kontrolovaných subjektů je možné konstatovat, že situace v oblasti zajišťování bezpečnosti práce a technických zařízení pro užívání elektrických zařízení při jejich půjčování a pronajímání je na území hl. m. Prahy vcelku uspokojivá. Činnost na elektrických zařízeních vykonávali zaměstnanci s požadovanou kvalifikací dle vyhl. č. 50/1978 Sb. Většina subjektů, u kterých byla kontrola provedena, zajišťuje plnění úkolů v prevenci rizik a dokumentaci BOZP dodavatelsky, odborně způsobilou osobou v oblasti BOZP. Rovněž revize EZ jsou zajišťovány dodavatelsky.

Celkově lze úkol 11.1.34 hodnotit jako přínosný a poznatky z tohoto úkolu budou využitelné pro plnění úkolů v oblasti elektrických zařízení v následujících letech.

Dodržování předpisů k zajištění BP a TZ při provozu VTZ parních a kapalinových kotlů (Úkol č. 11.1.35)

Zadání a cíl úkolu:

Posouzení technického stavu parních a kapalinových kotlů v souvislosti s dodržováním povinností provozovatelů, vyplývajících z právních předpisů platných pro tato zařízení, s cílem ke zjištění právního vědomí, odpovědnosti za jejich bezpečný provoz a preventivní kontrolní činností přispět k bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců, kompetentních osob a ostatních spolupracujících zaměstnanců. Ověření přístupu zaměstnavatelů k vyhodnocování rizik souvisejících s provozem parních a kapalinových kotlů v souvislosti s přijímáním opatření k jejich eliminaci. Tímto vytvořit potřebný tlak na dodržování bezpečnostních předpisů v dané oblasti a zároveň vytvořit předpoklady k postupnému snižování pracovní úrazovosti. Kontrola činnosti revizních techniků při konkrétní vybrané revizi s možností posouzení nejen způsobu provedení revize, revizní zprávy, ale stanovení potřebných opatření, jakož i plnění požadavků bezpečnosti práce při samostatném způsobu provádění revize.

Výběr kontrolovaných subjektů byl proveden podle předem sestaveného plánu kontrolní činnosti a v průběhu roku byl průběžně aktualizován. Kontroly nad dodržováním zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci byly provedeny u organizací, které provozují parní a kapalinové kotle.

Kontrola měla být provedena minimálně u 10-ti provozovatelů v různých podnikatelských subjektech a minimálně u 5-ti revizních techniků tlakových, elektrických nebo plynových zařízení.

Kontrolované subjekty:

Právnícké a podnikající fyzické osoby při provozování parních a kapalinových kotlů a revizní technici tlakových a plynových zařízení.

Zaměření kontroly:

1. u provozovatele kotelního zařízení:

- vyhodnocení rizik pro provoz kotelního zařízení a přijetí opatření k jejich minimalizaci,
- ustanovení osoby odpovědné za provoz vyhrazeného technického zařízení dle příslušných předpisů,
- kontrola obsahu a rozsahu místních provozních předpisů a provozních řádů, zda obsahují požadavky předpisů, návodů a pokynů výrobce a zda jsou v souladu s hodnocením rizik a odpovídají skutečnému stavu,
- zda najetí kotlů bylo v souladu s příslušnými předpisy, taktéž provedené opravy,
- vedení provozních deníků při provozu kotelního zařízení, zda zápisy odpovídají skutečnosti a jsou vedeny v předepsaném rozsahu dle příslušných předpisů,
- seznámení a proškolení zaměstnanců s vyhodnocenými riziky a přijatými opatřeními,
- kvalifikace a zdravotní způsobilost k obsluze a údržbě tlakových, plynových a elektrických zařízení,
- vypracování plánu revizí a zkoušek, případně harmonogramu kontrol VTZ a jeho dodržování,
- správné provádění a vyhodnocení kontrol, revizí, zkoušek a odstranění zjištěných nedostatků,

- kontrola vybavení a funkčnosti ochranných zařízení kotle, plynového zařízení a kotelny,
- zajištění přívodu vzduchu pro spalování a větrání a zajištění bezpečného způsobu odvádění zplodin hoření,
- zajištění tlakového, elektrického a plynového zařízení proti vnějším vlivům,
- vyhledávání a vyhodnocení rizik, používání OOPP.

2. u revizního technika vyhrazených technických zařízení:

- § 101 odst. 1 a 2, § 102, § 104, § 105 ZP,
- vyhodnocení rizik při provádění revizí a zkoušek VTZ a přijetí opatření k jejich minimalizaci,
- kontrola, zda revizní technik má ke své činnosti předepsané technické vybavení a pro toto technické vybavení má průvodní dokumentaci,
- kontrola, zda na základě provedené revize jsou případná opatření uvedená v revizní zprávě k zjištěným skutečnostem a nedostatkům při revizích a zkouškách stanovena revizním technikem tak, aby rizika těchto zjištění a nedostatků byla minimalizována,
- zda revizní zprávy prováděné revizním technikem mají náležitosti předepsané příslušnými předpisy,
- stanovení OOPP na základě vyhodnocení rizik,
- kontrola používání OOPP při revizní činnosti,
- evidence PÚ.

Namátkově bylo na pracovištích ověřováno:

- a) zajištění bezpečnosti okolí pracoviště
- b) způsob zajištění proti manipulaci neoprávněnou osobou
- c) funkčnost bezpečnostních zařízení
- d) provoz kotlů v souladu s pokyny výrobce
- e) dodržování stanovené pracovní doby, přestávky v práci, přesčasy
- f) dodržování zákazu požívání alkoholu na pracovišti zaměstnavatele
- g) místní provozní předpisy a provozní řády
- h) vedení provozních deníků
- i) kvalifikace a zdravotní způsobilost
- j) používání OOPP
- k) evidence pracovních úrazů

Vyhodnocení výsledků provedených kontrol:

K požadovanému termínu, tj. 30.11.2011, se podařilo provést 15 kontrol u právnických a podnikajících fyzických osob, a to u 11 firem a 4 revizních techniků. Při kontrolách bylo zjištěno 26 závad spočívajících v neplnění povinností u právnických a podnikajících fyzických osob.

Kontrolovaným právnickým a podnikajícím fyzickým osobám bylo při zjištění porušení plnění povinností na úseku bezpečnosti práce vydáno „Opatření“ se stanoveným termínem na odstranění nedostatků.

V případech zjištění závažných porušení povinností na straně kontrolovaných právnických a podnikajících fyzických osob nevyužil OIP ustanovení § 5 odst. 1 písm. l) bod 1. zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce a neudělil sankce.

Celkový počet uložených sankcí za prokázané správní delikty: 0

Celková výše uložených sankcí za prokázané správní delikty: 0

Analýza dat a informací:

Přehled nejčastěji porušovaných předpisů:

Zákon č. 309/2006 Sb., § 1

Zákon č. 309/2006 Sb., § 2

Zákon č. 309/2006 Sb., § 4

NV č. 101/2005 Sb., § 3

NV č. 378/2001 Sb., § 4

NV č. 495/2001 Sb., § 3.

Zhodnocení výsledku prověrek:

Po celkovém vyhodnocení závažnosti zjištěných nedostatků s ohledem na operativní přístup příslušných vedoucích zaměstnanců a podnikajících fyzických osob k jejich následnému odstraňování byla vydána opatření a určeny termíny k odstranění zjištěných nedostatků. K těmto mírným opatřením bez finančního postihu bylo přikročeno i z toho důvodu, že se jednalo o subjekty, u kterých byla kontrola provedena poprvé nebo po mnoha letech a u kterých v minulosti nebyly zaznamenány závažné pracovní úrazy.

Následné kontroly plnění opatření:

Za účelem zjištění, jak kontrolované osoby plnily uložená opatření byly doposud provedeny 4 následné kontroly. U všech bylo zjištěno, že všechny nedostatky odstranily v nařízených termínech.

Závěr:

Při provádění plánovaných kontrol ve vybraných subjektech byly poskytnuty statutárním zástupcům, vedoucím zaměstnancům organizací, podnikajícím fyzickým osobám a revizním technikům informace o BOZP nejen z oblasti vyhrazených technických zařízení, ale také o pracovních podmínkách zaměstnanců, pracovněprávních vztazích a zejména o změnách stávajících zákonů, ČSN, EN a ISO norem, nařízeních vlády a dalších právních předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, což bylo příslušnými osobami velice kladně přijímáno.

Plnění povinností vyplývajících z pracovněprávních předpisů k zajištění BOZP ZZ při manipulaci s materiálem a břemeny (Úkol č. 11.1.36)

Zadání a cíl úkolu:

V letošním roce byl hlavní úkol 11.1.36 zaměřen nejen na kontrolu technického stavu a vedení provozní a průvodní dokumentace, vyhledávání a hodnocení rizik, ale i na kvalifikaci, školení, zdravotní způsobilost zaměstnanců a další aspekty této problematiky. Zjištěním úrovně bezpečnosti práce dle zadání hlavního úkolu 11.1.36 v souvislosti s dodržováním povinností provozovatelů, vyplývajících z právních předpisů platných pro vyhrazená zdvihací zařízení, vyjasněním odpovědnosti za jejich bezpečný provoz a preventivní kontrolní činností přispět k větší bezpečnosti zaměstnanců pracujících na těchto zdvihacích zařízeních. Ověřením přístupu zaměstnavatelů k vyhodnocování rizik celkově souvisejících s provozem zdvihacích zařízení v souvislosti s přijímáním opatření k jejich eliminaci vytvořit potřebný tlak na dodržování platných bezpečnostních předpisů v dané oblasti a zároveň vytvořit předpoklady k postupnému snižování pracovní úrazovosti.

Výběr kontrolovaných subjektů byl proveden podle předem sestaveného plánu kontrolní činnosti (zkontrolovat alespoň 20 provozovatelů na jednoho inspektora z oboru zdvihacích zařízení) a během roku byl průběžně aktualizován. Kontroly nad dodržováním zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci byly provedeny u organizací, které provozují výtahy, stavební věžové jeřáby, portálové jeřáby a zdvihací zařízení při realizaci staveb a dalších zdvihacích činnostech, zejména zařízení na zdvihání kontejnerů, a to ať formou vlastníků nebo v rámci pronájmu v roli uživatelů. Bylo kontrolováno používání bezpečných postupů při zdvihací manipulaci s břemeny, pracovní úrazovost související s touto problematikou, odborná a zdravotní způsobilost zaměstnanců, včetně technického stavu zařízení, jakožto provádění předepsaných revizí, zkoušek a údržby. Veškeré kontroly byly provedeny dle kontrolního seznamu pro příslušný hlavní úkol 11.1.36.

Základní body kontrolní činnosti:

- a) kontrola průvodní a provozní dokumentace strojních zařízení
- b) zajištění odborné a zdravotní způsobilosti jeřábníků a vazačů
- c) provedení vyhledání a vyhodnocení rizik při provozu a údržbě jeřábů a ostatních zdvihacích zařízení
- d) vypracování „Systému bezpečné práce“, aplikace v praxi
- e) pověřená osoba za činnosti realizace „Systému bezpečné práce“ a její odborná kvalifikace
- f) seznámení obsluh zdvihacích zařízení a zúčastněných subjektů a podnikajících osob s riziky
- g) dokumentace (soubor) zpracovaných rizik a přijetí opatření k jejich minimalizaci
- h) zajištění bezpečného stavu kontrolovaných zdvihacích zařízení prováděním preventivní údržby, pravidelnými kontrolami a revizemi
- i) kontroly vázacích a uchopovacích prostředků pro vázání a uchopení břemene
- j) zpracování bezpečných technologických nebo pracovních postupů, seznámení zúčastněných osob
- k) zajištění bezpečnosti okolí pracoviště
- l) způsob zajištění proti manipulaci neoprávněnou osobou a jeho dodržování a vyžadování
- m) koordinace řízení provozu při provozu více jeřábů na staveništi
- n) zajištění bezpečného manipulačního prostoru při manipulaci s břemenem

- o) zajištění stability jeřábů
- p) funkčnost bezpečnostních zařízení (omezení zdvihu, přetížení, pojezd atd.)
- q) provoz jeřábů v souladu s pokyny výrobce
- r) prokazatelná dohoda o součinnosti a spolupráci spolupracujících uživatelů a provozovatelů provozovaných zdvihacích zařízení
- s) seznámení jeřábníků a vazačů s místními podmínkami a riziky práce na pracovišti
- t) jazyková bariéra při koordinovaných činnostech vazačů a jeřábníků
- u) dodržování stanovené pracovní doby, přestávky v práci, přesčasy.

Mezi nejčastější zjištěné závady patří neplatné předpisy uváděné ve školení BOZP, nevypracovaný systém bezpečné práce, neurčení osoby odpovědné za provoz zdvihacího zařízení a neseznámení s návodem na obsluhu.

Přehled nejčastěji porušovaných předpisů:

Zákon č. 262/2006 Sb.: § 103 odst. 1, písm. f)
 Zákon č. 309/2006 Sb.: § 5 odst. 1, písm. c) a d)
 NV č. 378/2001Sb.: § 3 odst. 5, písm. b),
 Porušení platných norem: ČSN ISO 12 480-1, bod 4.1

Zhodnocení kontrolní činnosti:

K požadovanému termínu, tj. 30.11.2011, se podařilo provést 57 kontrol u celkem 56 právnických a podnikajících fyzických osob, takže úkol byl splněn a překročen. Při kontrolách bylo zjištěno 193 správních deliktů.

Kontrolovaným právnickým a podnikajícím fyzickým osobám bylo při zjištění porušení plnění povinností na úseku bezpečnosti práce vydáno Opatření se stanoveným termínem na odstranění nedostatků (bylo vydáno u 56 subjektů).

Sankce:

V jednom případě zjištění závažných porušení povinností na straně kontrolovaných právnických a podnikajících fyzických osob využil OIP k rozhodování ve správním řízení v prvním stupni o správních deliktech ust. § 5 odst. 1 písm. l) bod 1. zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce a udělil sankci. Sankce, která nabyla právní moci dne 16.6.2011 byla uložena za spáchání správních deliktů na úseku bezpečnosti práce podle ustanovení § 30 zákona č. 251/2005 Sb..

Celkový počet uložených sankcí za spáchání správních deliktů: 1
 Celková výše uložených sankcí, které nabyly právní moci dosáhla 80 000,- Kč.

Závěr:

Při provádění plánovaných kontrol ve vybraných subjektech byly poskytnuty statutárním zástupcům, vedoucím zaměstnancům organizací, podnikajícím fyzickým osobám, revizním technikům a osobám odborně způsobilým k prevenci rizik zásadní informace o BOZP nejen z oblastí vyhrazených technických zdvihacích zařízení, ale i z oblastí pracovních podmínek zaměstnanců, pracovněprávních otázek a zejména o změnách stávajících zákonů, ČSN, EN a ISO norem, nařízeních vlády a dalších právních předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kontrola dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce při provozu plynových zařízení v objektu s přístupem veřejnosti (Úkol č. 11.1.37)

Zadání a cíl úkolu:

Výběr subjektů ke kontrolám vycházel ze zadání úkolu, dále byla využívána databáze SÚIP, internet a vlastní zkušenosti jednotlivých inspektorů. Při kontrolách se vycházelo z díkce kontrolního seznamu a byly kontrolovány namátkově i oblasti související se zadaným úkolem. Úkol byl plánován pro 2 inspektory .

Stanovený počet subjektů:	Plánováno:	Počet kontrolovaných subjektů:
20 na inspektora	40	71

Vyhodnocení kontrol:

Při vyhodnocení se postupovalo podle zadaných bodů:

1. Zaměstnavatelé zajišťují, aby pracoviště byla prostorově a konstrukčně uspořádána tak, že je zajištěna bezpečnost a zdraví osob. Nedostatky nebyly zjištěny.
2. Zaměstnavatelé přidělují osobní ochranné pracovní prostředky na základě vlastního vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek.

Ve 14 případech nebyl u kontrolované osoby (většinou malé organizace) předložen doklad o provedeném vyhodnocení rizik.

3. Zaměstnavatelé (provozovatelé) nezajistili ve 24 případech provozní revize plynového zařízení, 14x pravidelnou kontrolu plynového zařízení, v 1 případě nebyly provedeny provozní revize tlakových nádob stabilních, 5x nebyla provedena pravidelná revize regulátoru, 14x kontrola komínu, 6x odborná prohlídka plynové kotelny a 6x pravidelný servis hořáků.

4. Zaměstnavatelé (provozovatelé) mají v předepsaném rozsahu vypracovány místní provozní řády plynového zařízení a tyto předpisy jsou v souladu s hodnocením rizik a požadavky právních a ostatních předpisů. Pouze v 8 případech nebyl místní provozní řád zpracován vůbec.

Revizní knihy, které musí provozovatel vlastnit u zařízení s jednotkovým tepelným výkonem kotle nad 50 kW, nebyly předloženy u 4 kotel.

U menších plynových spotřebičů (tepelný výkon do 50 kW) mají provozovatelé k dispozici návody na použití od výrobce. U 8 kontrolovaných subjektů nebyla předložena žádná technická dokumentace.

Provozní deník nebyl veden dle místního provozního řádu ve 13 kotelnách.

5. U 2 kontrolovaných zařízení bylo zjištěno nedostatečné větrání prostoru, ve kterých je umístěno plynové zařízení.

6. Zaměstnavatel nezajistil školení o právních a ostatních předpisech, předepsanou odbornou kvalifikaci na vyhrazených technických zařízeních, včetně vydání osvědčení k této činnosti (předepsanou dobu odborné praxe) i zdravotní způsobilost při obsluze kontrolovaného zařízení.

Při kontrolách bylo u 8 subjektů zjištěno, že není zajištěno školení o právních a ostatních předpisech, seznámení s riziky. U 2 subjektů zjištěno, že obsluha má neplatné osvědčení potřebné k obsluze plynového zařízení a 6x neměla obsluha zdravotní způsobilost.

7. Umístění hlavního uzávěru plynu bylo u všech kontrolovaných subjektů v souladu s požadavky platných předpisů.

8. Zaměstnavatel (provozovatel) nezajistil v 1 provozované kotelně osazení čidla na únik CO a v 1 kotelně se neprovádí měření přítomnosti CO.

9. Zaměstnavatelé mají vypracován plán revizí a zkoušek, případně harmonogram kontrol u všech provozovaných vyhrazených zařízení. Tyto dokumenty jsou zpracovány různou metodou (na jeden rok, na tři roky, dle jednotlivého zařízení apod.).

Kontrolovaný subjekt, který neměl zpracovaný program revizí a kontrol byl zjištěn ve 25 případech.

Během kontrol byly zjištěny následující vícekrát se opakující závady:

- u 4 subjektů nebyly osazeny, nebo byly nečitelné bezpečnostní tabulky
- u 3 subjektů nebyl dokončen nebo opraven ochranný nátěr plynovodu
- u 2 subjektů byla zjištěna poškozená podlaha v kontrolovaných kotelnách
- u 32 subjektů nebyla určena osoba odpovědná za provoz plynového zařízení
- u 2 kotelen bylo zjištěno, že el. instalace nezajistí bezpečné vypnutí plyn. kotelny a nejsou překalibrována čidla na CO
- téměř při všech kontrolách byly zjištěny závady v revizních zprávách.

Nejčastěji porušované předpisy:

Zákon č. 262/2006 Sb. v platném znění (zákoník práce) - § 102, odst. 1,3,4,5, §104 odst.5

Zákon č. 309/2006 Sb. v platném znění - § 2, odst.1, písm. a,c), § 4 odst.1 písm. c)

Narizení vlády č. 101/2005 § 3 odst. 3 písm. b), Narizení vlády č. 378/2001 Sb. odst. 2

Vyhláška č. 85/1978 Sb. § 6, 7, 8, vyhl. ČÚBP č. 91/1993 Sb. § 12, § 16

ČSN EN 1775, ČSN 386405.

V rámci úkolu byla provedena v 8 případech kontrola realizace nařízených opatření. Ve všech případech bylo zjištěno, že nařízená opatření byla vždy realizována.

Peněžité sankce byly navrženy u 3 subjektů a to formou příkazu v celkové částce 150.000,- Kč.

Závěr:

Většina majitelů i provozovatelů přistupovala k inspektorům OIP vstřícným způsobem, měla zájem o bezpečný provoz zařízení.

Situace v provozování plynového zařízení z hlediska bezpečnosti je vcelku dobrá. Určité nedostatky byly zjišťovány zejména u provozovatelů restaurací, hotelů a stravovacích zařízení, kteří minimalizují provozní náklady, a tak ne vždy zajišťují provádění kontrol a revizí v příslušných termínech. Protože většina kotelen pracuje v automatickém režimu, domnívají se tito provozovatelé, že plynové spotřebiče jsou zabezpečeny bezpečnostními pojistkami a není proto nutná kontrola dle platných právních a ostatních předpisů.

Největší počet nedostatků byl zjištěn při provozování nafukovacích tenisových hal (nepodléhají stavebnímu řízení), které většinou provozují PFO, které nemají žádného zaměstnance - a tak byly hořáky s výkonem nad 500 kW provozovány bez jakékoliv revize, místního provozního řádu a vyškolené obsluhy i po dobu několika let.

Většina revizních zpráv neodpovídala vyhl. ČÚBP č. 85/1978 Sb., na což byli provozovatelé upozorněni a při kontrole OIP bylo rovněž zjištěno, že 3 revizní technici a 2 montážní pracovníci prováděli svoji činnost bez patřičného oprávnění a osvědčení. Proto i při dalších kontrolách je třeba věnovat patřičnou pozornost této problematice.

Vzhledem k tomu, že pro plynová zařízení nebyl pro rok 2012 stanoven konkrétní úkol, doporučujeme provádět v tomto roce kontrolu plynových zařízení v rámci úkolu 12.1.33 a to se zaměřením zejména na plynová zařízení v objektech s přístupem veřejnosti.

Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby a koordinátora BOZP na staveništi (Úkol č. 11.1.39)

Zadání a cíl úkolu:

Cílem úkolu byla preventivní kontrola subjektů plnění povinností dané zákonem č. 309/2006 Sb. o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve znění pozdějších předpisů a navazujících nařízení vlády č. 591/2006 Sb. o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích.

Vyhodnocení dodržování ověřovaných požadavků:

Obsahem kontrol v tomto úkolu bylo plnění a dodržování závazných předpisů z oblasti koordinace opatření BOZP na stavbách dle zákona č. 309/2006 Sb. o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve znění pozdějších předpisů a navazujících nařízení vlády.

Při kontrolách kladli inspektoři důraz především na doložení plnění těchto povinností:

A. Zadavatelé

Povinnosti zadavatelů jsou dány zákonem č. 309/2006 Sb. o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve znění pozdějších předpisů a navazujících nařízení vlády, konkrétně § 14 a §15.

Při kontrolách prováděných na stavbách bylo zjištěno, že zadavatelé svoje povinnosti plní. Nejčastějším nedostatkem bylo nevyvěšení oznámení o zahájení prací.

Dále se vyskytly nejasnosti ve způsobu určení koordinátora BOZP. Část zadavatelů zajišťuje koordinátora přes prvního zhotovitele stavby. Pak není doklad o určení koordinátora BOZP.

Oznámení o zahájení prací nejsou občas zaslána ve lhůtě 8 dnů před předáním staveniště prvnímu zhotoviteli. Zpoždění je většinou způsobeno pochybením administrativního pracovníka zodpovědného za odeslání. Většina Oznámení je zasílána elektronicky jako příloha e-mailu, velmi málo prostřednictvím datových stránek. Většinou je Oznámení následně dodáno na OIP v listinné podobě. Plány BOZP jsou zajištěny, ale jejich stav zadavatelé nekontrolují.

Zadavatelé zásadně neurčují koordinátory BOZP pro stadium přípravy stavby.

B. Koordinátoři

Povinnosti koordinátorů jsou dány zákonem č. 309/2006 Sb. o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve znění pozdějších předpisů a navazujících nařízení vlády, konkrétně § 18 a navazujícím nařízením vlády č. 591/2006 Sb. o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích.

Při kontrolách bylo zjištěno, že koordinátoři svoje povinnosti plní. Mají zpracovány plány BOZP, zajišťují jejich aktualizaci, provádějí kontrolní prohlídky a upozorňují na nedostatky.

Většinou koordinátoři nejsou schopni doložit písemně plnění všech svých povinností. Nevedou si o své činnosti deníky a nevedou dokumentaci o kontrolách, pokud není zjištěn nedostatek.

Ve většině případů je koordinátor zatlačen do pozice technika bezpečnosti práce pro stavbu. Zadavatel požaduje po koordinátorovi, aby ho pokud možno s ničím neobtěžoval.

Nedostatky zjištěné při kontrolách jsou vždy snadno a rychle odstranitelné na místě v průběhu kontroly, jedná se většinou o formální nedostatky v dokumentaci.

Je nutno konstatovat, že není dodnes přesně určen rozsah plánu BOZP, pak není možno zkontrolovat, zda je plán BOZP v pořádku. Při kontrole se zjišťuje, zda vůbec plán je, zda je upravován a jak s ním jsou seznamováni jednotliví zhotovitelé.

Návrh opatření:

Výsledky kontrolní činnosti prokázaly, že v realizaci daného úkolu je nutno pokračovat i v příštím roce. Kontroly by měly být zaměřeny především na činnost zadavatelů.

Je potřeba upřesnit, jak kontrolovat výkon činnosti koordinátorů.

Je zapotřebí sjednotit přístup k zadavatelům. Část zadavatelů je tvořena sdruženími vlastníků bytových jednotek, družstvy apod. (zde se vyskytují nedostatky častěji).

Je nutné pokračovat ve snaze zlepšit spolupráci se stavebními úřady, aby i pracovníci na stavebním úřadu byli o BOZP alespoň informováni. Dále je třeba dohodnout spolupráci při kontrolních prohlídkách staveb.

Závěr:

Na závěr lze konstatovat, že velká většina zadavatelů a koordinátorů svoje povinnosti plní v rámci technických možností na stavbě.

Kontroly provedené v daném rozsahu zvýšily u kontrolovaných subjektů respekt k celé problematice koordinace opatření v oblasti BOZP a přispěly ke zvýšení bezpečnosti práce na stavbách.

Bezpečnost práce ve strojírenství (Úkol č. 11.1.40)

Zadání a cíl úkolu:

Státním úřadem inspekce práce bylo uloženo provést namátkový výběr subjektů ke kontrole, které vykazují zvýšenou úrazovost obsluh obráběcích a tvářecích strojů nebo podnikající subjekty, kde se předpokládá významný podíl zpracování materiálu obráběcími a tvářecími stroji. Cílem úkolu bylo vyvození potřebného tlaku na dodržování bezpečnostních předpisů v dané oblasti a vytvoření předpokladů k postupnému snižování pracovní úrazovosti ve výše uvedených provozech.

Informace z přípravy realizace úkolu:

V současnosti většina podnikatelských subjektů působících na území hl. města Prahy v oblasti strojírenství patří do kategorie malých a středních podniků, co se týká počtu zaměstnanců. Při výběru subjektů pro kontrolní činnost bylo postupováno v rámci rozsahu zadání a předmětu kontroly. Výběr firem byl prováděn jednak na základě analýzy pomocí databáze RES, a jednak na základě namátkového výběru podle pracovní úrazovosti.

Informace o plnění úkolu:

Počet kontrolovaných subjektů celkem	22
Počet kontrolovaných právnických osob	22
Počet kontrolovaných fyzických osob	0
Počet kontrol celkem	22
Počet kontrol bez zjištěných nedostatků	3
Spotřeba pracovního času na kontroly v hodinách	368
Počet šetřených pracovních úrazů	0
Počet šetřených podnětů	0
Počet zjištěných nedostatků	70
- počet zjištěných nedostatků bez vydaného opatření	1
- počet zjištěných nedostatků, u nichž byla uložena pokuta	0
Násobnost zjištěných nedostatků	177
Zakázané stroje a zřízení - počet vyřazení / počet ks strojů	0/0
Zakázané výrobní prostory - počet zákazů / počet ks prostorů	0/0
Zakázané technologie - počet zákazů / počet technologií	0/0
Zakázané činnosti - počet zákazů / počet činností	0/0
Zakázaná práce přes čas - počet zákazů / počet osob	0/0
Počet vydaných TOO	0
Počet návrhů pokut za správní delikt	0
Výše návrhů pokut za správní delikt v Kč	0
Počet uložených pokut za správní delikt	0
Výše uložených pokut za správní delikt v Kč	0

Výsledky kontrol podle zadání úkolu:

Bod kontroly	Předmět kontroly	Č. p. K.S.	Porušení předpisu	Související předpisy	Počet nedostatků
Provozní dokumentace obráběcích a tvářecích strojů (Dále jen OS a TS)	Průvodní a provozní dokumentace, místní provozní bezpečnostní předpis	1.	§ 4 odst. 1, 2 zákon č. 309/2006 Sb.	§ 4 odst.1, 2 a 3 NV č. 378/2001 Sb.	2
	Záznamník (karta) pro údržbu a kontrolu TS se zvláštním zřetelem na BOZP	2.	§ 4 odst. 1, 2 zákon č. 309/2006 Sb.	§ 4 odst.1, 2 a 3 NV č. 378/2001 Sb. , ČSN 21 07 00 čl. P13 a P14	2
Obsluha OS a TS	Odborná způsobilost obsluhy, seřizovačů a zaměstnanců údržby OS a TS.	3.	§ 103 odst.3 ZP		6
		4.	§ 103 odst.2 ZP	ČSN 21 07 00 čl. P24	0
		5.	§ 103 odst.1 písm. a) ZP		5
Vyhodnocení rizik při provozování OS a TS , seznámení s těmito riziky	Vyhledávání, hodnocení rizik a přijímání opatření	6.	§ 102 odst.4 ZP		6
	Seznámení zaměstnanců s riziky	7.	§ 102 odst.2 ZP		0
	Poskytování OOPP pro práci na OS a TS	8.	§ 104 odst.5 ZP	NV č. 495/2001 Sb.,	2
		9.	§ 104 odst.1 ZP	NV č. 495/2001 Sb.,	2
10.	§ 104 odst.4 ZP		0		
Pracovní úrazovost při práci na OS a TS	Šetření příčin vzniku pracovních úrazů ze strany zaměstnavatele.	11.	§ 105 odst. 1 ZP	NV č. 201/2010 Sb.	0
	Stanovení opatření a jejich realizace.	12.	§ 105 odst. 5 ZP		0
Údržba, kontroly a revize OS a TS	Provádění předepsané údržby, kontrol a revizí OS a TS..	13.	§ 4 odst.1 písm. c) z.č. 309/2006 Sb.	§ 4 odst.1a 2 NV č. 378/2001 Sb.,	2
Pracoviště OS a TS	Pracovní a manipulační prostor umožňující bezpečně provádět všechny obvyklé pracovní operace včetně seřizování, údržby a podobně.	14.	§ 2 odst. 1 písm. a) a § 4 odst. 1, 2 z.č. 309/2006 Sb.	§ 3 odst.1 písm. b) NV č. 378/2001 Sb.	0
Provozování OS a TS	Používání zařízení	15.	§ 4 odst. 1 zákon č. 309/2006 Sb.	§ 3 odst. 1 písm. a) až r) NV č. 378/2001 Sb.	6
	Ochranná zařízení	16.	§ 4 odst. 1 písm. a) zákon č. 309/2006 Sb.	§ 3 odst. 1, písm. d), f), g), h), i), j), k), l), m), r) + § 3 odst. 4 NV č. 378/2001 Sb.	6
Provozování TS	Lisovací nástroje	17.	§ 4 odst. 1 písm. a) zákon č. 309/2006 Sb.	§ 72 odst. 2 vyhl. č. 48/82 Sb.	0
	TS s jednoručním nebo nožním ovládáním, u kterých se držení polotovarů neprovádí oběma rukama mimo nebezpečný prostor nebo vkládání a vyjímání se neprovádí pomocí automatických nebo mechanických zařízení	18.	§ 4 odst. 1 písm. a) zákon č. 309/2006 Sb.	ČSN 21 07 00 čl. P3	0
	TS s nebezpečným prostorem, u kterého není možné instalovat ochranné zařízení.	19.	§ 4 odst. 1 písm. a) zákon č. 309/2006 Sb.	ČSN 21 07 00 čl. P5	0
	Přepínač pracovních režimů TS	20.	§ 4 odst. 1 písm. a) zákon č. 309/2006 Sb.	§ 71 odst. 1 vyhl. č. 48/82 Sb.	0
	Šlapka nožního ovladače	21.	§ 4 odst. 1 písm. a) zákon č. 309/2006 Sb.	§ 71 odst. 8 vyhl. č. 48/82 Sb.	0
	Pojistka proti opakování zdvihu	22.	§ 4 odst. 1 písm. a) zákon č. 309/2006 Sb.	§ 71 odst. 5 vyhl. č. 48/82 Sb.	0
	Ovládací soustava, zapínací a brzdící ústrojí TS. (Kromě TS s pevnou zapínací spojkou a TS, které mají zdvih pracovní části do 8 mm.)	23.	§ 4 odst. 1 písm. a) zákon č. 309/2006 Sb.	ČSN 21 07 00 čl. 2.13	0
Celkem:					

Informace a poznatky z kontrol provedených podle zadání úkolu:

1. Provozní dokumentace obráběcích a tvářecích strojů (Dále jen OS a TS)

Zjištěné nedostatky se týkají hlavně problematiky průvodní a provozní dokumentace strojů a technických zařízení, příp. ručního náradí (chybějící návody k obsluze, chybějící revize, záznamy o provozních kontrolách). Tyto nedostatky byly odstraněny buď v průběhu kontroly nebo na základě uložených opatření.

2. Obsluha OS a TS

U většiny kontrolovaných subjektů bylo zjištěno, že zaměstnavatelé prokazatelně seznámili všechny své pracovníky s konkrétními pracovními postupy, návody k obsluze a veškerou provozní dokumentací strojního zařízení.

3. Vyhodnocení rizik při provozování OS a TS, seznámení s těmito riziky

Úroveň hodnocení rizik při provozování OS a TS je u jednotlivých kontrolovaných subjektů rozdílná. Je to dáno způsobem, jakým jednotliví zaměstnavatelé přistupují k této problematice, buď prostřednictvím externích odborně způsobilých osob, nebo vlastními silami (což je ve většině případů jednotlivých zaměstnavatelů spíše intuitivní záležitost). V této situaci zástupci kontrolované osoby rády využívají příležitost konzultovat jejich nedostatky a nejasnosti v této problematice s inspektorem OIP přímo na pracovišti a následně uloženými opatřeními tyto nedostatky odstranit.

4. Pracovní úrazovost při práci na OS a TS

Povinnosti při pracovních úrazech při práci na OS jsou zaměstnavateli většinou dodržovány. U kontrolovaných subjektů nebyla zjištěna zvýšená úrazovost při práci na OS. Je to dáno jednak odbornými kvalifikačními požadavky na obsluhu OS (odborná způsobilost) a také prokazatelným seznámením obsluhy OS s veškerou provozní dokumentací OS a jejím vlastním zaškolením.

5. Údržba, kontroly a revize OS a TS

Řada nedostatků týkající se zejména této problematiky bývá podložena buď nedostatečnými informacemi zástupců kontrolovaných subjektů, nebo podceněním výše uvedené problematiky (intuitivní přístup zaměstnavatelů), nebo snahou o úsporu nákladů, nesouvisejících přímo s požadavky výroby či služeb.

6. Pracoviště OS a TS

V otázce této problematiky nebyly u kontrolovaných subjektů zjištěny žádné nedostatky bezprostředně ohrožující život nebo zdraví pracovníků nebo obsluh OS, což potvrzuje i skutečnost, že ze strany inspektorů nebylo tento rok vydáno žádné předběžné opatření.

7. Provozování OS a TS

Zaměstnavatelé si uvědomují nutnost velmi dobré znalosti problematiky vlastního provozování OS a související veškeré dokumentace, avšak někteří to považují za pouhý formální úkon, z čehož vyplývá, že ne všichni zaměstnavatelé přistupují k této problematice s potřebným porozuměním a zodpovědností.

Další poznatky z realizace úkolu:

Úroveň péče o BOZP a provozování technických a strojních zařízení je u jednotlivých kontrolovaných subjektů rozdílná. Je to dáno způsobem zajišťování této péče, buď prostřednictvím externích odborně způsobilých zástupců v oblasti BOZP, nebo vlastními silami, kde sice zaměstnavatel má spoustu praktických znalostí o dané problematice, ale chybí mu její administrativní zpracování.

Na území hl. města Prahy je téměř neexistující minimum podnikatelských subjektů, které se zabývají provozem tvářecích strojů (TS), což v případě tohoto úkolu podstatně snižuje počet příp. kontrolovaných subjektů.

Návrhy opatření:

Zadání úkolu bylo splněno v rozsahu daném specifikem regionu Praha. Více než polovina subjektů uvedených v RES se sídlem v Praze, má zde pouze podnikovou správu nebo obchodní zastoupení, někdy ani to ne. V zadaném oboru činnosti tohoto úkolu, které v Praze vyvíjejí jinou než administrativní nebo obchodní činnost patří stavební výroba, automobilové opravárenství a výjimečně drobná výroba spotřebního zboží, což značně omezuje možnost rozšíření počtu kontrolovaných subjektů v rámci tohoto úkolu.

Závěr:

Na závěr je možné konstatovat, že kontroly provedené v daném rozsahu zvýšily u kontrolovaných osob respekt k celé problematice BOZP a přispěly ke zkvalitnění péče o bezpečnost práce na OS a TS.

Kontrola systému BOZP u škol a školských zařízení se zaměřením na praktickou výuku (Úkol č. 11.1.41)

Zadání a cíl úkolu:

Cílem kontrol bylo ověřit v odvětví školství stav dodržování bezpečnostních předpisů zejména při praktické výuce a následně tím zvýšit úroveň prevence vzniku opakujících se pracovních úrazů nejen zaměstnanců, ale i žáků a studentů .

Zjištěné nedostatky v počtu celkem 159, jejichž podrobná specifikace, přiřazení k typu objektu i porušení souvisejících předpisů je uvedena v sestavách ISIP, ukazují na opodstatněnost zvoleného zadání úkolu. Ustanovení předpisů, která byla porušována nejčastěji, jsou § 101 odst. 3 ; § 102 odst. 4 ; § 103 odst.1 písm. f) zák. č. 262/2006 Sb., § 3 odst.1 písm. a), b) ; § 4 odst. 1 , 2,

3 nařízení vlády č. 378/2001 Sb. , § 3 odst. 1 ; § 4 odst. 1 v návaznosti na Přílohu nařízení vlády č. 101/2005 Sb. .

Předmětem kontrol bylo dodržování povinností vyplývajících z ustanovení § 3 odstavec 1 písmeno b), c), d) zákona o inspekci práce v souladu s požadavky dalších předpisů stanovících podmínky pro bezpečnost a ochranu zdraví vztažených k činnostem probíhajícím ve školské sféře. Náplní inspekce bylo především zjištění kvality prováděného školení zaměstnanců a jejich případné odborné kvalifikace k obsluze technických zařízení, vyhodnocování rizik vyplývajících z činností spojených s provozem školských zařízení včetně opatření přijímaných k jejich eliminaci, nakládání s nebezpečnými látkami a přípravky, systém poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, bezpečné provozování technických zařízení a strojů pro praktickou výuku, provádění kontrol a revizí elektrických zařízení a v poslední řadě pracovní postupy využívané i při výukových programech ve vazbě na uspořádání pracovišť a stav komunikací.

Plánovaný **počet subjektů** 15 inspekci byl překročen více než dvojnásobně (**32** provedených). Přehled zjištění v jednotlivých organizacích ve vazbě na porušené předpisy je dostupný v přehledu ISIP.

Výběr kontrolovaných organizací byl nasměrován do škol a odborných učilišť, kde je nedílnou součástí učebních osnov praktická výuka. Jednalo se o školy vysoké (2 subjekty), VOŠ(4 subjekty) a v největším početním zastoupením o školy střední s různými obory vzdělávání (13 škol). Zařazeno bylo i šest subjektů - středisek praktické výuky, na jejichž pracovištích absolvují studenti školských zařízení odbornou praxi. Tato SPV poskytovala praktické dovednosti v oborech zlatník, rytec, starozitník, obchodník, kuchař, číšník a cukrář. Na území hl. m. Prahy je nejvyšší výskyt škol a učilišť se zaměřením na gastronomii a hotelnictví, kde se nachází významný počet studentů. Tři velká školská zařízení s maturitními i učebními obory poskytovala vzdělání v technických odvětvích (truhlář, zámečnický, automechanik, mechanik, elektrikář, elektrotechnik, kominík, malíř, soustružník, podlahář, svářeč). Tyto subjekty využívaly rozsáhlé dílenské prostory vybavené četnými strojními zařízeními.

Dvě z vybraných OU vzdělávala žáky s lehkým mentálním postižením a s vývojovými poruchami učení.

Zjištěné skutečnosti:

1. Zajišťování úkolů v oblasti prevence rizik

Požadavek ZP na zpracování dokumentace o hodnocení rizik byl v převážné většině škol a SPV naplněn, dokumentace však ne vždy postihovala všechny činnosti spojené s rizikem možného ohrožení zdraví zaměstnanců.

Stejně jako jiná vnitřní dokumentace školních subjektů byla zaměřena především na subjekt vzdělávání - žáky a studenty, mimo pozornost pak zůstal například výkon práce školníka, který v rámci správy budov vykonává v jedné osobě rozmanité práce od zásobovacích přes úklidové, údržbu zeleně, obsluhu dílenských pracovních strojů, práce ve výškách (věšení záclon, údržbu svítidel), obsluhu topného systému - kotelny, apod. (v roce 2011 byly šetřeny dvě události vztažené k nehodám při práci těchto osob).

V dokumentaci o hodnocení rizik chyběla jednoznačně nejčastěji rizika spojená s používáním jednotlivých konkrétních technických zařízení a strojů používaných v dílnách PV, při správě budov a v provozovaných školních jídelnách. U subjektů pracujících v rámci praktického vyučování s drahými kovy nebyla řešena rizika související s nakládáním s nebezpečnými chemickými látkami (H₂SO₄). Pro osoby zacházející s koncentrovanými úklidovými chemikáliemi u jiných chybělo seznámení s dotčenými bezpečnostními listy. Další opomenutá rizika se vztahovala k bezpečnému skladování včetně obsluhy regálů, pracím ve výškách prováděným ze žebříků, údržbě zeleně na školních pozemcích, bezpečnému provozu chlazených místností.

Na nedostacích v této oblasti se promítla někdy i povrchní činnost smluvních osob odborně způsobilých v prevenci rizik, popř. vlastních zaměstnanců zodpovědných za oblast BOZP, kteří mají tyto povinnosti kumulovány s vlastní činností a nemají pro tuto práci řádnou odbornou průpravu. Povinnost dle § 9 zák. č. 309/2006 Sb. nezastřešovala všude osoba odborně způsobilá v prevenci rizik s předepsanou kvalifikací. Pro školy pracovaly i osoby, jejichž hlavní odborností a základem smluvního vztahu s kontrolovaným subjektem byla požární ochrana a problematika bezpečnosti práce pouze okrajově tuto aktivitu doplňovala (do konce roku 2011 mohly tyto subjekty využívat původní kvalifikační doklady). Výsledkem práce těchto dodavatelů na poli bezpečnosti práce je činnost soustředěná pouze do nejobecnější úrovně, nepostihující reálná konkrétní rizika (popř. dokumentaci vůbec nezpracují s dodatečným odůvodněním, že nemají potřebnou kvalifikaci, aniž by smluvní subjekt na tuto skutečnost předem upozornili).

Přístup kontrolovaných zástupců k vyhledávání a hodnocení rizik a zejména k přijímání opatření potřebných k vyloučení či omezení těchto rizik byl vstřícný, ale přesto bylo patrné, že se jim tato problematika stále odpovídajícím způsobem nezažila a nepochopili její účelnost v celé šíři. Problematika navazující na vyhledávání rizik kategorizace prací byla až na jednu výjimku u kontrolovaných firem zpracována a zaměstnanci seznámeni se skutečností, do které kategorie byla jimi vykonávaná činnost zařazena.

K posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců pro zařazení na sjednaný druh práce je přístupováno ve školách zodpovědným způsobem, povinnost preventivních lékařských prohlídek vychází ze školských předpisů a je důsledně plněna. Pouze v jednom případě nebyly provedeny lékařské prohlídky zaměstnanců vykonávajících noční práci.

2. Odborná způsobilost a školení zaměstnanců

Úroveň prováděných školení v oblasti BOZP byla rozdílná, přestože zastoupení odborně způsobilých osob v kontrolovaných školách bylo téměř stoprocentní. Služby těchto subjektů byly v některých případech velmi sporadické a obecně metodické, průběžnými povinnostmi v oblasti BOZP se pak zabývali pověřeni zaměstnanci školy bez potřebné erudice. Osnovy školení jsou často příliš obecné, výjimečně i zastaralé s výčtem předpisů obecně platných, kde chybí seznámení s konkrétními podmínkami pracoviště, konkrétními riziky vykonávané práce a zejména s návody k obsluze používaných technických zařízení tak, aby byly respektovány podmínky výrobce pro jejich bezpečné používání.

Ve třech případech nebyla doložena odborná kvalifikace dozorců výtahu ve smyslu ČSN 274002.

3. V oblasti poskytování osobních ochranných pracovních prostředků

V uvedené oblasti nebylo konstatováno zásadních pochybení, chyběl vlastní seznam pro poskytování těchto prostředků vypracovaný na podkladě zhodnocených rizik, některé prostředky nebyly poskytnuty prokazatelným způsobem, namísto schváleného typu OOPP (s prohlášením o shodě s příslušnými technickými předpisy ve smyslu zák. č. 22/1997 Sb.) zaměstnanci popř. studenti používali pro danou činnost prostředky nevhodné (např. rukavice na ochranu rukou před horkými povrchy byly nahrazeny kuchyňskými chňapkami), zpracované seznamy zahrnovaly prostředky pro činnosti, které již nebyly vykonávány. Stejně jako v případě evidence pracovních úrazů byly ojediněle i záznamy prokazující poskytnutí ochranného pracovního prostředku vedeny společně pro žáky i zaměstnance a OOPP či byly zaměňovány za povinné vybavení pracoviště.

4. Pracovní úrazy

Ani tato oblast kontroly nepřinesla žádná vážná negativní zjištění. V ojedinělých případech byla konstatována evidence o PÚ neposkytující informace předepsané platnými závaznými předpisy a často byly předmětem jedné dokumentace úrazy žáků i zaměstnanců, tedy úrazů školních i pracovních. Skutečnost, že se na žáky definice pojmu „pracovní úraz“ nevztahuje, není všem dotčeným zaměstnancům zřejmá. O tomto svědčí i dotazy z řad pracovníků vyřizujících školní úraz. Možným důvodem je fakt, že pouze jediný a nezávazný školský předpis „Metodický pokyn BOZP“ MŠMT obsahuje v současné době definici pojmu „úraz dětí, žáků, studentů“. Aby tato definice pro jednotlivé školy platila, musí být zapracována do školního řádu. I v případě výkonu odborné praxe u cizích zaměstnavatelů inspektoráty šetří pouze pracovní úrazy zaměstnanců školy vykonávajících na těchto pracovištích dozor, nikoli studentů (přestože jsou jejich úrazy na OIP hlášeny).

V roce 2011 byla provedena kontrola u zaměstnavatele, kde došlo při praktickém vyučování k závažnému úrazu studentky jednoho z navštívených subjektů - SOU gastronomie. Zdrojem úrazu byl stroj na zpracování těsta, kde při čištění jeho části na podávání těsta došlo ke vtažení prstů ruky a následnému zhmoždění.

V odvětví školství byl dále šetřen pracovní úraz zaměstnance – školníka, vzniklý následkem pádu z výšky při údržbě zeleně na školním pozemku a podnět v souvislosti s úrazem rovněž školníka při úklidových pracích.

5. Stroje, technická zařízení a nářadí

Nejvyšší podíl dílenských strojních zařízení se nacházel u technicky zaměřených učilišť, kde probíhala výuka v dílenských prostorách rozmanitého zaměření. Provozovaná technická zařízení zde využívaná byla z větší části staršího data výroby, ale pečlivě udržovaná s důrazem na ochranná zařízení. S datem výroby souvisel většinou problém absence průvodní dokumentace výrobce a následného zpracování náhradní provozní dokumentace - místního bezpečnostního předpisu s požadavky na obsluhu, údržbu a kontroly. Tento nedostatek se objevil u značné části subjektů spolu s nesplněnou povinností zajistit prokazatelné seznámení s návodem k obsluze zařízení. Technické nedostatky na strojích byly výjimečné (poškozené ovládací prvky, opotřeбенé jejich značení včetně označení hlavních vypínačů, ostré hrany ovládacích prvků, nezajištěná páka ručních pákových nůžek, nedostatečné zajištění stability stroje v blízkosti komunikace, nezajištění odpovídajícího povrchu stanoviště obsluhy u stroje).

Technická zařízení používaná ve vlastních dílnách u subjektů s gastronomickým zaměřením byla z větší části novější a méně riziková, jejich počet byl nevelký, neboť žáci a studenti v těchto oborech absolvují podstatnou část praktické výuky na cizích pracovištích a tedy i na cizích technologických zařízeních.

6. Pracoviště a prostory praktického vyučování

Kromě zmiňovaných technických učilišť není v navštívených školách mnoho vlastních prostor praktického vyučování, některé školy neprovozovaly taková pracoviště vůbec (studenti zde absolvovali pouze teoretickou výuku), často byla k dispozici pouze sporadicky vybavená malá dílna, kde probíhaly praktické zkoušky a nácvik pracovních dovedností bez využití strojní technologie. Dle vyjádření zástupců škol je tento stav dán omezenými ekonomickými možnostmi jejich zřizovatelů.

Nedostatky na komunikacích a pracovních plochách byly konstatovány zejména tam, kde je zařízení provozováno v historických budovách, které z pohledu dnešních předpisů vykazují stavební nedostatky, jež je možno často řešit pouze náhradním opatřením tj. bezpečnostním značením či jiným upozorněním na problém. Jednalo se o nejčastěji o schod za dveřmi (bez podesty o šířce 75 cm zvětšené o šířku stupně), chybějící záchytná madla (také na schodišťovém rameni v zúženém průchodu a jediné únikové komunikaci, kdy nešlo nedostatek odstranit), nerovnosti podlah způsobené poškozenými podlahovými krytinami. Na stavu dílenských pracovišť se projevil i nedostatek prostředků pro řádnou údržbu a obměnu, kdy pracovní operace jako broušení a řezání kovových materiálů (s možným odletem jisker) bylo prováděno na strojích situovaných na poškozené podlaze z dřevěných prken, pracovní stoly měly poškozené desky s ostrými prvky a třískami.

7. Organizace práce a stanovené pracovní postupy použité i při výukových programech

Pracovní postupy používané žáky pro vlastní pracoviště dílen byly většinou zapracovány do vnitřních předpisů - řádů detailním způsobem (pracovní řády jednotlivých typů dílen, školních kuchyní, apod.).

Výjimečným postupem v rozporu s předpisy bylo nakládání s nebezpečnou chemickou látkou v dílnách tří středisek zlatnických a ryteckých, kdy kyselina sírová byla v učebních prostorech přechovávána v potravinářské nádobě bez adekvátního označení, chybělo i poučení o bezpečném nakládání.

Drobné nedostatky byly zjištěny ve skladech, které mnohdy kapacitně provozu nestačí a dochází pak k ukládání předmětů do nevhodných technologických prostor (kotelen, strojoven výtahů, apod.). Zjišťovány byly nestabilní regály (neodpovídala svislost a vodorovnost prvků, nebyly ukotveny ve zdi, zajišťovány přivázáním k technologickým rozvodům) bez vyznačené nosnosti. Používán byl rovněž technicky neodpovídající žebřík bez předepsaného kování.

Další zjištění

Pozornost byla v rámci kontrol věnována také podmínkám zajišťování výkonu praktického vyučování žáků a studentů mimo objekty školských zařízení. Odborná praxe studentů je realizována z větší části na pracovištích cizích zaměstnavatelů pod občasným dozorem učitelů odborného výcviku (zaměstnanců školy) a instruktorů (odpovědných zástupců subjektu, kde praktický výcvik probíhá). Vlastnímu výkonu odborné praxe předchází uzavření písemných smluv, které jsou individuálně koncipovány i u škol se stejným zřizovatelem.

Náležitosti smlouvy o „obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování“ řeší § 12 vyhl.č.13/2005 Sb., prováděcího předpisu ke ŠZ. Zároveň § 65 zák. č. 561/2004 - Školského zákona stanoví, že „na žáky se při praktickém vyučování vztahují ustanovení ZP a další předpisy BOZP“.

Ve smyslu těchto předpisů musí smlouva obsahovat „opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, včetně opatření, která musí být v této souvislosti přijata, zejména pak použití OOPP, pracovní doba, podmínky mladistvých dle ZP“.

Téměř ve všech kontrolovaných subjektech nebyla tato smlouva ve smyslu shora uvedeného dostatečně řešena, uváděno bylo obecné „seznámení s bezpečnostními předpisy“ a nikoli s vyhodnocenými riziky práce a pracoviště a v drtivé většině případů byly dohodnuté závazky vztaheny pouze na žáky. Avšak na cizích pracovištích tráví nezanedbatelnou část své pracovní doby také dozorující učitelé odborného výcviku, kdy řešení otázek jejich rizik práce u cizích zaměstnavatelů, jejich školení a případné poskytování OOPP není předmětem.

Tento stav neodpovídal požadavku § 101 odst. 3 a § 5 ZP ve smyslu písemné dohody zaměstnavatelů o vzájemné informaci zaměstnanců o rizicích a povinnosti subjektů, kde praktická výuka probíhá, zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci všech osob, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích.

Opatření OIP navazující na realizaci ukončeného úkolu bude spočívat zejména v důsledném provádění následných kontrol odstraňování zjištěných nedostatků.

Pokračování úkolu v roce 2012 navržené SÚIP se jeví jako účelné, neboť získané zkušenosti ukazují, že statutární zástupci škol a další výkonní zaměstnanci respektují logicky na prvním místě předpisy MŠMT a Školský zákon upravuje oblast bezpečnosti a ochrany zdraví pouze rámcově.

Vzhledem k již zmiňované skutečnosti, že zásadní objem praktické výuky žáků a studentů kontrolovaných osob probíhá u jiných subjektů komerční sféry, přínosem v prevenci úrazů při praktické výuce by mohlo být i provedení kontrol u firem, na jejichž pracovištích je tato realizována.

Závěr:

Pouze u malé části navštívených firem nebylo třeba vydat opatření ukládající odstranění zjištěných nedostatků. Postihy nebyly uloženy s ohledem na preventivní zaměření kontrol a také na skutečnost, že zjišťované závady nebyly charakteru ohrožujícího bezprostředně zdraví studujících ani zaměstnanců.

Stejně jako v jiných odvětvích činnosti je problémem nedostatek finančních prostředků, který není možno vyřešit v rámci realizace tohoto úkolu. Chybí prostředky na stavební úpravy nevyhovujících stárnoucích objektů a rovněž na vybavení dílenských pracovišť všemi moderními potřebnými technickými prostředky, které by napomáhaly k získání odpovídající úrovně praktických dovedností žáků a studentů.

Část II. Vyhrazená elektrická technická zařízení

Zadání a cíl úkolu:

Cílem kontrol bylo zjistit v odvětví školství stav dodržování bezpečnostních předpisů v oblasti elektrických zařízení.

Předmětem kontroly byla kontrola minimálně 5-ti subjektů, inspektorem OIP se zaměřením na EZ. Výběr subjektů byl proveden v souladu se zadáním úkolu podle předem sestaveného plánu kontrolní činnosti a v průběhu roku byl průběžně aktualizován.

Zjištěné skutečnosti:

ELEKTRICKÁ ZAŘÍZENÍ a hromosvody. Kontrolované osoby zajišťovaly revize EZ a hromosvodů dodavatelsky. Výjimečně tyto revize nebyly provedeny. Používání elektrických zařízení při výuce. Odborná způsobilost zaměstnanců byla zajištěna. Nouzové vypínání el. energie bylo zajištěno. Provedení nouzového vypínání nebylo vždy v pořádku. U rozvaděčů nebyly označeny hl. vypínače. Výstražné symboly na rozvaděčích byly zakryty plakáty. Přístup k rozvaděčům byl znemožněn dočasně uloženým materiálem. Ochrana před úrazem elektrickým proudem a proti nebezpečnému dotyku u zařízení pod napětím byla zajištěna dobře.

Provedení elektrické instalace. V této oblasti bylo zjištěno nejvíce nedostatků. Nebyly spolehlivě upevněny části el. zařízení. Nebyl upevněn svod hromosvodu. Víko podlahové rozvodnice nebylo spolehlivě upevněno. Pohyblivé a poddajné přívody nebyly kladeny tak, aby nemohlo dojít k jejich poškození.

Osoba odpovědná za EZ nebyla určena v jednom případě.

Další specifická zjištění při realizaci úkolu:

V oblasti VTZ nebyla zjištěna.

Návrhy opatření (např. na úrovni OIP, SÚIP):

Nebyla nutná.

Závěr:

Provedení kontrol dle zadání úkolu bylo smysluplné a ověřilo, že úroveň péče o BOZP v oblasti VTZ je na dobré a neklesající úrovni, což potvrzuje i to, že se nevyskytují úrazy na EZ ve školských zařízeních.

Kontrola systému BOZP v zemědělství (Úkol č. 11.1.42)

Zadání a cíl úkolu:

V rámci stanoveného zadání úkolu bylo cílem kontrol ověření úrovně dodržování požadavků dotčených předpisů u subjektů zabývajících se zemědělskou výrobou, která stále patří s ohledem na trvale vysokou úrazovost mezi rizikové činnosti.

Předmětem kontrol bylo dodržování povinností vyplývajících z ustanovení § 3 odstavec 1 písmeno b), c) a d) zákona o inspekci práce v souladu s požadavky dalších předpisů stanovících podmínky pro bezpečnost a ochranu zdraví pro výkon práce při zajišťování rostlinné a živočišné výroby. Kontroly byly zaměřeny především na vyhodnocování rizik jednotlivých pracovních

operací včetně opatření přijímaných k jejich eliminaci, na úroveň vzdělávání zaměstnanců, stanovené pracovní postupy v návaznosti na bezpečné provozování technických zařízení a v poslední řadě také na uspořádání pracovišť včetně stavu komunikací pro pěší i pro motorové prostředky.

Výběr kontrolovaných organizací je v podmínkách pražského regionu dán minimálním počtem subjektů zaměřených na kontrolované odvětví. Aby realizace kontrol odpovídala zadání úkolu, byly provedeny v organizacích, kde byla předpokládána existence pracovního vztahu zaměstnavatel-zaměstnanec. Pozornost byla zaměřena především na firmy s klasickou zemědělskou výrobou (rostlinnou), které jsou dle dostupných informací pouze tři, dále pak na dva výzkumné ústavy (pracoviště rostlinné a živočišné výroby za účelem zajištění výzkumných úkolů). V poslední řadě byly navštíveny čtyři subjekty s menším počtem zaměstnanců zabývajících se zahradnickými činnostmi a údržbou zelených ploch, neboť předešlé zkušenosti ukazují, že u nich systém prevence funguje nedostatečně, popřípadě vůbec.

Plánovaný počet subjektů byl překročen počtem 9 provedených inspekcí. Seznam kontrolovaných subjektů společně se statistickým přehledem výsledků inspekcí jsou uvedeny v informačním systému OIP (ISIP).

Zjištěné skutečnosti:

1. Odborná způsobilost a školení zaměstnanců

Shledaná kvalita prováděných školení v oblasti BOZP ve vztahu k vykonávaným činnostem se stále zlepšuje díky vyššímu zastoupení odborně způsobilých osob, v drtivé většině externích zaměstnanců, v procesu vzdělávání pracovníků. Stále je však možno setkat se s dokumentací o prováděném školení s nekonkrétní modelovou osnovou a výčtem předpisů obecně platných, kde však chybí seznámení s konkrétními podmínkami pracoviště, konkrétními riziky vykonávané činnosti a také návody k obsluze používaných technických zařízení tak, aby byly respektovány zásady zdraví nepoškozující práce (nedostatky v této oblasti shledány v nadpoloviční většině kontrolovaných subjektů).

Potřebnost zadokumentování provedených školení a přijatých opatření k vyloučení rizik je podceňována zejména u drobných zaměstnavatelů, je často obtížné doložit vedoucím pracovníkům smysl vedení předepsané agendy. Stejně tak ověřování znalostí je často ústně stvrzeno, v předložených záznamech se však neobjeví.

2. Prevence rizik

Přístup zaměstnavatelů k vyhledávání a hodnocení rizik, zejména přijímání opatření potřebných k vyloučení či omezení těchto rizik, stále nevypovídá o odpovídající úrovni jejich vědomí odpovědnosti za bezpečnost a zdraví svých zaměstnanců. Navštíveným OSVČ se jevil požadavek §102 ZP až nesrozumitelný a zjevně nadbytečný.

Větší část z kontrolovaných právnických osob vyhledala odbornou dodavatelskou pomoc, přesto provedená zjištění konstatovala absenci zhodnocení činností zaměstnanci každodenně vykonávaných a naopak při kontrole pak byla v některých případech předložena dokumentace zahrnující činnosti, které nebyly a nebudou ve firmě nikdy provozovány. Výsledným produktem nespolečné hodnocení a hodnotícího subjektu je pak materiál - vnitřní dokumentace nepostihující situaci na pracovištích, kterou evidentně nikdo do naší návštěvy neotevřel. Vyčerpávající identifikace rizik včetně úplnosti přijatých opatření byla předložena v jednom

z kontrolovaných subjektů, kde byla dílem odborně způsobilé osoby, která je zároveň dlouholetou zaměstnankyní a mohla tedy využít nenahraditelnou znalost místních podmínek.

Na kvalitně zpracovanou dokumentaci o vyhledaných rizicích práce a přijatých opatřeních vždy také logicky navazoval i odpovídající systém seznamování zaměstnanců s výsledky této činnosti (opět v součinnosti s odbornými pracovníky). Tam, kde se zaměstnavatel prevencí rizik nezabýval, bylo školení zaměstnance v oblasti BOZP nezhřídkavě zredukováno i na jednu obecnou větu v pracovní smlouvě.

Kategorizace prací byla zpracována a zaměstnanci seznámeni se skutečností, do které kategorie byla jimi vykonávaná činnost zařazena u kontrolovaných právnických osob vyjma jednoho případu.

K posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců pro zařazení na sjednaný druh práce je přístupováno v organizacích rozličným způsobem, od zcela perfektního systému prevence ve spolupráci se smluvním lékařem až po úplné nerespektování požadavku §103 odst.1 písm. a) ZP. Požadavek na sjednání závodní preventivní péče je logicky hůře naplňován u subjektů s malým počtem zaměstnanců (i pro nezáměr oslovených lékařů). Ověření zdravotní způsobilosti chybělo i v několika případech pro práce, kde je tento požadavek upraven závazným předpisem, tj. u řidičů motorových vozidel /traktorů/, svářečů a zaměstnanců pracujících v noci.

V oblasti poskytování osobních ochranných pracovních prostředků je soustředěn větší počet nedostatků a uložených opatření k nápravě:

- nejčastěji byla zjišťována situace, kdy není vypracován vlastní seznam pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (včetně mycích a desinfekčních) na základě existujících rizik ohrožujících jednotlivé části těla zaměstnance a přidělení těchto prostředků zaměstnancům není zaměstnavatelem prokázáno nebo pouze zčásti (evidováno přidělení pracovního oděvu, popř. obuvi)

- zpracované seznamy zahrnují prostředky, které pak nejsou v reálu poskytnuty nebo naopak zde nejsou uvedeny prostředky běžně zaměstnancům přidělované, závaznost vlastního vnitřního předpisu je zaměstnavateli podceňována, mnohdy po celá léta neprovedou jeho korekci ani v případě, že se požadavky na poskytování OOPP zásadně změní.

Se zásadami bezpečného výkonu práce v zemědělství v návaznosti na sezónnost prací je rovněž spojena otázka pracovního režimu - pracovní doby zaměstnanců.

Problematika pracovní doby zaměstnanců byla ve dvou firmách chybně (nebo vůbec) sjednána již při uzavírání pracovního poměru. O rozvržení pracovní doby, stanovené délce týdenní pracovní doby a určení začátku a konce směny nebyli zaměstnanci písemně v těchto případech informováni do jednoho měsíce od data podpisu pracovní smlouvy.

U dvou subjektů nebyla vedena evidence pracovní doby a případné práce přesčas. Zaměstnavatelé zaměňují občas evidenci pracovní doby za tzv. docházku, kdy je zaznamenána pouze přítomnost zaměstnance na pracovišti, aniž by vypovídala o odpracované době v rámci směny či jiného časového úseku. Pro mzdové účely pak je vykazována standardní délka směny bez ohledu na reálný výkon práce a zaměstnanec nemá možnost do této evidence zasáhnout. Na základě předložené evidence nebylo konstatováno nedodržování přestávek v práci, přestávek mezi směnami a nepřetržitého odpočinku v týdnu.

3. Pracovní úrazy

Pracovní úrazy podléhající registraci byly konstatovány pouze v případě 3 subjektů. Nejednalo se o úrazy s délkou hospitalizace větší než 5 dnů ani smrtelné. Záznamy o těchto úrazech byly úplným způsobem zpracovány a odeslány na OIP. Ve dvou případech nebyla na pracovišti k dispozici kniha úrazů.

4. Zemědělské stroje a další mechanizmy

Nejčastěji zjišťovaným nedostatkem, který byl shledán téměř ve všech kontrolovaných subjektech, byla absence provozní technické dokumentace užívaného technického zařízení, kdy se jednalo jak o klasické dílenské pracovní stroje používané k údržbě a opravám zemědělských strojů, tak o specifická zemědělská zařízení (zásobníky na sypké hmoty, čističky a další součásti posklizňové linky, motorové řetězové pily, křovinořezy). Předepsaná dokumentace nebyla vedena i pro dvě nízkotlaké kotelny na zemní plyn, provozované osobní výtahy, žebříky.

K dispozici nebyla ponejvíc průvodní technická dokumentace výrobce, neboť jsou využívána zařízení často letitá, která byla v průběhu provozu vlastněna několika majiteli, kteří si dokumentaci nepředali. Zpracování dokumentace náhradní, tj. místního bezpečnostního předpisu nepovažují zaměstnavatelé za nezbytné pro jeho použití. Ve dvou případech byly předmětem tohoto místního bezpečnostního předpisu návody k bezpečné obsluze TZ, ale chyběla specifikace požadavků na údržbu a opravy.

V jediném kontrolovaném provozu živočišné výroby bylo konstatováno, že obsluhující zaměstnanci nejsou prokazatelně seznámeni s návodem k obsluze shrnovače píce, krmného vozu a pásových dopravníků.

5. Pracoviště živočišné a rostlinné výroby

- vhodnost pracovišť s ohledem na prováděné činnosti

Uspořádání pracovišť bylo shledáno v navštívených subjektech vyhovující z hlediska prostorově ergonomických požadavků. Z větší části se nacházela ve vlastních či pronajatých areálech bez potřeby realizovat činnost ve stísněných podmínkách.

V prostorách i na venkovních plochách (např. pojezdová i pochozí plocha váhy sila) bylo možno shledat typické nedostatky v podobě nerovností, shromažďování srážkové vody v důsledku poškození střešního pláště, nezakrytých otvorů - kanálových vpustí, neoznačení ploch s rozdílnou výškovou úrovní. Konstatován byl i případ nedostatečné údržby pracoviště - pracovní jámy pro údržbu motorových vozidel, kde byly ve značné míře zjištěny zbytky olejů.

Špatný technický stav starších budov a využívaných přístřešků je příčinou zatékání, nedostatečnosti osvětlení v důsledku zastaralé elektroinstalace i zvýšené (těžko odstranitelné) prašnosti prostředí. Za situace, kdy vlastník objektu a uživatel nejsou jedna osoba, jsou problémy napraveny pouze provizorně a nevedou k zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců.

- skladování sypkých hmot

Zásobníky na sypké hmoty - obilí byly provozovány ve třech kontrolovaných subjektech, v jednom případě byly jako součást posklizňové linky v době kontroly mimo provoz (probíhala předsklizňová údržba), provozní dokumentace byla řádně vedena pouze u sil v 1 případě kontrolovaného subjektu. Provozní budova, kde jsou tyto zásobníky situovány vykazovala v den kontroly poškozenou střešní krytinu, kterou do technologie mohla proniknout srážková voda.

-zařízení pro plynulou dopravu nákladů

Uvedené bylo provozováno pouze na jednom pracovišti živočišné výroby, bylo shledáno bez technických závad, provozní dokumentace byla doložena, osoby obsluhující dopravník ale nebyly prokazatelně seznámeny s návodem k obsluze zařízení.

Závěr:

U všech navštívených firem bylo třeba vydat opatření ukládající odstranění zjištěných nedostatků, tyto však nebyly charakteru ohrožujícího život a zdraví zaměstnanců. Součinnost statutárních zástupců kontrolovaných subjektů i dalších pověřených zaměstnanců byla příkladná a z tohoto důvodu nebylo přistoupeno k uložení sankce. U kontrolovaných OSVČ, kde inspekce práce nebyla nikdy prováděna a kde s ohledem na nižší počet zaměstnanců nepovažují za potřebné využít služby osob odborně způsobilých v prevenci rizik (aniž by někdo ze zástupců měl potřebné znalosti) měla inspekce zásadní osvětový význam.

Problémem, který není možno vyřešit v rámci realizace tohoto úkolu je nedostatek finančních prostředků na stavební úpravy nevyhovujících zastaralých objektů a ploch a rovněž na vybavení pracovišť modernějšími a bezpečnějšími technickými prostředky, které by snížily riziko vzniku pracovního úrazu.

Přes výše uvedené problémy je však v porovnání s uplynulými prováděnými úkoly patrná snaha zaměstnavatelů řešit rizika práce poskytnutím technických pomůcek i organizačními opatřeními a úpravou pracovního prostředí. Provedená inspekce také ve třech případech teprve obeznámila zaměstnavatele s jeho povinnostmi vyplývajícími z platných předpisů a s důsledky jejich neplnění, čímž naplnila požadavek na prevenci pracovních úrazů .

S ohledem na náročnost práce a složitost prostředí práce v zemědělství je důvodné v budoucnu úkol v daném rozsahu zopakovat, pokud nebude v pražském regionu činnost zemědělských subjektů zcela eliminována.

Integrovaná inspekce podle zákona 59/2006 Sb. o prevenci závažných havárií (Úkol č. 11.1.49)

V roce 2011 byla provedena společná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb. dle ročního plánu kontrol zaslaných ČIŽP.

- Kontroly byly provedeny u subjektů uvedených v tab.1. Prověrka byla uskutečněna u třech naplánovaných subjektů.
- Výsledky provedených kontrol jsou shrnuty v tabulce č. 2. sestavené dle kontrolního seznamu k tomuto úkolu.

U subjektů skupiny B zařazených dle zákona č. 59/2006 Sb. je kontrola prováděna již několik let za sebou a při kontrolách nejsou zjišťovány závažné nedostatky.

- V kontrolovaných subjektech byly 3 pracovní úrazy s pracovní neschopností delší než 5 dní .
- Při všech integrovaných inspekcích byla dobrá spolupráce s Českou inspekcí životního prostředí a dalšími dotčenými státními orgány.

1. Posuzování bezpečnostní dokumentace v roce 2011

V roce 2011 inspektorát pokračoval v posuzování aktualizovaných dokumentací. Byla posouzena následující dokumentace :

LINDE Gas a.s. V předložené dokumentaci byly zjištěny nedostatky a dokumentace byla prostřednictvím krajského úřadu vrácena k doplnění.

K činnosti související s posuzováním dokumentací je třeba uvést, že posouzení obsáhlých dokumentací zabírá mnoho času. Přímé řešení bezpečnosti vlastního provozu zde většinou není uvedeno a při vlastní kontrole subjektu je třeba dále posuzovat provozní dokumentaci.

V rámci systému SÚIP nejsou dopracovány číselníky tak, aby bylo možno posouzenou dokumentaci jednotně zapisovat do informačního systému.

Celkový přehled:

Celkový počet posuzovaných dokumentací:	1
Bezpečnostní program:	0
Bezpečnostní zpráva:	1

2. Kontrola podle zákona č. 59/2006 Sb.

V rámci zákona č. 59/2006 Sb. nejsou dlouhodobě zjišťována závažná porušení. OIP odhaluje porušení dle „našich“ právních předpisů, kterého se subjekty dopouštějí v rámci zacházení s látkami, které spadají pod zákon č.59/2006 Sb.

Uložené pokuty:

V letošním roce nebyla uložena pokuta v rámci kontrol spadajících pod úkol 11.1.49.

3. Připomínky, náměty, zhodnocení

U kontrolovaných subjektů v rámci úkolu „prevence závažných havárií“ jsou kontroly prováděny periodicky, opakovaně. V předešlých kontrolách byly vyřešeny nejdůležitější požadavky bezpečnosti provozu a kontroly tak plní svůj účel.

4. Návrh opatření

Nadále provádět společné kontroly našeho úřadu s ostatními státními orgány podle zákona č. 59/2006 Sb. v dalším období a preventivně působit na subjekty nakládající s nebezpečnými látkami.

Přílohy:

1. Přehled kontrolovaných subjektů
2. Souhrnný kontrolní seznam

Přílohy
Tabulka č. 1 – přehled kontrolovaných subjektů

	Organizace	Zařazení do skupiny [IČO]	Číslo protokolu	Časová náročnost проверки [hod]	Počet zjištěných nedostatků	Vydané opatř.při prověrce [ano/ne]
1	Pragochema spol. s r.o.	A	2918/3.31/28 35/ 11/15.2	32	5	ano
2	Linde Gas a.s.	B	7106/3.32/48 18/11/15.2	36	5	ne
3	Flaga s.r.o.	B	8846/3.31/28 35/11/15.2	24	4 1 opatření	ne
C e l k e m						
Počet subjektů zařazených do skupiny „A“ a kontrolováno						1
Počet subjektů zařazených do skupiny „B“ a kontrolováno						2
Počet subjektů kontrolovaných v roce 2011						3
Počet subjektů zařazených dle zákona č. 59/2006 Sb. - Praha						5

Tabulka č. 2 – souhrnný kontrolní seznam

Pořadové číslo organizace		1	2	3
<i>Předmět kontroly</i>	<i>Poř. číslo</i>	<i>Počet závad</i>		
Instruktaž kontrolních pracovníků	1			
Odstranění nedostatků z minulé kontroly	2			
Plnění přijatých opatření z bezpečnostní dokumentace	3			
Školení BOZP zaměstnanců	4			
Prevence rizik	5			
Dokumentace rizik	6			
Způsobilost zaměstnance pro výkon práce	7			
Průvodní a provozní dokumentace	9		1	
Údržba a revize elektrického zařízení	10	4	1	1
Údržba a revize tlakových zařízení	11	1		2
Údržba a revize plynových zařízení	12		3	
Údržba a revize zdvihacích zařízení	13			
Pracovní a technologické postupy	14			1
Skladování a nakládání s chemickými látkami – seznámení zaměstnanců	15			
Skladování a nakládání s chemickými látkami- předepsané množství a značení	16			
Pracoviště uspořádána k zajištění BOZP	17			
Bezpečnostní značky	18			
Ochrana proti výbuchu – klasifikace	19			
Ochrana proti výbuchu- písemná dokumentace	20			
Ochrana proti výbuchu- značení	21			
Poskytování OOPP	22			

Program „Bezpečný podnik“ (Úkol č. 11.1.50)

Při plnění úkolu č. 11.1.50 „Bezpečný podnik“ v roce 2011, bylo postupováno podle zásad postupu orgánů inspekce práce při realizaci programu „Bezpečný podnik“, stanovených Příkazem GI č. 28/2009.

1. Přehled žadatelů :

1.1 kteří plní požadavky programu „Bezpečný podnik“ před podáním žádosti o prověření systému řízení BOZP

Žádná nová žádost není avizována.

1.2 kteří byli na základě neplnění stanovených podmínek vyřazeni z účasti na programu

Žádní žadatelé nebyli dosud vyřazeni.

1.3 u kterých OIP v daném roce ukončil prověrku, s uvedením zda doporučil nebo nedoporučil vydat jim osvědčení :

- AVIA ASHOK LEYLAND MOTORS s.r.o.,
opakovaná prověrka po třech letech s výsledkem doporučení vydat osvědčení.
- METROSTAV a.s.
opakovaná prověrka po třech letech s výsledkem doporučení vydat osvědčení.
- HOCHTIEF CZ a.s.

prověrka stavební činnosti na 3 stavbách v územní působnosti OIP pro hl. m. Prahu, vyžádaná OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu, s kladným výsledkem.

1.4 u kterých OIP provedl každoroční namátkovou prověrku žadatelem provedeného auditu :

- Z časových důvodů nebyly provedeny, Pražská teplárenská a.s. již podala žádost o opakovanou prověrku v příštím roce.

1.5 u kterých OIP provedl prověrku v celém rozsahu programu „Bezpečný podnik“ v tříletém intervalu :

- AVIA ASHOK LEYLAND MOTORS s.r.o.,
- METROSTAV a.s.

1.6 u kterých OIP doporučil SUIP zrušit platnost vydaného osvědčení :

V regionu hl. m. Praha se takový případ dosud nevyskytl.

2. Spotřeba času na prověrky organizací v roce 2011 byla celkem - 475 hodin

- AVIA ASHOK LEYLAND MOTORS s.r.o.
- - 281 „
neobsahuje čas spotřebovaný ostatními spolupracujícími OIP
- HOCHTIEF CZ a.s. - 32 „

2.2 Spotřeba času na konzultace u organizací, které získaly osvědčení „Bezpečný podnik“ v roce 2011 byla celkem - 16 hodin

- AVIA ASHOK LEYLAND MOTORS s.r.o. - 8 „
- METROSTAV a.s. - 8 „

2.3 Spotřeba času na konzultace u organizací, které uvažují o zavedení systému řízení bezpečnosti práce :

Vážný zájem neprojevil žádný další subjekt, obecné telefonické dotazy se nevidují.

3. Poznatky inspektorů z realizace programu „Bezpečný podnik“ :

Poznatky inspektorů z realizace programu „Bezpečný podnik“ jsou kladné. U organizací, které získaly osvědčení dochází k neustálému zlepšování úrovně řízení BOZP.

4. Nedostatky zjištěné v plnění požadavků programu „Bezpečný podnik“ :

Při prověrkách plnění podmínek programu „Bezpečný podnik“ nebyly zjištěny žádné systémové nedostatky ani nedostatky při ústním ověřování znalostí zaměstnanců. Dílčí nedostatky zjištěné inspektory při prověrkách vybraných pracovišť, zařízení a činností byly v průběhu prověrek průběžně odstraňovány.

5. Počet rozhodnutí vydaných podle zákona č. 251/2005 Sb., v platném znění :

Rozhodnutí vydána nebyla.

6. Celkové zhodnocení žadatelem dosažené úrovně systému řízení BOZP a ŽP :

Autor informace vysoce hodnotí úroveň dosaženou všemi držiteli osvědčení „Bezpečný podnik“, zejména bylo-li uděleno opakovaně již po několikáté. Opakovaně úspěšně absolvovaná prověrka plnění požadavků programu „Bezpečný podnik“ je kromě příznivé statistiky pracovní úrazovosti přesvědčivým důkazem funkčnosti systému řízení BOZP a ŽP. Indikátory zlepšování prokazují, že organizace dále zdokonalují systém řízení BOZP a ŽP a jejich vedení soustavně vytváří předpoklady k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců i k ochraně životního prostředí.

Dále jsou uvedeny přehledy pracovní úrazovosti u jednotlivých stávajících držitelů osvědčení. Z hlediska objektivit však není vhodné uvedené přehledy vzájemně srovnávat, neboť se jedná o subjekty s absolutně odlišným výrobním zaměřením, a proto s absolutně odlišnými riziky práce a pracoviště.

Firma: AVIA ASHOK LEYLAND MOTORS s. r. o.

	Pracovní úrazovost	2006	2007	2008	2009	2010
1	Průměrný počet zaměstnanců organizace	289	295	286	216	208
2	Počet smrtelných pracovních úrazů	0	0	0	0	0
3	Počet pracovních úrazů vyžadujících hospitalizaci delší než 5 dní	0	0	0	0	0
4	Počet ostatních pracovních úrazů	9	7	5	0	2
5	Počet PÚ na 100 zaměstnanců (četnost)	3,11	2,37	1,75	0	0,96
6	Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti pro PÚ	538	226	199	32	76
7	Počet případů uznaných nemocí z povolání	0	0	0	0	0

Firma: ČEPRO, a.s.

	Pracovní úrazovost	2006	2007	2008	2009	2010
1	Průměrný počet zaměstnanců organizace	818	842	853	848	844
2	Počet smrtelných pracovních úrazů	0	0	0	0	0
3	Počet pracovních úrazů vyžadujících hospitalizaci delší než 5 dní	0	0	0	0	1
4	Počet ostatních pracovních úrazů	13	3	8	6	6
5	Počet PÚ na 100 zaměstnanců (četnost)	1,589	0,356	0,938	0,708	0,717
6	Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti pro PÚ	888	151	484	220	337
7	Počet případů uznaných nemocí z povolání	0	0	0	0	0

Firma: ČEZ, a.s.

	Pracovní úrazovost	2006	2007	2008	2009	2010
1	Průměrný počet zaměstnanců organizace	3394	3230	3007	3043	2832
2	Počet smrtelných pracovních úrazů	0	0	0	1	0
3	Počet pracovních úrazů vyžadujících hospitalizaci delší než 5 dní	1	3	0	0	3
4	Počet ostatních pracovních úrazů s absencí > 3 dny	15	12	7	11	9
5	Počet PÚ na 100 zaměstnanců (četnost)	0,471	0,461	0,233	0,394	0,424
6	Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti pro PÚ	714	1002	786	374	592
7	Počet případů uznaných nemocí z povolání	0	0	0	0	0

Firma: Metrostav a.s.

	Pracovní úrazovost	2006	2007	2008	2009	2010
1	Průměrný počet zaměstnanců organizace	3515	3632	3548	3199	3071
2	Počet smrtelných pracovních úrazů	0	0	0	0	0
3	Počet pracovních úrazů vyžadujících hospitalizaci delší než 5 dní	1	4	1	3	1
4	Počet ostatních pracovních úrazů	33	37	38	27	31
5	Počet PÚ na 100 zaměstnanců (četnost)	0,94	1,02	1,07	0,844	1,04
6	Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti pro PÚ	2696	2117	3481	2436	3876
7	Počet případů uznaných nemocí z povolání	0	0	0	2	1

Firma: Pražská teplotárenská, a.s.

	Pracovní úrazovost	2006	2007	2008	2009	2010
1	Průměrný počet zaměstnanců organizace	757	753	745	763	780
2	Počet smrtelných pracovních úrazů	0	0	0	0	0
3	Počet pracovních úrazů vyžadujících hospitalizaci delší než 5 dní	0	0	0	0	0
4	Počet ostatních pracovních úrazů	1	1	1	0	1
5	Počet PÚ na 100 zaměstnanců (četnost)	0,132	0,133	0,134	0	0,128
6	Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti pro PÚ	33	14	133	0	12
7	Počet případů uznaných nemocí z povolání	0	0	0	0	0

Firma: Pražská energetika, a.s.

	Pracovní úrazovost	2006	2007	2008	2009	2010
1	Průměrný počet zaměstnanců organizace	626	618	614	618	619
2	Počet smrtelných pracovních úrazů	0	0	0	0	0
3	Počet pracovních úrazů vyžadujících hospitalizaci delší než 5 dní	0	1	0	0	0
4	Počet ostatních pracovních úrazů	1	1	1	3	2
5	Počet PÚ na 100 zaměstnanců (četnost)	0,159	0,324	0,163	0,485	0,323
6	Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti pro PÚ	8	110	102	140	60
7	Počet případů uznaných nemocí z povolání	0	0	0	0	0

Firma: PRE distribuce, a.s.

	Pracovní úrazovost	2006	2007	2008	2009	2010
1	Průměrný počet zaměstnanců organizace	602	555	514	515	512
2	Počet smrtelných pracovních úrazů	0	0	0	0	0
3	Počet pracovních úrazů vyžadujících hospitalizaci delší než 5 dní	0	0	1	0	0
4	Počet ostatních pracovních úrazů	-	1	2	1	0
5	Počet PÚ na 100 zaměstnanců (četnost)	-	0,013	0,584	0,194	0
6	Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti pro PÚ	-	26	150	266	0
7	Počet případů uznaných nemocí z povolání	0	0	0	0	0

7. Účast vedoucích pracovníků OIP na prověrce :

Z důvodu zaneprázdnění se vedoucí inspektor účastnil pouze ukončení prověrky u Avia Ashok Leyland Motors, s.r.o. U Metrostavu a.s. jej zastoupila vedoucí odboru inspekce II. Ing. Martina Švorcová.

8. Poznatky a zjištění vyplývající ze spolupráce OIP s organizacemi, které již získaly osvědčení :

Držitelé osvědčení „Bezpečný podnik“ s pracovníky OIP průběžně dle potřeby konzultují problematiku řízení bezpečnosti práce při provozních změnách, změnách v legislativě k oblasti BOZP, nebo jiné nahodile se vyskytnuvší problémy v této oblasti.

9. Doporučení na úpravu (doplnění) požadavků programu „Bezpečný podnik“ :

Doplnění se nejví potřebné.

10. Přehled subjektů, se kterými OIP v rámci své poradenské činnosti spolupracuje na přípravě k podání žádosti o osvědčení :

Žádná nová žádost není avizována, vážný zájem neprojevil žádný další subjekt.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci – společné kontroly (Úkol č. 11.1.82) **- následná kontrola k úkolu č. 11.1.81**

Předmět a cíl úkolu:

Cílem úkolu byl především výběr subjektů z předchozí provedené kontroly nelegálního zaměstnávání, u kterých byly zjištěny závažné nebo vícečetné nedostatky při první kontrole a nepodání zprávy o přijatých opatřeních k odstranění zjištěných nedostatků.

Při výběru kontrolovaných subjektů rozhodovalo více faktorů, kontrola byla zaměřena jak na subjekty, u nichž byly při první kontrole zjištěny nedostatky a byla jim uložena opatření k jejich odstranění, tak rovněž na ty, kde nebyla splněna opatření v uloženém termínu. Ve většině případů se jednalo o porušení § 112 odst. 2 ZP, v návaznosti na NV 567/2006 Sb., kde u zaměstnaných osob nebyla stanovena nejnižší úroveň zaručené mzdy. Dále byly prvotní kontrolou zjištěny nedostatky, týkající se uzavřených pracovněprávních vztahů, kde pracovní smlouvy neobsahovaly údaje v souladu s ust. § 37 odst. 1 zákoníku práce. V ojedinělých případech bylo zjištěno nevedení evidence odpracované pracovní doby dle ust. § 96 odst. 1 ZP.

Zpráva o přijatých opatřeních k odstranění nedostatků zjištěných při první kontrole nebyla podána ve dvou případech vůbec a ve čtyřech případech nebyl dodržen uložený termín, zpráva o odstranění nedostatků byla zaslána později. V ostatních případech byla zpráva o přijatých opatřeních podána v daném termínu a následnou kontrolou bylo zjištěno odstranění nedostatků.

Počet kontrol:

- počet kontrol provedených samostatně inspektory OIP a počet kontrol fyzicky provedených společně s kontrolory ÚP ČR (popř. ČSSZ)
- kritéria, na základě kterých bylo rozhodováno o provedení kontroly samostatně/společně
- počet kontrol, kterých se zúčastnil inspektor BOZP
- kritéria, na základě kterých bylo rozhodováno o účasti inspektora BOZP

Inspektoři OIP provedli 42 následných kontrol samostatně a 12 jich bylo provedeno v součinnosti s kontrolory Úřadu práce ČR – krajská pobočka pro hl. m. Prahu. Rozhodujícím kritériem pro provedení následné kontroly společně s úřadem práce bylo zjištění nelegálního zaměstnávání při prvotní kontrole.

Inspektoři BOZP provedli 42 kontrol. Vybrány byly subjekty z úkolu 11.1.81 u nichž úroveň zpracovaných dokumentů z oblasti PVP byla nízká, proto byl předpoklad, že úroveň nejen dokladů v oblasti BOZP nebude na patřičné úrovni. K tomuto výběru bylo přihlédnuto i k informacím získaným od ÚP ČR.

Problémy při kontrolní činnosti:

0. problematické reakce kontrolovaných osob na opakovanou kontrolu
1. problémy při zahájení kontroly, dostupnost kontrolovaných osob
2. součinnost kontrolovaných osob
3. dostupnost dokladů v místě výkonu kontroly
4. nemožnost provést kontrolu v některé z kontrolovaných oblastí
5. problémy při vypořádání protokolů
6. problémy s místní příslušností
7. problémy s technickým zabezpečením průběhu kontrol
8. problémy se zadáváním dat do informačního systému
9. další.

Ze strany kontrolovaného subjektu byl při následných kontrolách zaznamenán pouze jeden případ problematického jednání a to v případě kontrolované osoby, kde bylo problematické jednání se zplnomocněnou osobou. V ostatních případech se nevyskytly problémy při jednání s kontrolovanými osobami v žádné z výše uvedených oblastí.

K bodu „další“ uvádíme, že určité potíže způsobovala neznalost českého jazyka u některých fyzických podnikajících osob vietnamské nebo čínské národnosti, kteří zde provozují hostinskou činnost.

Ukládání pokut a opatření:

O uložení pokuty bylo rozhodováno v případě opakovaného porušení a to především v případě nedodržení nejnižší úrovně zaručené mzdy. Zprávy o odstranění nedostatků v rámci uložených opatření byly vyžadovány včetně dokladů.

Oznámení jiným orgánům státní správy za OIP / za ÚP ČR:

10. počet trestních oznámení
11. počet oznámení rejstříkovým soudům/živnostenským úřadům
12. jiná oznámení

Na základě kontrol k HÚ 11.1.81N nebylo podáno oznámení jiným orgánům.

Počet zjištěných případů nelegálního zaměstnávání + pokuty uložené ÚP ČR:

- občanů ČR + EU
- cizinců
- počet a výše pokut uložených ÚP ČR za umožnění výkonu nelegální práce

Dle informací ÚP ČR – krajská pobočka pro hl. m. Prahu nebylo při následných kontrolách zjištěno porušení zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

1. **Počet uchazečů vyřazených z evidence ÚP** v souvislosti s nesplněním oznamovací povinnosti podle §25 odst. 3 písm. b) zákona o zaměstnanosti, z toho nárok na podporu v nezaměstnanosti v Kč.

Dle údajů poskytnutých úřadem práce nebyl při následných kontrolách zjištěn žádný uchazeč o zaměstnání.

2. **Vydaná rozhodnutí o zákazu podle §7 odst. 1 písm. j) zákona o inspekci práce:**

- počet vydaných rozhodnutí o zákazu
- nejčastější důvody vydání zákazu

Byla převážně zjištěna porušení v oblasti administrativního zpracování úseku BOZP a prevence rizik (nevedení evidence přidělování OOPP, písemné vyhodnocení rizik, osnova a obsah BOZP). U strojů, zařízení a VTZ nebyly shledány závažné nedostatky, kvůli kterým by bylo potřeba vydat zákaz používání zařízení.

3. **Vyjádření ke zjištěným porušením**

- zda při následných kontrolách byl zaznamenán pokles /setrvalý stav/ nárůst případů zjištěných nedostatků a případů nelegálního zaměstnávání.

Při následných kontrolách byl zaznamenán pokles zjištěných nedostatků, neboť nedostatky zjištěné prvotními kontrolami byly odstraněny v rámci uložených opatření. Stejně tak byl zaznamenán při následných kontrolách úřadem práce pokles porušení zákona o zaměstnanosti (nelegálního zaměstnávání).

4. **Zajímavá zjištění z kontrol, příklady úspěšných kontrol: - 0**

Závěr:

K provedeným následným kontrolám na koordinované kontroly v restauračních a ubytovacích zařízeních nemáme ze strany OIP žádná další doporučení, ani návrhy.

Koordinované kontroly u subjektů vykonávajících v rámci své činnosti balicí a kompletovací činnost (Úkol č. 11.1.84)

Zadání a cíl úkolu:

V souladu se zadáním úkolu byl podle předem sestaveného plánu proveden výběr subjektů. Při výběru kontrolovaných subjektů inspektoři vycházeli ze znalosti regionu, vlastní kontrolní činnosti, informačního systému SÚIP, z podnětů a hlášení pracovních úrazů.

Cílem těchto kontrol bylo zlepšení vymahatelnosti práva, zejména ve vztahu k nelegální práci, nedodržování pracovněprávních předpisů a obcházení placení odvodů na sociální a zdravotní pojištění.

Počet kontrol:

- stanovený počet kontrol – 156, minimální počet provedených společných kontrol s ÚP – 78
- skutečně provedený počet kontrol – 177, počet skutečně provedených společných kontrol s ÚP – 80,
- počet kontrol, kterých se zúčastnil inspektor PVP - 0

Ze subjektů, které byly vybrány ke kontrole, OIP vytipoval subjekty s předpokládaným výskytem cizinců, nebo kde byly v minulosti šetřeny podněty týkající se pracovněprávních předpisů a tyto subjekty byly zařazeny do společných kontrol provedených s ÚP.

Problémy při kontrolní činnosti:

- Při prováděných kontrolách se vyskytovaly drobné problémy a to zejména s účastí statutárního zástupce na provozovnách. V případech, kdy nebyl statutární zástupce přítomen při zahájení kontroly, inspektor se s ním spojil telefonicky, popřípadě dohodl další termín, kdy bude kontrola pokračovat již za přítomnosti statutárního zástupce, nebo zaměstnavatel určil odpovědnou osobu k provádění kontroly, popřípadě převzetí a podpisu protokolu. Všechny protokoly proto byly v daném termínu vypořádány a podepsány.
- Jelikož se jednalo o předem nenahlášené kontroly, nebyly ve většině případů k dispozici na provozovně požadované doklady týkající se vzniku pracovního poměru, ale ani doklady týkající se bezpečnosti práce. Proto většinou byla v den zahájení kontroly provedena kontrola BOZP a zaměstnavatel dokládal potřebné dokumenty až při další dohodnuté návštěvě pracoviště. Více než polovina subjektů měla doklady týkající se vzniku pracovního poměru buď v sídle firmy, což nebylo shodné s provozovnou, nebo u účetní, která není zaměstnancem, ale je OSVČ.
- Část kontrolovaných zaměstnavatelů pozitivně hodnotila, že kontrolní orgány provádějí kontrolu společně a nedochází k tomu, že musí tytéž doklady předkládat opakovaně. Někteří zaměstnavatelé, především ti, kteří byli kontrolováni opakovaně, si naopak na zvýšenou aktivitu stěžovali, ale nakonec s inspektory i kontrolory spolupracovali. Při prováděných kontrolách nebyla potřeba účast policie.
- Při kontrolách se nevyskytovaly problémy s technickým zabezpečením kontrol, jelikož kontroly PVP a BOZP prováděl tentýž inspektor a tudíž se sjednávaly kontroly pouze s kontrolory ÚP.
- Většina inspektorů zadávala data do informačního systému sama, což značně přispělo k tomu, že mohl být stav prováděných kontrol sledován již v průběhu kontrol, tedy v okamžiku, kdy byl vypořádán a podepsán protokol a inspektor ho zadal do systému.

Ukládání pokut a opatření:

- Vzhledem k tomu, že není povinností zaměstnavatele mít na provozovně pracovní smlouvy, dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, zaměstnavatelé tyto doklady předkládali později. Nelze ale vyloučit, že byly vyhotoveny zpětně. Kontroloři ÚP zkontrolovali zda zaměstnanci, kteří jsou zaměstnání na dohody, nebo mají teprve krátce uzavřen pracovní poměr, nejsou hlášeni na ÚP a nepobírají dávky. Při těchto prováděných kontrolách nebyly zjištěny nedostatky ze strany OIP ani ÚP.
- Při kontrolách BOZP dle kontrolního seznamu nebyly zjištěny závažné nedostatky, které by přímo ohrožovaly život a zdraví zaměstnanců. Tyto nedostatky se týkaly např. školení zaměstnanců. Nedostatky týkající se školení BOZP byly zjištěny většinou u vstupního školení,

kdy zaměstnavatelé neměli doložen obsah školení a na seznámení s předpisy odkazovali pouze v textu pracovní smlouvy.

Dále byly zjištěny nedostatky týkající se termínu provedení vstupního školení. Zaměstnavatelé často zajišťovali školení až po nástupu do práce (většinou v průběhu prvního měsíce).

Firmy často neměly vypracován seznam pro poskytování OOPP včetně průkazné evidence přidělení jednotlivým zaměstnancům. Při kontrolách ale nebyli zjištěni zaměstnanci, kteří by nebyli vybaveni potřebnými OOPP.

Nedostatky týkající se ovládacích prvků a ochranných zařízení byly většinou odstraněny během kontroly.

Dále byly zjištěny nedostatky, které nebyly uvedeny v kontrolním seznamu, byla tedy vydána opatření na jejich odstranění a byly vyžádány zprávy o zjednání nápravy včetně doložení dokladů. Vzhledem k závažnosti zjištěných nedostatků a ke snaze zaměstnavatelů zjištěné nedostatky odstraňovat již během kontroly, inspektorát rozhodl pouze v jednom případě o udělení sankce. U tohoto subjektu byla již v minulosti provedena ze strany OIP kontrola, při které byly zjištěny nedostatky. Nyní se tyto nedostatky z části opakovaly a byly zjištěny ještě nové, proto OIP udělil sankci.

Oznámení jiným orgánům státní správy:

Zjištěné nedostatky nebyly takového charakteru, aby vyžadovaly trestní oznámení nebo oznámení jiným orgánům státní správy.

Počet zjištěných případů nelegálního zaměstnávání + pokuty uložené ÚP ČR:

ÚP nezjistil při provedených kontrolách žádná porušení, nebyly tedy uloženy žádné pokuty.

Počet uchazečů vyřazených z evidence ÚP:

počet - 0

Vydaná rozhodnutí o zákazu podle § 7 odst. 1 písm. j) zákona o inspekci práce :

počet - 0

Vyjádření ke zjištěným porušením:

Z následných kontrol (opětovná návštěva pracoviště – doložení potřebných dokladů, uzavření protokolu, atd.) lze konstatovat, že více než polovina navštívených firem závady odstranila již v průběhu kontroly nebo na odstranění pracovala.

Závěr:

Závěrem lze konstatovat, že při této kontrole nebyli zaznamenáni nelegální zaměstnanci. Svůj význam kontroly ale měly, neboť firmám byla připomenuta povinnost písemného dokladu ke vzniku pracovního poměru – pracovní smlouvy i k dohodám o pracích konaných mimo pracovní poměr a s tím spojených povinností.

Nedostatky zjištěné na úseku BOZP nebyly takového charakteru, aby inspektorát musel vydat rozhodnutí o zákazu činnosti a uložena byla pouze jedna sankce za porušování povinností bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Ke zjištěným nedostatkům inspektorát vydal opatření na odstranění nedostatků a požadoval zprávu o zjednání nápravy. U více jak poloviny subjektů byly již tyto zprávy zaslány.

Koordinované kontroly na stavbách (Úkol č. 11.1.86)

Zadání a cíl úkolu:

Výběr kontrolovaných staveb byl proveden na základě průzkumu v terénu. Kontroly byly provedeny výhradně jako kontroly neohlášené. Na každé stavbě byla provedena kontrola jen jedné právnické osoby. Byly zkontrolovány jak velké stavby, tak (a to většinou) stavby malého rozsahu s objemem do 10 mil. Kč. Zde se jednalo většinou o rekonstrukce fasád a zateplování fasád, z více než poloviny v původní zástavbě uvnitř města.

Všechny kontroly měly být provedeny za účasti spolupracovníků z úřadu práce. Pokud nedošlo ke spolupráci, jednalo se vždy o vlastní rozhodnutí ÚP. Kontroly za spoluúčasti PVP nebyly plánovány a ani realizovány.

Problémy při kontrolní činnosti:

1. Problematické chování kontrolovaných osob se nevyskytlo. Kontrolované osoby spolupracovaly dle zákonných předpisů a poskytly plnou součinnost. Při zpracovávání čestných prohlášení zaměstnanci kontrolovaných osob spolupracovali. Osvědčilo se vysvětlit účel a rozsah kontroly.
2. Při zahájení kontrol se nevyskytly potíže podstatného rázu, občas bylo obtížné zajistit vedoucího pracoviště. Důvodem byla realizace prací pouze OSVČ.
3. Kontrolované osoby poskytly potřebnou součinnost. Na malých stavbách se zjistilo, že není k dispozici potřebné zázemí, šatny a kanceláře se nacházely ve sklepech domů apod.
4. V místě kontroly nebyly k dispozici personální materiály jednotlivých zaměstnanců. Bylo nutno sjednat další schůzku, kde byly požadované materiály předloženy. Nutno upozornit, že většina (přes 60%) kontrolovaných osob neměla sídlo v Praze.
5. Nemožnost provést kontrolu v některé z kontrolovaných oblastí nebyla zjištěna.
6. Při vypořádání protokolů bylo nutno zajistit další (třetí) schůzku, kde byl protokol projednán a předán. Část schůzek proběhla v sídle OIP.
7. Problémy s místní příslušností byly překonány vysvětlením ustanovení zákona č. 251/2005 Sb. (zákon o inspekci práce), konkrétně § 45.
8. Technické zabezpečení průběhu kontrol bylo bez problémů. Organizace spolupráce s dalšími inspektory byla zajištěna pomocí mobilních telefonů a e-mailu. Pohyb po Praze byl realizován výhradně MHD.
9. Problémy se zadáváním dat do informačního systému se nevyskytly.

Ukládání pokut a opatření:

- Při plnění kontrol z tohoto úkolu se nevyskytly závady, které by bylo třeba ohodnotit uložením pokuty. Opatření nebyla vydávána, nedostatky musely být odstraněny na místě. Při neochotě odstranit nedostatky byla kontrolovaná osoba upozorněna na právo inspektora stavbu zastavit.
- Zprávy o zjednání nápravy včetně doložení dokladů na základě uložených opatření k odstranění závad byly vyžadovány a kontrolovány pokud byla opatření uložena.

Oznámení jiným orgánům státní správy za OIP/za ÚP ČR:

10. počet trestních oznámení 0
11. počet oznámení rejstříkovým soudům/živnostenským úřadům 0
12. jiná oznámení 0

Počet zjištěných případů nelegálního zaměstnávání + pokuty uložené ÚP ČR:

- občanů ČR + EU 0
- cizinců 4
- počet a výše pokut uložených ÚP ČR za umožnění výkonu nelegální práce jsou uvedeny ve zprávě ÚP.

Počet uchazečů vyřazených z evidence ÚP v souvislosti s nesplněním oznamovací povinnosti podle §25 odst. 3 písm. b) zákona o zaměstnanosti, z toho nárok na podporu v nezaměstnanosti v Kč – nebyly zjištěny osoby vedené v evidenci ÚP a pracující na kontrolovaných stavbách.

Vydaná rozhodnutí o zákazu podle §7 odst. 1 písm. j) zákona o inspekci práce:

- počet vydaných rozhodnutí o zákazu 0
- nejčastější důvody vydání zákazu 0

Vyjádření ke zjištěným porušením

- Porušení zjištěná při kontrolách byla odstraněna v průběhu kontroly. Jednalo se většinou o chyby v proškolení zaměstnanců pro konkrétní stavbu, nedostatečný počet zářezek na lešení a nevyvěšené kabely.

Zajímavá zjištění z kontrol, příklady úspěšných kontrol:

- Hlavním zjištěním hodným zaznamenání je skutečnost, že na většině staveb působí mimopražské firmy. Dále je zářezující, že kontrolované osoby mají nedostatek svých vlastních zaměstnanců a vypomáhají si najímáním OSVČ. Na stavbách byl zjištěn poměr 1:1 mezi vlastními zaměstnanci a najatými OSVČ.
- Pokud byly zjištěny osoby pracující v závislém pracovním poměru a nebyly občany ČR, jednalo se o celou firmu (např. zednické práce, tesaři apod.), pak se zjistilo 10 a více osob najednou.
- Byly zjištěny i společnosti, které sice měly na stavbě působit, ale neměly žádné zaměstnance a na stavbě reálně nepůsobily. Takto zjištěné firmy nepřebíraly poštu z datových schránek a nebylo možné s nimi zahájit kontrolu.

Závěr:

Doporučujeme takto koncipovaný úkol příští rok zopakovat. Je nutno vyřešit návaznost na úkol 12.1.31. Doporučujeme zpracovat vzory trestního oznámení a vzory podání na Živnostenský úřad. Velkou pomocí při relaci úkolu byl kontrolní seznam a hlavně vzory definic porušení ustanovení zákonných předpisů.

3.4 Výsledky kontrolní činnosti v oblasti pracovněprávní

- *komentář k nejzávažnějším zjištěním vztahujícím se k dodržování zákoníku práce a s ním souvisejících předpisů podle výskytu těchto zjištění v jednotlivých odvětvích, včetně možného porovnání s dříve zjištěnými zdroji a podáními,*
- *návrhy opatření,*
- *příklady již dříve navržených opatření*
- *komentář k nejzávažnějším zjištěním v této oblasti*

Dodržování pracovněprávních předpisů včetně BOZP u zaměstnavatelů zaměstnávajících osoby se zdravotním postižením (Úkol č. 11.1.01)

Zadání a cíl úkolu:

Zadáním úkolu bylo provedení výběru zejména zaměstnavatelů, kteří jsou příjemci příspěvků na podporu zaměstnávání zdravotně postižených občanů, poskytovaných podle zákona o zaměstnanosti a příspěvek pobírají dlouhodobě, případně u těch, kde má inspektorát informace o tom, že porušují pracovněprávní předpisy (podnět, vlastní kontrolní činnost, poradenství). Při výběru zaměstnavatelů inspektoráty spolupracovaly s místně příslušnými úřady práce. Při zjištění nebo podezření na porušování právních předpisů, jejichž kontrola nespadá do vlastní kompetence, bylo uloženo informovat úřad a příslušné kontrolní orgány (např. policii apod.). Cílem úkolu bylo pozitivně působit na zaměstnavatele, aby nedocházelo ke zneužívání zaměstnávání zdravotně postižených občanů (zaměstnanců).

Ukládání pokut a opatření:

- *Pokuty nebyly uloženy*
- *Pokud bylo zjištěno porušení a uloženo opatření, byla v plánu následná kontrola.*

Důvody informování jiných správních orgánů, policie, případná zpětná vazba:

- *Oznámení nebyla realizována.*

Další informace k provedeným kontrolám:

- *Komentář k informacím - není nutné*
- *zkušenosti ze spolupráce s ÚP při výběru zaměstnavatele (§ 78 zákona o zaměstnanosti) - na dobré úrovni, spolupráce bezproblémová, osobní i telefonní kontakty*
- *doplnit o další zajímavé informace z kontrol,*
- *závěry (k pozitivním i negativním zjištěním) z provedených kontrol v souvislosti zejména s body předmětu kontroly:*

- vznik, změny a skončení pracovního poměru (zejména na práce sjednané na jiném dohodnutém místě),
 - plnění povinností zaměstnavatele uložených §§ 103 a 104 zákoníku práce,
 - pracovní doba (evidence, přestávky v práci, odpočinek mezi směnami a v týdnu, práce přesčas),
 - odměňování za práci (zařazení vykonávané práce do odpovídající skupiny prací, příplatky, způsob výplaty mzdy, srážky ze mzdy, rovné zacházení).
- vyjádření k dosažení cíle HÚ za OIP.
U kontrolovaných subjektů nebylo zjištěno porušení.

Závěr:

Následně nedoporučujeme provádět kontroly samostatně, maximálně ve spojení s finanční kontrolou (dodržování § 78 ZZ).

Dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání zaměstnanců v malých a středních podnicích v potravinářském průmyslu postižením (Úkol č. 11.1.03)

Cíl a zadání úkolu:

Cílem kontrolní činnosti bylo vyvinutí potřebného tlaku na dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání zaměstnanců v malých a středních podnicích potravinářského průmyslu. Tím dosáhnout zlepšení právního vědomí a zodpovědnosti zaměstnavatelů vůči zaměstnancům.

Vznik, změna a skončení pracovního poměru:

K ustanovení:

- § 34 - zaměstnavatel nepředložil pracovní smlouvu zaměstnanci
- § 37 - při vzniku pracovního poměru, informování do jednoho měsíce od vzniku pracovního poměru, zaměstnavatel neinformoval o c) údajích o délce dovolené, e) o údajích o týdenní pracovní době a jejím rozvržení, f) o údajích o splatnosti mzdy, termínu výplaty mzdy, místu a způsobu vyplácení mzdy
- § 313 - zaměstnavatel nevydal zaměstnancům potvrzení o zaměstnání při skončení pracovního poměru (ve dvou případech) a dále pod písm. b) neuvěděl druh konaných prací.

Pracovní doba:

K ustanovení: - § 96 - zaměstnavatel nevedl vůbec evidenci odpracované pracovní doby, další zaměstnavatelé nevedli evidenci časově, ale pouze denně - hodinově; proto práci v noci, nepřetržitý odpočinek mezi směnami, nepřetržitý odpočinek v týdnu nebylo možno posoudit; práce přesčas nebyla evidována. U dalšího kontrolovaného zaměstnavatele byla předložena pouze upravená docházka zaměstnanců.

Odměňování:

K ustanovení: - § 109 odst. 1 v návaznosti na § 141 odst. 1

Zaměstnavatel nevyplatil mzdu ani do termínu splatnosti celkem čtyřem z kontrolovaných zaměstnanců a dále u jednoho zaměstnance nedoložil vyplacení odměny z dohody

- § 118 odst. 1 - nebyly vyplaceny příplatky za práci v sobotu

- § 112 - v dohodách o pracovní činnosti byla sjednána odměna ve výši nejnižší úrovně zaručené mzdy - odměny bez ohledu na namáhavost, složitost a odpovědnost vykonávané práce dle nař. vlády 567/2006 Sb.

- § 113 odst. 3 a 4 – zaměstnavatel nesjednal, nestanovil mzdy před začátkem výkonu práce, za kterou má tato mzda příslušet; dále neprovedl změnu mzdy, došlo-li ke změně skutečností uvedených ve mzdovém výměru, v pracovní smlouvě, je zaměstnavatel povinen tuto skutečnost zaměstnanci písemně oznámit, a to nejpozději v den, kdy změna nabývá účinnosti.

Dovolená:

V čerpání dovolených, náhrad mezd za čerpanou dovolenou a nevyčerpanou dovolenou při skončení pracovního poměru, nebylo u kontrovaných zaměstnavatelů zjištěno v kontrolovaných obdobích žádné nesplnění povinností dle příslušných ustanovení zákona 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Problémy při kontrolní činnosti:

Problém při výběru zaměstnavatelů:

Nenastal, výběr byl proveden jak z obchodního rejstříku firem, tak byly využity podniky.

Problémy při vykazování porušení:

Stále byla největším problémem evidence odpracované pracovní doby (ve smyslu nepřesnosti v ustanovení § 96).

Problémy při kontrole některé ze stanovených oblastí:

Zaměstnavatelé zaměňovali povinnost evidovat pracovní dobu s „povinností zaměstnance zapisovat příchod a odchod z pracoviště“, evidují pracovní dobu denně – hodinově, ne časově.

Ukládání pokut:

Za jaká porušení byly nejčastěji ukládány pokuty:

Pokuta (10.000,- Kč) byla uložena za stanovení výše nejnižší úrovně zaručené mzdy - odměny bez ohledu na namáhavost, složitost a odpovědnost vykonávané práce dle nař. vlády 567/2006 Sb. a pokuta (40.000,- Kč) byla uložena za vyplacení mzdy po termínu splatnosti a za nevedení evidence odpracované pracovní doby.

Stručná informace o kontrolách, kde byly navrženy nejvyšší pokuty:

Kontrola, kde byla uložena nejvyšší pokuta, proběhla bez problémů. Doklady byly doloženy v požadovaných termínech, zaměstnavatel po obdržení příkazu podal odpor ve smyslu snahy k nápravě všech zjištěných porušení, ve lhůtě opatření nedostatky odstranil, pokuta byla v rozhodnutí snížena.

Závěr:

U kontrolovaných zaměstnavatelů byly prováděny kontroly běžného charakteru.

Kontrola dodržování ochrany soukromí zaměstnanců na pracovišti (Úkol č. 11.1.04)

Cíl a zadání úkolu:

Ochrana osobních práv zaměstnanců – sledování zaměstnanců

0. Tato oblast byla nejčastěji (a často jako jediná) kontrolována a vyhodnocována.
1. Také většina kontrol, zařazených do plánu kontrol na základě vlastního vytipování inspektorátem byla na základě vizuálního zjištění, že v prostorách zaměstnavatele jsou umístěny kamery.
2. Některé kontroly byly vykonány jako kumulované v rámci úkolu 66 a 70. jednalo se cca o polovinu z celkového počtu kontrol. I v případě podnětů se jednalo výhradně o „kamerový systém“.
3. Byl-li kamerový systém provozován se záznamem, předložil zaměstnavatel téměř ve všech případech „Oznámení o registraci“ podle platného právního předpisu. Tato skutečnost byla při kontrolách zjišťována a brána na vědomí pouze informativně, protože se jedná o splnění požadavku, který je předmětem kontrolní činnosti ÚOOÚ.

Ochrana osobních práv zaměstnanců – záznam telefonických hovorů, odposlech telefonických hovorů

4. Nebylo zjištěno, prokázání takového konání zaměstnavatele není v možnostech kontroly inspektorátu.

Ochrana osobních práv zaměstnanců – kontrola elektronické a listovní pošty

5. Při obvyklém průběhu kontrolní činnosti bylo zjišťování skutečností v uvedené oblasti obtížné až nemožné. Prodloužením kontrolního šetření a přizváním IT odborníka by snad bylo možné zaměstnavateli takovou činnost prokázat.
6. Řádově 2-3 subjekty ve vzorku měly tuto oblast ošetřenu interním předpisem, resp. „firemním manuálem“.

Ochrana osobních práv zaměstnanců – vnitřní předpisy zaměstnavatele ve vztahu k problematice

7. Vnitřními předpisy byla problematika řešena spíše u větších zaměstnavatelů nebo u subjektů se zahraniční účastí (při existenci odborové organizace i v KS).
8. Nutno poznamenat, že subjekty kontroly byly vesměs právnické osoby, u kterých není zakotvena povinnost zpracovávat Pracovní řád.

Problémy při kontrolní činnosti:

např. (ne)možnost kontroly některé z oblastí, získání informací od zaměstnavatele apod.

9. V případě kamerových systémů se většinou nevyskytovaly problémy s doložením technických parametrů systémů, protože většina zaměstnavatelů měla systémy dodané „na klíč“ včetně příslušné dokumentace.
10. Pokud se vyskytly problémy s předložením dokladů, jednalo se o doklady o skutečnosti, že zaměstnavatel má za to, že je dán „závažný důvod spočívající ve zvláštní povaze činnosti...“ a o doložení informování zaměstnanců (v jednom případě inspektor uvedl do protokolu, že zaměstnavatel prohlásil, že zaměstnance informoval pouze verbálně).

Přehled kontrolovaných firem dle odvětví: příklady odvětví, které byly zahrnuty do kontrolního vzorku

11. 469 000 – nspecifikovaný velkoobchod
12. 310 100 – výroba kancelářského nábytku a zařízení obchodů
13. 551 010 – hotely
14. 750 000 – veterinární činnost
15. 561 000 – stravování v restauracích, u stánků a v mobilních zařízeních
16. 181 200 – tisk ostatní kromě novin
17. 476 400 – maloobchod se sportovním zbožím
18. 471 100 – maloobchod s převahou potravin, nápojů a tabákových výrobků v nspecializovaných prodejnách
19. 479 100 – maloobchod prostřednictvím internetu nebo zásilkové služby

Zjištění ze zajímavých kontrol:

- V jednom případě bylo zjištěno, že zaměstnavatel provozuje činnost v pronajatých halách areálu, jehož vlastníkem je jiný podnikatelský subjekt. Nainstalovaný kamerový systém je jeho majetkem, slouží k ochraně objektu a výstupy jsou vyvedeny pouze na stanoviště ostraha vlastníka areálu.
- Kontrola dalšího ze subjektů byla do úkolu zařazena na základě podnětu, který byl postoupen inspektorátu Úřadem na ochranu osobních údajů. Tento úřad si vyžádal zprávu o výsledku kontroly (zda byl porušen §316 ZP).
- Při kontrole jedné z veterinární kliniky bylo zjištěno, že instalovaná kamera je pouze atrapa!

Závěr:

Závěrem lze konstatovat, že ač inspektorátu není exaktně známa skutečnost (metodický pokyn, judikát), co lze považovat za „závažný důvod“ podle §316/2 ZP, bylo ke kontrolám přístupováno inspektory jednotně.

Pokud byla zjištěna v ojedinělých případech porušení ustanovení § 316 ZP, byla tato uvedena v příslušných databázích systému.

V rámci HÚ 11.1.04 nebyla udělena sankce, zjištěná porušení byla inspektorem řešena uložením opatření.

Jak je inspektorátu známo, není pro rok 2012 tato problematika v rámci HÚ již zařazena. Poznatky z roku 2011 budou inspektorátem využity v případě podnětů směřujících do problematiky ochrany soukromí zaměstnanců na pracovišti, resp. obecně při kontrolní činnosti.

Prokazování porušení v rámci ochrany soukromí zaměstnanců na pracovišti (kromě viditelné konkrétní instalace kamerového systému), tedy kontrola elektronické a listovní pošty, telefonů (odposlechy), pokusy o získávání informací (§ 316/4 ZP) je obtížněji realizovatelné. Absenci přestupku a správného deliktu v zákonu č. 251/2005 Sb. v platném znění jen zmiňuji.

Kontrola dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání zaměstnanců agenturami práce (Úkol č. 11.1.10)

Zadání a cíl úkolu:

Na základě rozhodnutí MPSV byly prováděny koordinované kontroly ve spolupráci s ÚP ČR, ČSSZ na agenturní zaměstnávání. Výběr agentur práce vycházel z poznatků ÚP ČR, ČSSZ a vlastní kontrolní činnosti OIP hl. m. Prahy. Kontrolováno bylo:

1. zaměstnávání ve družstvech – agenturách práce
13. zaměstnávání cizích státních příslušníků
 - ve většině případů se jedná o cizince z východní Evropy, Poláky, Slováky, Mongoly, ale i Indy
14. zaměstnávání vysílaných pracovníků
 - při kontrolách nebylo zjištěno
15. zaměstnávání na dohody mimo pracovní poměr
 - ze všech provedených kontrol pouze jedna z agentur zaměstnávala zaměstnance na DPČ, zbývající agentury práce na základě pracovních smluv.

Celkový počet kontrol:

- počet kontrol provedených samostatně v tomto úkolu – zda byl dodržen/nedodržen/překročen plánovaný počet kontrol AP
 - plán byl dodržen, i když kontrola nebyla u všech plánovaných agentur provedena.

Rozhodnutím SÚIP byla provedena kontrola agentury práce se sídlem na Kladně, která přidělovala zaměstnance k uživateli mimo území hl. m. Prahy, kontrola uživatele nebyla provedena. Kontrola byla provedena v účetní kanceláři mimo Prahu, kde byly k dispozici doklady. Další z kontrolovaných AP měla sice sídlo na území hl. m. Prahy, ale všechny doklady byly k dispozici v účetní kanceláři mimo regionu hl. m. Prahy, kde byla kontrola provedena.

- počet kontrol u uživatelů
Vzhledem k tomu, že některé AP nepřidělovaly své zaměstnance k uživatelům, byla kontrolní činnost v této oblasti značně omezena. Jak i výše uvedeno, jmenované AP přidělovaly své zaměstnance mimo území hl. m. Prahy a jejich kontrola nebyla provedena.

Kdo prováděl kontroly u uživatelů – PVP/BOZP/společně

- kontrola ve spolupráci s BOZP nebyla v letošním roce prováděna – nebyla ani v zadání HÚ.

Problémy při kontrolní činnosti:

1. *Zahájení kontroly – kontaktnost kontrolované osoby*

U zahájení kontroly jedné z agentur se vyskytly menší problémy, protože zaměstnavatel měl sice sídlo v Praze, ale doklady měl k dispozici v Mladé Boleslavi a nejevil zájem tyto doklady přivést, proto inspektor provedl kontrolu v Mladé Boleslavi a pověřený zástupce byl pak seznámen s protokolem v Praze. Jiná z kontrolovaných agentur práce

nepřidělovala své zaměstnance uživatelům na území hl. m. Prahy, tudíž kontrola u nich nebyla provedena.

2. *Problémy s místní příslušností včetně vazeb na uživatele* – uvedeno výše
3. *Dostupnost dokladů v místě výkonu kontroly*
 - mimo uvedené výše, doklady byly vždy bez problémů předloženy buď v sídle zaměstnavatele nebo v účetní kanceláři na základě dohody mezi inspektorem a AP. V jednom případě kontroly AP byl jistý problém při předkládání dokladů. V sídle zaměstnavatele byla předložena pouze část dokladů, ale vzhledem k tomu, že osoba která doklady předkládala nepředložila plnou moc k jednání s OIP, byla kontrola přerušena a zaměstnavateli byl zaslán termín na pokračování kontroly. Následně se kontrola provedla v účetní kanceláři, kde nebyly k dispozici všechny doklady týkající se agenturního zaměstnávání rámcové smlouvy, pokyny pro jednotlivé zaměstnance...), ale byla předložena smlouva o dílo!!!
4. *Výběr kontrolního vzorku podle zadání úkolu*
 - kontroly byly prováděny dle zadání HÚ.
5. *Jazyková bariéra u zahraničních subjektů/statutárních orgánů* – nevyskytla se.
6. *Další* - 0.

Vyjádření ke zjištěným porušením:

- *Nárůst/pokles/setrvalá tendence zjišťovaných počtu porušení – rozdělení na AP a uživatele AP*
 - Porušení předpisů (§§308,309) se stále opakuje. Není jasné, zda se jedná ještě stále o neznalost předpisů či o jejich obcházení, přikláním se v některých případech k druhé verzi. V mnoha případech nebyla opět uváděna srovnatelná mzda se zaměstnancem u uživatele a stále se opakující porušení § 37, §313, §96. Uživatelé – opět porušení § 37 a u jednoho z uživatelů bylo zjištěno porušení § 94, lékařské prohlídky před nástupem na noční směnu.
- *Vývoj v oblasti porušení – rozdělení na AP a uživatele*
 - opět se domnívám, že vždy záleží o jakou AP či o jakého uživatele se jedná. Při těchto kontrolách se provedou kontroly u AP, které platné předpisy vůbec neznají a pak dochází k jejich porušení (§§ 308,309), jedná se stále o setrvalý stav. U uživatelů je mírné zlepšení.
- *Opatření k odstranění závad – zda jsou vyžadovány zprávy o zjednání nápravy včetně dokladů*
 - V případě, že zaměstnavatel porušil platné předpisy, bylo mu vždy uloženo opatření k odstranění .
- *Provádění následných kontrol* – v letošním roce byly provedeny následné kontroly (u dvou agentur práce). V plánu byla i kontrola agentury práce, jejíž odpovědný zástupce je delší dobu mimo území ČR, proto bude kontrola provedena až v lednu 2012, jako i u dalších AP, které porušily předpisy a dostaly termín na odstranění závad až do konce roku 2011. V případě již provedené následné kontroly plnění opatření u uživatele bylo konstatováno odstranění zjištěných nedostatků.

Ukládání pokut:

- *Jaká jsou většinou kritéria při posuzování*
 - porušení §§ 308,309 za tato byly uloženy pokuty.

- *Zda se při rozhodování preferuje ukládání pokut za určitá porušení – viz výše*
- *Jaké jsou důvody, když pokuta není uložena*
 - ekonomická situace u zaměstnavatele, četnost a závažnost porušení a snaha zaměstnavatele zjištěná porušení i v průběhu kontroly odstranit.
- *Proč i v případě porušení § 308 a 309 ZP nebyla uložena pokuta*
 - v rámci tohoto úkolu byly sankce uloženy.

Oznámení jiným orgánům:

- *Počty trestních oznámení, oznámení jiným orgánům - ne.*
Po nabytí právní moci příkazu bude informován místě příslušný živnostenský úřad.

Závěr:

Doporučení, návrhy - nenavrhujeme. Spolupráci s ÚP ČR lze hodnotit velmi kladně. Kontroly byly prováděny společně, zaměstnavatelé toto hodnotili velmi kladně, protože nemuseli předkládat tytéž doklady znovu.

Koordinované kontroly v základních a středních školách se zaměřením na opakované sjednávání pracovních poměrů s pedagogickými zaměstnanci (Úkol č. 11.1.13)

Zadání a cíl úkolu:

Úkol byl do plánu činnosti zařazen operativně na podnět MPSV. Cílem bylo zaměřením se na opakované sjednávání pracovních poměrů s pedagogickými zaměstnanci. Kontrolní šetření probíhala v měsíci listopadu a kontrolované období r. 2009, 2010 a r. 2011 u sedmi vybraných subjektů, z toho:

- Počet kontrolovaných škol ze seznamu ÚP: 0
- na základě podnětu: 2
- na základě sdělení České školní inspekce: 0
- poradenství: 0
- jiný výběr: 5.

Vyhodnocení vzniku a změny pracovního poměru se zaměřením na uzavírání opakovaných pracovních poměrů na dobu určitou

- Kontrola probíhala na území hlavního města Prahy, vykonanou kontrolou v oblasti uzavírání opakovaných pracovních poměrů na dobu nejvýše 2 let od vzniku pracovního poměru s pedagogickými zaměstnanci nebylo zjištěno u 3 škol porušení ust. § 39 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce.
Počty zaměstnanců, u kterých bylo zjištěno porušení v souvislosti s trváním pracovního poměru na dobu určitou delší než 2 roky v rozporu se ZP (podle okresů):
- Na území hlavního města Prahy bylo zjištěno porušení ust. § 39 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce u 4 škol z počtu 9 namátkově vybraných pedagogických zaměstnanců.

Spolupráce s Českou školní inspekcí

Pozitivní/ negativní zkušenosti:

- Kontroly nebyly vykonány ve spolupráci s Českou školní inspekcí.

Ukládání pokut, opatření

Zda byla uložena pokuta za zjištění v souvislosti s trváním pracovního poměru na dobu určitou delší než 2 roky v rozporu se ZP, případně důvody neuložení pokuty:

- U kontrolovaných základních a středních škol, u kterých bylo zjištěno porušení v oblasti sjednávání pracovního poměru na dobu určitou delší než 2 roky, byla vydána opatření k odstranění zjištěných nedostatků s termínem do konce r. 2011.

Pokuty za zjištěná porušení nebyly uloženy. Z jednotlivých vyjádření ředitelů škol, kde k porušení výše uvedeného ustanovení došlo, jednalo se o opakované pracovní poměry, které byly sjednávány u zaměstnanců v důchodovém věku nebo u dalších pracovních poměrů na jiných školách, nebo u zaměstnanců, kteří zastupují zaměstnankyně na rodičovské dovolené. Ředitelé škol podali písemná vysvětlení k uzavírání dalších pracovních poměrů s pedagogickými zaměstnanci. Za zjištěná porušení ustanovení § 39 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb. zákoníku práce, byla zaměstnavatelům uložena opatření k odstranění závad, některé školy v průběhu kontrolního šetření tyto nedostatky odstranily.

Zjištění ze zajímavých kontrol:

Ve školách, kam docházejí děti s určitým zdravotním postižením, jsou zaměstnáni zaměstnanci s druhem práce: asistent pedagoga a tito jsou přijímáni na dobu určitou nejdéle dva roky dle odborných posudků SPC, které vydává Magistrát hlavního města Prahy. Finanční prostředky na mzdy asistentů pedagoga, jsou nedostatečně kryty. Vzhledem k druhu postižení dětí není jistota, že děti budou schopny další školní rok navštěvovat běžnou základní školu a z těchto důvodů jsou tito zaměstnanci přijímáni na dobu určitou. V případě, že bude odborný posudek žákům s asistencí pedagoga dále prodloužen, budou přijati na dobu neurčitou.

Na umělecké škole bylo prodloužování pracovního poměru na dobu určitou zdůvodněno nepřítomností zaměstnankyně čerpající mateřskou dovolenou.

Na jazykových školách bylo zjištěno porušení ustanovení § 39 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb. zákoníku práce u zaměstnanců důchodového věku a u zaměstnanců vyučujících na zkrácený pracovní úvazek. Tito nejsou kmenovými zaměstnanci kontrolovaných subjektů a mají uzavřeny další pracovní poměry.

Závěr:

Vzhledem k tomu, že od 1.1.2012 vchází v platnost nový zákoník práce, nemáme doporučení pro další kontrolní činnost s uvedeným zaměřením. Rozhodnutí o této kontrolní činnosti ponecháme příslušnému odboru SÚIP a MPSV.

Kontrola uživatelů související s úkolem č. 11.1.10 agenturami práce (Úkol č. 11.1.21)

Bližší informace viz úkol č. 11.1.10. Kontroly v rámci úkolu č. 11.1.21 nebyly provedeny, neboť v regionu hlavního města Prahy neměly kontrolované agentury práce žádné uživatele.

Provádění kontrol na základě podnětů na porušování pracovněprávních předpisů a předpisů v oblasti BOZP (Úkol 11. 1. 66). Úkol byl dále rozčleněn na 11.1.67 – maloobchod, 11.1.68 – stravovací a ubytovací služby a 11.1.69 - stavebnictví

Stručný úvod k trendu vývoje počtu a obsahu podnětů:

- Nejvíce podnětů bylo podáno ze strany zaměstnanců, kteří pracují nebo pracovali v podnikatelské sféře, konkrétně ve stravovacích a ubytovacích zařízeních, v pohostinství, v bezpečnostních agenturách a v maloobchodě. Nejméně podnětů bylo podáno ze sektoru státní správy na součinnost zaměstnavatele a orgánu zaměstnanců.
- Z hlediska obsahu převládaly podněty zejména na nevyplácení mezd včetně odměn, odstupného nebo příplatků a podněty zaměřené na vznik, změny a skončení pracovních poměrů, nevydání potvrzení o zaměstnání a dohody o provedení práce, dále na evidenci odpracované pracovní doby včetně práce přesčas a práce konané v So + Ne nebo noční práce a v neposlední řadě podněty na nevyplácení cestovních náhrad. Z hlediska minulých období se skladba podnětů výrazně nezměnila, avšak celkově má počet podnětů vzrůstající trend.
- Na základě vykonaných kontrol ke dni 19.12.2011 (HÚ 11.1.66 až HÚ 11.1.69) lze konstatovat podíl podnětů částečně oprávněných a neoprávněných cca 3:1. V případě započítání neprokázaných podnětů se poměr obrací na cca 1:4.

Celkový počet kontrol:

- Celkový počet uzavřených kontrol ke dni 19.12. 2011 v rámci HÚ 11.1.66 až HÚ 11.1.69 je 546. Veškeré kontroly zahrnuté do těchto úkolů byly vykonány převážně samostatně a pouze 3 kontroly byly vykonány společně za účasti kontrolních pracovníků s ÚP.
- V souvislosti se zařazením mimořádných a termínovaných koordinovaných kontrol se kapacitní průchodnost řešení podnětů podstatně snížila.
- V oblasti PVP převládaly podněty z hlediska odměňování, pracovního poměru + dohod konaných mimo pracovní poměr, pracovní doby a náhrad. V oblasti BOZP se jeví stoupající tendence podnětů zejména z hlediska řízení, péče a bezpečnosti práce v organizacích a osobních ochranných pracovních prostředků. Poměr podnětů z oblasti PVP a BOZP činí cca 9,5:1.

- Z hlediska následných kontrol s vazbou na plnění uloženého opatření bylo zjištěno, že veškeré nedostatky byly odstraněny a nové zásadní nedostatky zpravidla nebyly zjištěny.

Problémy při kontrolní činnosti:

- Dostupnost kontrolovaných subjektů je občas dokonce nemožná, nelze žádným způsobem zaměstnavatele kontaktovat, když nereagují na zasláné oznámení o zahájení kontroly do datové schránky – doručeno fikcí. V některých případech kontroly je nutné tvrdě vyžadovat součinnost, zejména při nařízené kontrole.
- Kontrolované subjekty neustále hledají záminky pro posunutí termínů k předložení požadovaných dokladů z různých důvodů, např.: virtuální nebo fiktivní sídlo v Praze, avšak veškeré požadované doklady jsou na provozovně nebo kontaktním sídle (v Brně nebo až v Ostravě). Zplnomocněná osoba nebo externí účetní, která má sídlo nebo bydliště mimo Prahu, se rovněž vyhýbá stanoveným termínům nebo součinnosti, a pod.
- V případě neprokázaných skutečností z hlediska podaných podnětů jsou podávající osoby rovněž opakovaně upozorňovány, zejména z důvodu tvrzení proti tvrzení, na možnost řešení jejich sporů u příslušných soudů.

Ukládání pokut:

- Kontrolovaným subjektům byly ukládány pokuty za porušení zákonem stanovených povinností zejména v oblasti odměňování (nevypacení mezd, platů včetně náhrad mezd a náhrady mzdy nebo platu při dočasné pracovní neschopnosti zaměstnanců, neproplácení dovolených a odstupného při ukončení pracovních poměrů), dále pak v oblasti evidence odpracované pracovní doby a za nedostatky při vzniku, změnách a skončení pracovněprávních vztahů.

Oznámení jiným orgánům státní správy:

- V případech, kdy z podaného podnětu nebo z vykonané kontroly vyplynula věcná příslušnost k jinému státnímu orgánu, byly podávající osoby písemně informovány o postoupení v dané věci příslušnému orgánu. Počty oznámení jiným orgánům státní moci a správy nebyly evidovány.

Zajímavá zjištění z kontrol:

- V některých případech (zejména při kontrolách v pohostinství) existuje důvodné podezření, že zaměstnavatelé ex post „dopracovávají“ požadované písemné doklady, zejména pracovní smlouvy nebo dohody, či evidenci pracovní doby.
- Množí se případy, kdy právnická osoba má dle výpisu z obchodního rejstříku až několik desítek statutárních orgánů – jednatelů, avšak žádné zaměstnance. V několika případech

v rámci vykonávané kontroly byli tito jednatelé přistiženi při výkonu manuální práce bez pracovní smlouvy nebo dohody o provedení práce, případně i bez povolení k zaměstnání.

Závěr:

Náprava výše uvedených skutečností by vyžadovala určité legislativní úpravy.

Provádění plánovaných koordinovaných kontrol v součinnosti orgánů ÚP, SÚIP a ČSSZ a v oblasti předpisů o zaměstnanosti, pracovních podmínek a vztahů, včetně BOZP a sociálního pojištění (Úkol č. 11.1.70)

Vyhodnocení výběru kontrolovaných osob:

- nejčastější zdroje informací pro zařazení zaměstnavatele do plánu kontrol
 - podání občanů,
 - vyžádání Cizinecké policie ČR
 - vyžádání úřadu práce
 - vlastní informace inspektorů

- stručné vyhodnocení skladby kontrolovaných osob podle sféry jejich podnikání
 - nejčastější v oblasti provozování ubytování,
 - stravovacích provozů
 - maloobchodu

Počet kontrol:

- počet kontrol provedených samostatně inspektorem/inspektory OIP a počet kontrol fyzicky provedených společně s kontrolory ÚP ČR (popř. ČSSZ)
- kritéria, na základě kterých bylo rozhodováno o provedení kontroly samostatně/společně
 - rozhodnutí záviselo od obsahu podání (např. potřeba identifikace osob a ověření registrace a povolení na ÚP)
- počet kontrol, kterých se zúčastnil inspektor BOZP - 0
- kritéria, na základě kterých bylo rozhodováno o účasti inspektora BOZP (mimo oblast stavebnictví)

Problémy při kontrolní činnosti:

1. *Problémy při zahájení kontroly, dostupnost kontrolovaných osob*
 - některé zaměstnavatele se nepodařilo dohledat a to z důvodu nesprávných nebo neúplných identifikačních údajů, neexistence nebo zrušení provozovny apod.
2. *Součinnost kontrolovaných osob*
 - někteří zaměstnavatelé nepřebírali poštu a nekomunikovali.
3. *Dostupnost dokladů v místě výkonu kontroly*
 - ve většině případů nebyly veškeré doklady dostupné na místě v době provádění kontroly, byly dodávány postupně.
4. *Nemožnost provést kontrolu v některé z kontrolovaných oblastí - 0.*

5. *Problémy při vypořádání protokolů*
 - někteří zaměstnavatelé ignorovali i výzvu k projednání výsledků na OIP, neotevírají datové schránky. Takové případy byly řešeny udělováním pořádkových pokut.
6. *Problematické reakce kontrolovaných osob*
 - někteří inspektoři se setkali i s vyhrožováním, vykázáním z provozovny, stěžováním si na šikanu ze strany státních institucí
7. *Problémy s místní příslušností*
 - v některých případech, kdy se liší místo výkonu práce a sídlo zaměstnavatele, zejména pak v případech, kdy je místo výkonu práce např. podávajícího v Praze již zrušeno, přesunuto apod. a sídlo zaměstnavatele je jinde než v Praze, jsme nuceni vyžadovat, aby se kontrolovaná osoba dostavila do Prahy. Ekonomičtější by bylo postupovat spisy v takových případech na OIP dle sídla kontrolovaných osob.
8. *Problémy s technickým zabezpečením průběhu kontrol* – ne.
9. *Problémy se zadáváním dat do informačního systému* – ne.
10. *Další* - ne.

Ukládání pokut a opatření:

- *Hlavní kritéria, na základě kterých je rozhodováno o uložení/neuložení pokuty; zda jsou při rozhodnutí uložit pokutu preferována určitá porušení*
 - zejména nevyplacení mzdy,
 - nevedení evidence pracovní doby.
- *Zda jsou vyžadovány zprávy o zjednání nápravy včetně doložení dokladů na základě uložených opatření k odstranění závad*
 - zprávy jsou vyžadovány a splnění opatření kontrolováno.
- *Zda jsou prováděny následné kontroly*
 - následné kontroly jsou prováděny v rámci kapacitních možností OIP.

Oznámení jiným orgánům státní správy za OIP/za ÚP ČR:

- *Počet trestních oznámení* – 0.
- *Počet oznámení rejstříkovým soudům/živnostenským úřadům* – 8.
- *Jiná oznámení* - 0.

Počet zjištěných případů nelegálního zaměstnávání + pokuty uložené ÚP ČR:

- *Občanů ČR + EU*
- *Cizinců*
- *Počet a výše pokut uložených ÚP ČR za umožnění výkonu nelegální práce*

Počet uchazečů vyřazených z evidence ÚP v souvislosti s nesplněním oznamovací povinnosti podle §25 odst. 3 písm. b) zákona o zaměstnanosti, z toho nárok na podporu v nezaměstnanosti v Kč – 0.

Vydaná rozhodnutí o zákazu podle §7 odst. 1 písm. j) zákona o inspekci práce - 0

- *Počet vydaných rozhodnutí o zákazu*
- *Nejčastější důvody vydání zákazu*

Zajímavá zjištění z kontrol, příklady úspěšných kontrol - 0

Závěr:

Při provádění kontrol se v několika případech vyskytla okolnost, že na kontrolovaný subjekt bylo zahájeno insolvenční řízení, někdy již byl i ustanoven insolvenční správce. Stálo by za zvážení, aby SÚIP v těchto případech stanovil postupy při provádění kontrol, zejména pak zvážil otázku, zda vůbec kontroly provádět, případně zda kontrolovaný subjekt sankcionovat. Zejména při podnětech občanů, které směřují do oblasti nevyplácení mezd či nevyplácení odstupného by sankcionování zřejmě bylo kontraproduktivní.

Společné kontroly potírání nelegální práce v restauračních a ubytovacích zařízeních (Úkol č. 11.1.81)

Zadání a cíl úkolu:

Záměr provedení kontrolní akce na nelegální zaměstnávání byl po vydání metodického pokynu k této akci projednán na krajské koordinační radě svolané vedoucím inspektorem. Této koordinační rady se zúčastnili zástupci dotčených orgánů (ÚP, ČSSZ, Cizinecká policie, Živnostenský úřad). Z koordinační rady vyplynula nutnost vyvolat jednání s Oblastním inspektorátem cizinecké policie, a to z důvodu, že zástupce cizinecké policie s ohledem na rozsah kontrolní akce měl pochybnosti o tom, zda cizinecká policie bude moci zajistit na tuto akci dostatek policistů. Po osobním jednání vedoucího inspektora s vedoucím cizinecké policie bylo vyvoláno jednání na úrovni krajského ředitelství policie, aby se dořešily otázky personálního, technického a organizačního zabezpečení kontrolní akce ze strany policie ČR. S ohledem na omezení místní příslušnosti obvodních oddělení policie bylo rozhodnuto, že cizinecká policie bude pro kontrolní akci posílena o příslušníky speciální pořádkové jednotky (SPJ), která má působnost kontroly na území celé Prahy. Dále bylo dohodnuto, že s ohledem na měnící se počty a složení příslušníků policie bude každý den před zahájením kontrol společné rozdělení v zasedací místnosti cizinecké policie.

Pokud se týká celní správy, i přes její kontaktování inspektorátem byl zájem o tuto kontrolní akci malý a účast výjimečná, a to jednak pro plnění jejích vlastních úkolů, jednak pro omezenou místní působnost.

Pokud se týká spolupráce s ŽÚ a ČSSZ, fyzická účast zaměstnanců těchto institucí při kontrolách nebyla, jednalo se pouze o spolupráci administrativního charakteru.

Úřad práce zajistil pro tuto akci 17 kontrolorů s tím, že součástí každého kontrolního týmu byl 1 kontrolor z ÚP. Dále ÚP provedl výběr subjektů pro kontrolu v měsíci červenci (hotely, hostely, penziony).

Vlastní provedení kontrol:

V měsíci červnu (1.6.2011 - 11.6.2011) probíhala kontrola restauračních zařízení a prodejních stánků s občerstvením, v měsíci červenci (12.7.2011 - 14.7.2011) probíhala kontrola hotelů, hostelů a penzionů. Před nástupem na kontrolu probíhalo každý den společné rozdělení, které zahrnovalo:

- sestavení jednotlivých kontrolních týmů
- stanovení kontrolovaných subjektů jednotlivým týmům
- způsob dopravy

- způsob spojení a volacích znaků
- stanovení lustrátorů
- seznámení s organizací svozu zadržených osob
- určení pohotovostních vozidel pro řešení krizových situací
- rozmístění vozidel v dané lokalitě
- postup při vzniku krizových situací a způsob přivolání motorizovaných posil vyčleněných k zajištění bezpečnosti kontrolních týmů
- operativně bylo reagováno v případě nedostatku inspektorů z PVP nebo kontrolorů ÚP tak, že do kontrolních týmů byli svoláni vybraní inspektoři BOZP
- vyčlenění osob z řad cizinecké policie k sepsání protokolu se zadrženými osobami.

Rozdílením před zahájením kontrol provozoven bylo operativně reagováno na aktuální počet a strukturu osob (inspektorů IP, policistů, kontrolorů ÚP), technické prostředky, které byly v daný den k dispozici a dále s ohledem na lokalitu, ve které měly být v daný den kontroly provedeny. Přesun do dané lokality byl společný a zajišťovaný prostředky policie (doprava), kontrola začínala jednotně ve stanovenou dobu. Povinností každého týmu bylo hlásit vznik krizové situace a ukončení kontroly řídicí skupině.

Za krizové situace při vlastních kontrolách bylo považováno:

- bránění vstupu do provozovny
- zabarikádování se osob
- útky osob z pracoviště
- slovní napadání kontrolních pracovníků
- zajišťování více osob na jednom pracovišti do příjezdu eskortních vozidel
- krizová situace z důvodu jazykové bariéry.

Všechny tyto krizové situace se během kontroly vyskytly.

V případech, kdy byly na pracovišti osoby bez dokladů k prokázání totožnosti, byla jejich totožnost ověřována přes určené lustrátory z řad policie, kteří měli přístup do databáze jak cizinců, tak občanů ČR. K těmto případům docházelo poměrně často a každá takováto lustrace prodlužovala délku kontroly v dané firmě a návazně celé kontrolní akce. Z tohoto důvodu bylo ze strany policie přijato opatření spočívající ve zvýšení počtu lustrátorů. Osoby, u kterých nebyla možnost prokázat totožnost na místě, nebo byly pochybnosti o pravosti a platnosti předložených dokladů, byly zadrženy a eskortovány cizineckou policií.

V souvislosti s veškerou dopravou, kterou zajišťovala policie, je třeba uvést, že v případě použití dopravních prostředků OIP by ve většině lokalit nastal problém s jejich parkováním, takže využití vozidel v Praze připadalo v úvahu pouze v okrajových částech města, kde nebyly parkovací zóny.

Kontrola nelegálního zaměstnávání bez asistence složky policie by byla z praktických zkušeností s koordinovanými kontrolami naprosto neefektivní vzhledem k tomu, že inspektor nemá žádnou pravomoc k zadržení osoby (bylo by to omezení osobní svobody) a není schopen rozeznávat hodnověrnost dokladů (různé druhy průkazů totožnosti). Dále ozbrojená složka budila

většinou přirozený respekt a byla nezbytná k zajištění bezpečnosti inspektorů IP a kontrolorů ÚP. Ozbrojená složka rovněž disponovala registry a spojovacími prostředky.

Komentář k výsledkům kontrol :

Z celkového počtu 522 kontrol bylo 21.7.2011 protokolem uzavřeno 339 kontrol, tj. 64,94 %. Do výše uvedeného data byly zjištěny nedostatky u 108 kontrol a protokoly obsahují 165 nedostatků vztahujících se k porušování plnění povinností ze strany zaměstnavatelů k 400 zaměstnancům. Celkem bylo kontrolováno 2025 osob, z toho 193 cizinců.

K odstranění 129 zjištěných nedostatků byl stanoven termín k jeho odstranění. K 36 nedostatkům nebylo nutné vydání opatření a to z důvodu, že nedostatky byly odstraněny již během kontroly.

Nejčastěji bylo zjištěno porušování následujících § zákoníku práce:

- § 112 – u 57 kontrol – zaměstnavatel vyplácel mzdu nižší než zaručenou,
- § 37 – u 26 kontrol – nedostatečné informování o obsahu pracovního poměru,
- § 96 – u 25 kontrol – nevedení evidence pracovní doby.

Závěr:

Protože kontroly nelegálního zaměstnávání budou od roku 2012 spadat do působnosti OIP, potom z dosavadních zkušeností považujeme za žádoucí, aby:

- byly uzavřeny dohody s Policií ČR a celní správou k provádění těchto kontrol
- byl zajištěn přístup k registrům (registr nezaměstnaných, registr pracovních povolení), nebo kontakt na osoby, které mají do registru přístup tak, aby bylo možno provést lustraci
- měl by být nastaven systém indikátorů výběru subjektů ke kontrolám
- měla by být zpracována metodika pro kontroly nelegálního zaměstnávání s využitím zkušeností z prováděných kontrol
- kontrola nelegálního zaměstnávání s sebou nese jistá specifika a z toho důvodu v rámci inspekce práce bude vytvořen samostatný odbor
- doporučujeme upřednostnit průběžné kontroly stanovené na základě vybraných kritérií (indikátorů) a to i včetně adresných požadavků ze strany Cizinecké policie a Celní správy před nárazovými plošnými kontrolami
- je nutné si uvědomit, že k provedení takové akce je potřebný velký počet příslušníků policie a technických prostředků
- policie má stanovené své plány a úkoly, které musí zajišťovat. Pokud by byly plánovány nárazové plošné akce, je nutné, aby bylo předem jednáno z úrovně MPSV, nebo alespoň z úrovně SÚIP minimálně s policejním prezidentem, aby byla akce zařazena včas do plánu policie.

Koordinované kontroly v prodejnách maloobchodu (Úkol č. 11.1.83)

Vyhodnocení výběru kontrolovaných osob:

Počet kontrol:

- *Počet kontrol provedených samostatně inspektorem/inspektory OIP a počet kontrol fyzicky provedených společně s kontrolory ÚP ČR (popř. ČSSZ) – viz databáze SÚIP*
- *Kritéria, na základě kterých bylo rozhodováno o provedení kontroly samostatně/společně*
 - *osobní a místní znalosti jednotlivých inspektorů*
 - *informace vycházející ze spolupráce s ÚP, Policí ČR (zejména cizinecká policie), ČSSZ, event. živnostenskými odbory,*
 - *informace získané při osobních a telefonických konzultacích*
 - *informace získané z podaných podnětů*
- *Počet kontrol, kterých se zúčastnil inspektor BOZP - 0*
- *Kritéria, na základě kterých bylo rozhodováno o účasti inspektora BOZP - 0*

Problémy při kontrolní činnosti:

- *Problematické reakce kontrolovaných osob na kontrolu*

V některých případech došlo ze strany kontrolovaných subjektů k nervozitě, neochotě a vyjádření pocitů, že jsou ze strany státu „šikanováni“. V některých případech naopak bylo provádění kontrol přijato ze strany kontrolovaných subjektů pozitivně s pocitem, že je třeba něco dělat proti nelegálnímu zaměstnávání osob, neboť takoví zaměstnavatelé pak mají ekonomickou výhodu, protože neodvádějí příslušné odvody a daně.
- *Problémy při zahájení kontroly, dostupnost kontrolovaných osob*

V absolutní většině případů nebyly zaznamenány žádné problémy při zahájení kontrol, oznámení o zahájení kontroly byla většinou předávána zaměstnancům přímo na místě v příslušných provozovnách, kontroly dokladů pak byly prováděny buď v sídlech firem nebo v provozovnách.
- *Součinnost kontrolovaných osob*

Problémy v této oblasti většinou nebyly zaznamenány, kontrolované osoby spolupracovaly, komunikace mezi kontrolovanými osobami a inspektory probíhala buď osobně nebo formou telefonických kontaktů či e-mailovou formou. Doklady byly kontrolovanými osobami předávány prakticky ve všech případech včas, resp. v termínech dohodnutých s jednotlivými inspektory.
- *Dostupnost dokladů v místě výkonu kontroly*

Vzhledem k tomu, že ke kontrole bylo předkládáno poměrně široké spektrum dokladů, prakticky u žádného zaměstnavatele nebylo možné získat všechny doklady ihned při zahájení kontroly na místě provozovny. Doklady byly ze strany kontrolovaných osob dodávány postupně, některé (např. evidence pracovní doby či docházky) se nacházely přímo na provozovnách, některé (např. pracovní smlouvy apod.) byly k dispozici v sídle firem a další (většinou účetní doklady týkající se odměňování) poskytovala kontrolovaná osoba až po jejich vyžádání u svých externích účetních firem.
- *Nemožnost provést kontrolu v některé z kontrolovaných oblastí*

V této oblasti nebyly zaznamenány žádné problémy či excesy.
- *Problémy při vypořádání protokolů*

Vypořádání protokolů probíhalo většinou standardně, kontrolovaným osobám byly vysvětlovány podstaty zjištěných nedostatků, v některých případech i možnosti jejich náprav.

- *Problémy s místní příslušností* - 0
- *Problémy s technickým zabezpečením průběhu kontrol* - 0
- *Problémy se zadáváním dat do informačního systému* - 0
- *Další* - 0.

Ukládání pokut a opatření:

- *Hlavní kritéria, na základě kterých je rozhodováno o uložení/neuložení pokuty; zda jsou při rozhodnutí uložít pokutu preferována určitá porušení*
hlavními kritérii pro uložení, či neuložení pokuty byly zejména:
 - četnost jednotlivých porušení,
 - závažnost porušení,
 - zjištění úmyslu či nedbalosti při porušení,
 - závažnost následku takového porušení,
 - ekonomická situace kontrolovaného subjektu – dle osobního posouzení inspektora i dle registrů,
 - vstřícnost a ochota kontrolovaného subjektu při vlastní kontrole, při předkládání dokladů a při eventuálním odstranění zjištěných nedostatků.
 Při rozhodnutí o tom, zda inspektor navrhne uložení pokuty, jsou preferována zejména zjištění porušení ustanovení zákoníku práce týkající se finančních plnění vůči zaměstnancům (mzdy, náhrady, příplatky apod.) a ustanovení týkající se pracovní doby zaměstnanců (např. přestávky apod.).
- *Zda jsou vyžadovány zprávy o zjednání nápravy včetně doložení dokladů na základě uložených opatření k odstranění závad*
Při zjištění nedostatků byla inspektory ukládána opatření s uvedením termínu zjednání nápravy a doložení příslušných dokladů o odstranění závad. V tomto směru je třeba konstatovat, že naprostá většina kontrolovaných osob zprávy a doklady o odstranění zjištěných závad poskytla.

Oznámení jiným orgánům státní správy za OIP/za ÚP ČR:

- *Počet trestních oznámení* - 0
- *Počet oznámení rejstříkovým soudům/živnostenským úřadům* - 0
- *Jiná oznámení* – 0.

Počet zjištěných případů nelegálního zaměstnávání + pokuty uložené ÚP ČR:

- *Občanů ČR + EU*
- *Cizinců*
- *Počet a výše pokut uložených ÚP ČR za umožnění výkonu nelegální práce*

Počet uchazečů vyřazených z evidence ÚP: v souvislosti s nesplněním oznamovací povinnosti podle §25 odst. 3 písm. b) zákona o zaměstnanosti, z toho nárok na podporu v nezaměstnanosti v Kč - 0

Vydaná rozhodnutí o zákazu podle §7 odst. 1 písm. j) zákona o inspekci práce:

- *počet vydaných rozhodnutí o zákazu*
- *nejčastější důvody vydání zákazu*

Vyjádření ke zjištěným porušením:

- *Zda při kontrolách zaznamenán pokles /setrvalý stav/ nárůst případů zjištěných nedostatků v tomto odvětví*
V oblasti maloobchodního prodeje jsme nezjistili žádný podstatný nárůst zjištěných nedostatků.

Zajímavá zjištění z kontrol, příklady úspěšných kontrol:

Poměrně častým jevem při provádění kontrol bylo zjišťování tzv. „práce na zkoušku“ nebo „první den práce“, kdy jak kontrolované osoby (firmy), tak i fyzické osoby zjištěné při výkonu práce uváděly, že jsou v práci první den, nebo že pracují na zkoušku a současně uváděly, že pracovní smlouva či dohoda se pro ně připravuje např. v sídle společnosti či u účetní apod. a tedy, že doklady jsou jinde než v provozovně nebo u kontrolovaného zaměstnance. Příslušné doklady byly pak ze strany zaměstnavatele zřejmě dodatečně „dovyrobeny“ a předloženy kontrolním orgánům.

Závěr:

Doporučujeme vyvinout tlak směrem k legislativnímu procesu, aby byl zaměstnavatel nucen uchovávat doklad o sjednání pracovního vztahu v místě výkonu práce příslušného zaměstnance.

Koordinované kontroly v oblasti agenturního zaměstnávání (Úkol č. 11.1.85)

Předmět a cíl úkolu:

Na základě rozhodnutí MPSV byly prováděny koordinované kontroly ve spolupráci s ÚP ČR a ČSSZ na agenturní zaměstnávání. Cílem inspekcí u zaměstnavatelů – uživatelů zaměstnanců agentur práce kontrolovaných v rámci tohoto úkolu, bylo ověřit podmínky při přidělení těchto osob na pracoviště, úroveň dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve vazbě na rovnost zacházení se srovnatelnými vlastními zaměstnanci na stejných pracovních pozicích.

Kontrola byla zaměřena na školení pro výkon práce, poskytnutí osobních ochranných pracovních prostředků a ověřování zdravotní způsobilosti pro výkon práce.

Výběr kontrolovaných subjektů, počet provedených kontrol:

Výběr agentur práce vycházel z poznatků ÚP ČR, ČSSZ a vlastní kontrolní činnosti OIP hl. m. Prahy. Spolupráci s ÚP ČR lze hodnotit velmi kladně. Kontroly byly prováděny společně, zaměstnavatelé toto hodnotili velmi pozitivně, protože nemuseli předkládat tytéž doklady znovu.

OIP pro hl. m. Prahu provedl v rámci úkolu 11.1.85 celkem 62 kontrol. Z uvedeného počtu bylo 9 kontrol z oblasti BOZP podle seznamu poskytnutého za tímto účelem inspektory odboru PVP na základě výběru při kontrole agentur práce.

Rozsah kontrolních zjištění a opatření:

V rámci uvedeného úkolu bylo zjištěno a zaprotokolováno 31 nedostatků. Za zjištěná porušení byla zaměstnavatelům zaslána opatření k odstranění nedostatků, v průběhu prvního čtvrtletí 2012 budou provedeny následné kontroly. Sankční opatření bylo uloženo v jednom případě – ve výši 10.000,- Kč.

Některé AP nevyužívaly rozhodnutí MPSV povolení ke zprostředkování, některé další neměly v době konání kontroly vydané rozhodnutí MPSV k povolení zprostředkování a ani tuto činnost nevykonávaly.

Kontrolou byla zjištěna stále se opakující porušení §§ 308 a 309 (jedná se o setrvalý stav). Ještě stále dochází k porušování ustanovení §§ 37, 96, 313. Jedna z agentur práce zaměstnávala své zaměstnance na základě uzavřených dohod o provedení práce, i když se jedná o agenturní zaměstnance se kterými má AP uzavírat dohody o pracovní činnosti.

V jednom případě byla konstatována skutečnost, že v pokynu o přidělení zaměstnance nebyl agentuře nahlášen zodpovědný zaměstnanec, který zaměstnancům AP přiděluje práci a také ji kontroluje (bylo uváděno jméno pracovníka, který na dotčené provozovně nepracoval). V oblasti BOZP byl zjištěn zanedbatelný počet nedostatků. Výskyt zaměstnanců AP byl totiž v době kontroly v řádech jednotek a v druhé řadě některé ze subjektů již takto zaměřenou kontrolu v minulosti absolvovaly.

Zde se jednalo především o nedostačující rozsah školení zaměstnanců ve vztahu k rizikům práce, kterou u uživatele vykonávali. Zaměstnanci často nebyli seznámeni s vnitřními předpisy pracoviště (bezpečnostní předpis pro velkosklad, bezpečnostní předpis pro manipulační vozíky), převzaté školení BOZP od AP neobsahovalo platné předpisy.

Nedostatky byly konstatovány v ověřování zdravotní způsobilosti zaměstnanců AP, kteří u uživatele řídili motorové manipulační vozíky.

Ve dvou případech nebylo prokázáno přidělení adekvátních osobních ochranných pracovních prostředků zaměstnancům AP podle předloženého vlastního seznamu, zpracovaného na základě rizik vykonávaných prací.

Plnění povinností uživatele, zejména zajištění kvalitního školení a seznámení s riziky práce a také poskytnutí odpovídajících OOPP, je v současné době ovlivňováno aktuální situací na trhu práce. Agenturní zaměstnanci jsou žádáni a přidělováni k výkonu práce často na velmi krátké časové úseky. Uživatelé využívají tyto zaměstnance příležitostně, často na několik dní popř. hodin a mnohdy nechtějí ztrácet čas a prostředky se zaškolením, vybavením osobními ochrannými pracovními prostředky a především se zajištěním lékařské prohlídky na úrovni srovnatelné se zaměstnanci vlastními.

Z pohledu kontrolorů BOZP byl nejčastěji porušovaným předpisem § 103 odst. 1 písm. f) a odst. 2 a § 104 odst. 1, 4, 5 v návaznosti na § 309 odst.1 zák. č. 262/2006 Sb.

Problémy při kontrolní činnosti se nevyskytly, statutární i pověřené zástupci kontrolovaných subjektů poskytli příkladnou součinnost a požadované doklady předložili neprodleně na dotčených provozovnách.

Oznámení jiným orgánům státní správy nebyla podána, nelegální zaměstnanci zjištěni nebyli.

Závěr:

Ve většině kontrolovaných uživatelů se jednalo o subjekty s vyšším počtem zaměstnanců, ve kterých byl zaveden fungující systém péče o BOZP a PVP. U všech uživatelů v této oblasti také participovala osoba odborně způsobilá v prevenci rizik.

Na základě provedených kontrol lze konstatovat, že agenturní zaměstnávání není v současné době firmami využíváno v takové míře, jako v předcházejících letech. Také poznatky z plnění jiných úkolů plánu činnosti ukazují na skutečnost, že větší oblibě se těší využívání zaměstnanců jiných subjektů na podkladě smlouvy uzavřené ve smyslu Obchodního zákoníku (tato činnost není podmíněna pevně stanovenými povinnostmi danými ZP) .

3.5 Výsledky následné kontrolní činnosti

- v kolika případech pravomocných rozhodnutí, vždy podle předchozích let, byla provedena následná kontrola
- výsledky následných kontrol podle členění uvedeném v části 2 (tj. organizace a p.f.o.)

I. Následné kontroly na prověrky roku 2011 (t. j. číslo úkolu 11.1.01N až 11.1.66N)

a) organizace	190
b) podnikající fyzické osoby	37
C e l k e m :	227 kontrol

II. Následné kontroly na prověrky předchozích let (tj. číslo úkolu 11.1.89N)

a) organizace	117
b) podnikající fyzické osoby	0
C e l k e m :	117 kontrol

III. Následné kontroly provedené v roce 2011 – celkem:

C e l k e m :	344 kontrol
----------------------	--------------------

IV. Následné prověrky, při kterých byly zjištěny opakované závady, popř. uloženy postihy (t. j. číslo úkolu 11.1.01N až 11.1.66N)

	Kód opatření	Počet opatř. k závadám	Fin. postih
a) organizace	20	3	0
	36	2	55.000,-
b) podnikající fyzické osoby	0	0	0
C e l k e m :	-	5	55.000,-

V. Následné kontroly na prověrky předchozích let (tj. číslo úkolu 11.1.89N), při kterých byly zjištěny opakované závady, popř. uloženy postih

	Kód opatření	Počet opatření k závadám	Finanční postih
a) organizace	20	4	0
	36	2	10.000,-
b) podnikající fyzické osoby	0	0	0
C e l k e m :	-	6	10.000,-

3.6 Výsledky ostatních činností z pohledu regionu

komentář se zaměřením na:

- *případná problematická odvětví*
- *nejzávažnější zjištění*
- *nejčastější oblasti podání a na které subjekty*
- *podané návrhy opatření*

Problematická odvětví v regionu hl. m. Prahy ve vztahu k pracovním úrazům

Nejvyšší zaznamenaný počet **smrtebných pracovních úrazů** v regionu hl. m. Prahy byl u subjektů v odvětví **velkoobchod kromě motorových vozidel** (odvětví kód 460000) a **pozemní doprava** (odvětví kód 490000). Zde bylo zaznamenáno shodně po dvou případech SPÚ, t. j. 20,0 % z celkového počtu SPÚ.

Smrtebné pracovní úrazy byly dále zaregistrovány v odvětví **výroba PC, elektronických a optických přístrojů** (odvětví kód 260000), **inženýrské stavitelství** (odvětví kód 420000), **speciální stavební činnosti** (odvětví kód 430000), **maloobchod kromě motorových vozidel** (odvětví kód 470000), **činnosti v oblasti nemovitostí** (odvětví kód 680000) a **veřejná správa a obrana** (odvětví kód 840000). V roce 2011 bylo zaznamenáno vždy po 1 případu SPÚ z uvedených odvětví, t. j. tyto úrazy tvořily každý 10,0 % z celkového počtu SPÚ.

Dalšími problematickými odvětvími **co do počtu závažných pracovních úrazů** v regionu hl. m. Prahy bylo odvětví **specializované stavební činnosti** (kód 430000) a **pozemní doprava** (kód 490000) s 12 případy ZPÚ, každé z uvedených odvětví se na celkovém počtu ZPÚ podílelo 10,3 %.

Odvětví s nejvyššími zaznamenanými počty ohlášených pracovních úrazů v regionu hl. m. Prahy byla následující:

- a) Maloobchod, kromě motorových vozidel (470000) se 569 pracovními úrazy
- b) Pozemní doprava (kód odvětví 490000) – celkem zaznamenáno 531 pracovních úrazů
- c) Veřejná správa a obrana (840000) se 249 případy pracovních úrazů.

Tabulka – odvětví v regionu hl. m. Prahy s nejvyššími počty pracovních úrazů
– členěno dle závažnosti pracovních úrazů

<i>Smrtelné pracovní úrazy</i>	počet úrazů
460000 velkoobchod, kromě motorových vozidel	2
490000 pozemní doprava...	2
260000 výroba PC, elektronických a optických přístrojů..., 420000 inženýrské stavitelství, 430000 specializované stavební činnosti, 470000 maloobchod kromě mot. vozidel, 680000 činnosti v oblasti nemovitostí, 840000 veřejná správa a obrana...	1 (v každém z uvedených odvětví tohoto řádku)

<i>Závažné pracovní úrazy</i>	počet úrazů
430000 specializované stavební činnosti	12
490000 pozemní doprava...	12
460000 velkoobchod, kromě motorových vozidel	10
410000 výstavba budov	7
850000 vzdělávání	7

<i>Ostatní pracovní úrazy</i>	počet úrazů
470000 maloobchod, kromě mot. vozidel	564
490000 pozemní doprava...	517
840000 veřejná správa a obrana	245

<i>Pracovní úrazy celkem (souhrn SÚ+ZÚ+OÚ)</i>	počet
470000 maloobchod, kromě mot. vozidel	569
490000 pozemní doprava...	531
840000 veřejná správa a obrana	249

Konkrétněji (přehled zdrojů a příčin pracovních úrazů) – viz kapitola 4.3.

Při kontrolách v roce 2011 byly nejvyšší postihy uloženy firmám a PFO podnikajícím v odvětví *Specializované stavební činnosti* (kód 430000). Celková výše postihů od OIP Praha byla v uvedeném odvětví 720.000,- Kč, t. j. 18,1 % z celkové výše uložených sankcí.

Druhým nejvýše sankčně postihovaným odvětvím bylo odvětví *Stravování a pohostinství* (kód 560000), kde byly uloženy sankce v celkové hodnotě 549.000,- Kč, což činilo 13,8 % z celkové výše uložených sankcí.

Třetím nejvýše sankcemi postihovaným odvětvím ze strany OIP Praha bylo odvětví *Velkoobchod /kromě motorových vozidel/* (kód 460000), kde byly uloženy postihy v celkové výši 390.000,- Kč (tj. 9,8 % z celkové výše uložených sankcí).

Výše uvedeným problematickým odvětvím bude v regionu hlavního města Prahy věnována i nadále zvýšená pozornost. Následnými kontrolami bude důsledně vyžadováno odstraňování zjištěných nedostatků (závad) z předchozích prověrek a do plánu kontrol budou zařazovány nově vzniklé subjekty.

Velmi závažná zjištění byla nalezena v souvislosti se šetřením okolností vzniku pracovních úrazů. Při kontrolách byla často zjištěna porušení závažného charakteru s prokazatelným vlivem na zapříčinění pracovního úrazu. Firmám byl v souvislosti se šetřením okolností vzniku PÚ uložen postih v celkové výši 1.000.000,- Kč. Nejvyšší sankce byla uložena právnické osobě v souvislosti se šetřením okolností smrtelného pracovního úrazu, a to ve výši 650.000,- Kč.

Následnými, cíleně zaměřenými kontrolami, bude prověřeno provedení uložených opatření ze strany OIP.

REGION - Nejčastější oblasti podání a na které subjekty:

Stručný úvod k trendu vývoje počtu a obsahu podnětů:

- Nejvíce podnětů bylo podáno ze strany zaměstnanců, kteří pracují nebo pracovali v podnikatelské sféře, konkrétně ve stravovacích a ubytovacích zařízeních, v pohostinství, v bezpečnostních agenturách a v maloobchodě. Nejméně podnětů bylo podáno ze sektoru státní správy na součinnost zaměstnavatele a orgánu zaměstnanců.
- Z hlediska obsahu převládaly podněty zejména na nevyplácení mezd včetně odměn, odstupného nebo příplatků a podněty zaměřené na vznik, změny a skončení pracovních poměrů, nevydání potvrzení o zaměstnání a dohody o provedení práce, dále na evidenci odpracované pracovní doby včetně práce přesčas a práce konané v So + Ne nebo noční práce a v neposlední řadě podněty na nevyplácení cestovních náhrad. Z hlediska minulých období se skladba podnětů výrazně nezměnila, avšak celkově má počet podnětů vzrůstající trend.
- Na základě vykonaných kontrol v rámci HÚ 11.1.66 až HÚ 11.1.69 lze konstatovat podíl podnětů částečně oprávněných a neoprávněných cca 3:1. V případě započítání neprokázaných podnětů se poměr obrací na cca 1:4.

Celkový počet kontrol:

- Celkový počet uzavřených kontrol v rámci šetření podnětů je 630. Veškeré kontroly zahrnuté do těchto úkolů byly vykonány převážně samostatně a pouze 3 kontroly byly vykonány společně za účasti kontrolních pracovníků s ÚP.
- V souvislosti se zařazením mimořádných a termínovaných koordinovaných kontrol se kapacitní průchodnost řešení podnětů podstatně snížila.
- V oblasti PVP převládaly podněty z hlediska odměňování, pracovního poměru + dohod konaných mimo pracovní poměr, pracovní doby a náhrad. V oblasti BOZP se jeví stoupající tendence podnětů zejména z hlediska řízení, péče a bezpečnosti práce v organizacích a osobních ochranných pracovních prostředcích.
- Z hlediska následných kontrol s vazbou na plnění uloženého opatření bylo zjištěno, že veškeré nedostatky byly odstraněny a nové zásadní nedostatky zpravidla nebyly zjištěny.

Problémy při kontrolní činnosti:

- Dostupnost kontrolovaných subjektů je občas dokonce nemožná, nelze žádným způsobem zaměstnavatele kontaktovat, když nereagují na zasláné oznámení o zahájení kontroly do datové schránky – doručeno fikcí. V některých případech kontroly je nutné tvrdě vyžadovat součinnost, zejména při nařízené kontrole.
- Kontrolované subjekty neustále hledají záminky pro posunutí termínů k předložení požadovaných dokladů z různých důvodů, např.: virtuální nebo fiktivní sídlo v Praze, avšak veškeré požadované doklady jsou na provozovně nebo kontaktním sídle (v Brně nebo až v Ostravě). Zplnomocněná osoba nebo externí účetní, která má sídlo nebo bydliště mimo Prahu, se rovněž vyhýbá stanoveným termínům nebo součinnosti, a pod.
- V případě neprokázaných skutečností z hlediska podaných podnětů jsou podávající osoby rovněž opakovaně upozorňovány, zejména z důvodu tvrzení proti tvrzení, na možnost řešení jejich sporů u příslušných soudů.

Ukládání pokut:

- Kontrolovaným subjektům byly ukládány pokuty za porušení zákonem stanovených povinností zejména v oblasti odměňování (nevyplacení mezd, platů včetně náhrad mezd a náhrady mzdy nebo platu při dočasné pracovní neschopnosti zaměstnanců, neproplácení dovolených a odstupného při ukončení pracovních poměrů), dále pak v oblasti evidence odpracované pracovní doby a za nedostatky při vzniku, změnách a skončení pracovněprávních vztahů.

Oznámení jiným orgánům státní správy:

- V případech, kdy z podaného podnětu nebo z vykonané kontroly vyplynula věcná příslušnost k jinému státnímu orgánu, byly podávající osoby písemně informovány o postoupení v dané věci příslušnému orgánu. Počty oznámení jiným orgánům státní moci a správy nebyly evidovány.

Zajímavá zjištění z kontrol:

- V některých případech (zejména při kontrolách v pohostinství) existuje důvodné podezření, že zaměstnavatelé ex post „dopracovávali“ požadované písemné doklady, zejména pracovní smlouvy nebo dohody, či evidenci pracovní doby.
- Množí se případy, kdy právnická osoba má dle výpisu z obchodního rejstříku až několik desítek statutárních orgánů – jednatelů, avšak žádné zaměstnance. V několika případech v rámci vykonávané kontroly byli tito jednatelé přistiženi při výkonu manuální práce bez pracovní smlouvy nebo dohody o provedení práce, případně i bez povolení k zaměstnání.

Závěr:

Náprava výše uvedených skutečností by vyžadovala určité legislativní úpravy.

REGION - Podané návrhy technických a jiných opatření při výkonu inspekce práce

Oblast inspekční činnosti	Návrhy technických opatření	Návrhy jiných opatření
BOZP a TZ	125	100
Pracovněprávní vztahy	0	0
C e l k e m :	125	100

4. Ostatní činnost

4.1 Vyjadřování se k projektovým dokumentacím staveb

- nejčastěji zjišťované nedostatky

Záměrem vyjadřování se OIP k projektovým dokumentacím staveb byla preventivní kontrola dokumentací v úrovni pro stavební povolení. Dále měla být zjednána náprava, pokud dokumentace nebyla zpracována v potřebné kvalitě. Výstupem bylo stanovisko pro účely stavebního řízení.

Vyhodnocení dodržování ověřovaných požadavků:

Obsahem kontrol v tomto úkolu bylo provedení kontroly předložené a vybrané dokumentace stavby v úrovni pro stavební povolení. Pro kontrolu se vycházelo z Metodického pokynu generálního inspektora č. MGI 04/2010 - Vyjádření k vybraným projektovým dokumentacím staveb (1).

Způsob výběru:

Na OIP Praha je předkládáno k vyjádření průměrně 5 dokumentací týdně.

K posouzení byly vybrány následující typy dokumentací:

- Všechny dokumentace pro jakékoli výrobní prostory a provozovny
- Dokumentace pro stavby, kde se má soustřeďovat větší počet osob (sály a školící střediska)
- Dokumentace vztahující se k výstavbě metra.

Vybraná dokumentace byla přidělena jednomu z inspektorů se specializací na stavebnictví. Spolupráce odboru 3.32 – vyhrazená technická zařízení, již v roce 2011 nebyla vyžadována.

Dokumentace nevybraná ke kontrole dostala příslušné vyjádření a byla vrácena zpět předkladateli.

Výsledky kontrol :

Při kontrolách dokumentací se vyskytovaly následující nedostatky :

- Nebyla předložena část Zásady organizace výstavby
- Nebyl zpracován plán BOZP
- Nebyl doložen doklad o určení koordinátora BOZP pro přípravu stavby
- Nebyl zpracován protokol o vyhodnocení vnějších vlivů
- U dokumentace výrobních prostor nebylo zřejmé umístění strojů
- Chyběly koordináční výkresy vnitřních rozvodů.

Způsob řešení:

- Předkladatelé byli vyzváni k vyzvednutí a doplnění dokumentace.
- Odstranění zjištěných nedostatků bylo přednostně vyžadováno telefonicky nebo osobním jednáním. Cílem bylo a je vyjít předkladatelům vstříc a zajistit, aby bylo možno vydat kladné stanovisko tj. Dokumentace bez závad.

Návrh opatření:

Výsledky kontrolní činnosti prokázaly, že v realizaci daného úkolu je nutno pokračovat i nadále. V roce 2012 vzhledem k nárůstu objemu činnosti na jiných úkolech, již nebude možno řešit nedostatky kontaktem s předkladatelem dokumentace. Dokumentace bude vrácena k dopracování a bude vyžadováno opakované předkládání. Tím vzroste objem dokumentace procházející přes podatelnu.

Je nutno rozhodnout, zda je účelné informovat o našich stanoviscích i příslušný stavební úřad. Je třeba rozhodnout jak pokutovat zadavatele, kteří neurčili koordinátora pro stádium přípravy stavby.

Závěr:

Na závěr lze konstatovat, že objem dokumentace pro stavební povolení předkládané na OIP Praha se nezmenšuje, spíše naopak. Zároveň roste časová náročnost kontroly dokumentace. Začíná se prosazovat trend zasílání dokumentace na CD.

Celkem bylo za rok 2011 přijato a posouzeno 229 projektových dokumentací.

4.2 Uplatněné požadavky při povolování a kolaudacích staveb

- nejčastěji zjišťované nedostatky

Cílem účasti na kolaudačních řízeních bylo ověření, do jaké míry byla stavba připravena na uvedení do užívání a zda splňovala požadavky k zajištění bezpečnosti práce a bezpečnosti technických zařízení.

Při výběru z doručených pozvání k účasti na kolaudačních řízeních se upřednostňovaly (v souladu s příkazem generálního inspektora) především stavby většího rozsahu a stavby se zvýšenými riziky možného vzniku pracovních úrazů. Dále to byly stavby, kde byla posuzována projektová dokumentace, přičemž se zjišťovalo, zda byly odstraněny závady, na které bylo upozorněno při jejím posuzování.

Kontroly přispívají k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení a mají důležitý preventivní charakter.

Nejčastěji se vyskytovaly tyto závady:

a) oblast stavební:

- chybějící místní provozní řád
- chybějící madla (zábradlí)
- chybějící dopravní a bezpečnostní značení,

b) oblast VTZ a TZ:

plynová zařízení

- nedoložena revize PZ
- chybějící zápisy o proškolení obsluh PZ
- chybějící místní provozní řád
- chybějící revizní knihy plynových kotlů.

Odstraněním výše uvedených závad bylo inspektorátem písemně podmíněno vydání kolaudačního rozhodnutí. Bylo tak učiněno ve 4 případech z celkového počtu 6 kolaudací s účastí inspektora OIP.

V roce 2011 se zúčastnili inspektoři celkem 6 kolaudačních řízení.

4.3 Kontrolování příčin a okolností pracovních úrazů, případně jejich šetření

- přehled příčin a zdrojů v tabulkovém uspořádání s komentářem, vyšetřování provoz.nehod (havárií), poruch technických zařízení a technic. příčin průmyslových otrav a nemocí z povolání

Tabulka zdrojů a příčin PÚ zaevidovaných v regionu hlavního města Prahy v roce 2011

Závažnost pracovního úrazu	Příčina	Počet	Zdroj (hl. kapitola)	Zdroj	Počet	Uzavřená šetření v2011
Smrtelné pracovní úrazy	0	1	2000	2991	1	
	2	1	3000	3010	1	
	14	8	11000	11030	1	
	-	-	12000	12992	3	
	-	-	13000	13001	1	
	-	-	14000	14000	1	
	-	-		14001	2	
SPÚ celkem:		10			10	4
Závažné pracovní úrazy	1	5	1000	1002	10	
	4	4		1021	7	
	8	2	2000	2001	17	
	11	4		2991	14	
	14	101	3000	3010	3	
	-	-	10000	10071	1	
	-	-		10072	1	
	-	-		10104	1	
	-	-		10109	1	
	-	-	11000	11020	1	
	-	-		11991	1	
	-	-	12000	12992	15	
	-	-		12993	2	
	-	-		12995	1	
	-	-	14000	14000	1	
	-	-		14001	1	
	-	-		14991	1	
	-	-		14992	8	
	-	-	15000	15010	5	
	-	-		15030	2	
	-	-		15991	4	
	-	-		15992	1	
	-	-	18000	18061	4	
	-	-	20000	20990	1	
	-	-	30000	32001	2	
	-	-		32003	11	
ZPÚ celkem:		116			116	13

Závažnost pracovního úrazu	Příčina	Počet	Zdroj (hl. kapitola)	Zdroj (v rozmezí)	Počet	Uzavřená šetření v2011
Ostatní pracovní úrazy	1	29	0	0	2	
	4	73	20	20	1	
	6	18	1000	1000-1990	722	
	11	159	2000	2000-2991	650	
	12	1	3000	3000-3990	98	
	13	44	5000	5000-5991	2	
	14	3915	6000	6000-6992	328	
	-	-	7000	7000-7990	3	
	-	-	8000	8000-8990	6	
	-	-	10000	10000-10995	117	
	-	-	11000	11000-11991	16	
	-	-	12000	12000-12995	254	
	-	-	13000	13000-13991	9	
	-	-	14000	14000-14992	1365	
	-	-	15000	15000-15992	91	
	-	-	18000	18000-18990	244	
	-	-	19000	19000-19990	1	
	-	-	20000	20000-20993	7	
	-	-	30000	30000-32004	323	
OPÚ celkem : (v ISIP ke dni 24.2.2012)	-	4239	-	-	4239	0

V roce 2011 bylo OIP pro hl. m. Prahu nahlášeno 9 smrtelných pracovních úrazů. Dále byl jeden PÚ z roku 2010 překvalifikován ze závažných úrazů na smrtelný. **Celkem 10 případů SÚ.** Oproti r. 2010 je to o 8 případů SÚ méně. K šetření bylo vybráno 5 SÚ.

V průběhu roku 2011 bylo inspektorátu nahlášeno **116 případů ZPÚ.** Oproti roku 2010 je to o 54 více! K šetření bylo vybráno 13 ZPÚ.

Přehled zdrojů a příčin zaznamenaných smrtelných pracovních úrazů v roce 2011

Na nejčastějším **zdroji** SPÚ se nejvíce podílely *motorové silniční dopravní prostředky* (kód – 12992) ve 3 případech, tj. 30,0 % z celkového počtu.

Druhým nejčastějším zdrojem SPÚ byla *břemena* (kód zdroje – 14001) ve 2 případech, tj. 20% z celkového počtu.

Na třetím zdroji se stejným dílem (vždy po 1 případě SPÚ) podílely *ostatní zvýšená pracoviště - pády osob z výše* (kód – 2991), *výkopy* (kód 3010), *stabilní jeřáby* (kód 11030), *dopravní prostředky železniční* (kód 13001) a *materiál, předměty, úlomky...* (kód zdroje 14000) tj. vždy po 10,0% z celkového počtu.

Na nejčastější **příčině** vzniku SPÚ se nejvíce podílelo *špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko* (kód – 14) v 8 případech, tj. 80,0% z celkového počtu.

Na příčinách zbylých registrovaných SPÚ se stejným dílem podílely *chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení a zajištění* (kód 2) a v 1 případě *příčina nezjištěna* (kód 0). Tj. každá z příčin tvořila 10,0 % z celkového počtu.

Přehled zdrojů SPÚ vybraných k šetření

Kód zdroje	Text	Počet případů
2991	Ostatní zvýšená pracoviště – pády osob z výše	1
3010	Výkopy, studně, příkopy...	1
11030	Jeřáby...	1
14001	Břemena, materiál ...	2

Přehled příčin SPÚ vybraných k šetření

Kód příčiny	Text	Počet případů
0	Nezjištěno	1
2	Chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení...	1
14	Špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko	3

SPÚ ve stavebnictví: v roce 2011 byly inspektorátu nahlášeny 2 případy, k šetření byly vybrány oba dva případy (tj. 100%).

Přehled zdrojů a příčin zaznamenaných závažných pracovních úrazů v roce 2011

Na zdrojích ZPÚ se nejvyšší měrou podílely *budovy, konstrukce, povrchy nad úrovní země...* (kód 02000) – 31 případů, tj. 26,7 % z celkového počtu.

Druhým nejčastějším zdrojem ZPÚ byly úrazy způsobené *pozemními vozidly* (kód 12000) – 18 případů, tj. 15,5 % z celkového počtu.

Třetím nejčastějším zdrojem ZPÚ byly úrazy ve zdroji *budovy, konstrukce, povrchy v úrovni země...* (kód 01000) - 17 případů, tj. 14,7 % z celkového počtu.

Dále se čteně vyskytovaly tyto zdroje ZPÚ:

- *ostatní zdroje* (kód 32000) - 13 případů, tj. 11,2 % z celkového počtu,
- *nebezpečné látky* (kód 15000) - 12 případů, tj. 10,34 % z celkového počtu,
- *materiály, předměty...* (kód 14000) - 11 případů, tj. 9,5 % z celkového počtu,
- *stroje a zařízení* (kód 10000) - 4 případy - 4 případy, tj. 3,5 % z celkového počtu,
- *úmyslné i neúmyslné poškození* (kód 18061) - 4 případy, tj. 3,5 % z celkového počtu,
- *výkopy, studně, příkopy* (kód 03010) – 3 případy, 2,6 % z celkového počtu,
- *systémy pro dopravu* (kód 11000) – 2 případy, tj. 1,7 % z celkového počtu a
- *ostatní fyzikální jevy* (kód 20990) – 1 případ, tj. 0,9 % z celkového počtu ZPÚ.

Nejčastější příčinou ZPÚ bylo *špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko* (kód 14) – 101 případů, tj. 87,1 % z celkového počtu.

Druhou nejčastější příčinou ZPÚ byl *vadný nebo nepříznivý stav zdroje (nikoliv pracoviště)* (kód 1) – 5 případů, tj. 4,3% z celkového počtu.

Třetí nejčastější příčinou ZPÚ byl *nepříznivý stav nebo vadné uspořádání pracoviště* (kód 4) – 4 případy, tj. 3,5 % z celkového počtu a *ohrožení jinými osobami* (kód 11) 4 případy, tj. 3,5 % z celkového počtu.

Na čtvrté nejčastější příčině ZPÚ se podílelo *používání nebezpečných postupů* (kód 8) – 2 případy, tj. 1,7 % z celkového počtu.

Přehled zdrojů závažných pracovních úrazů, vybraných k šetření

Kód zdroje	Text	Počet případů
2001	Schody, žebříky, výstupy	2
2991	Ostatní zvýšená pracoviště	4
3010	Výkopy, studně, příkopy	1
10071	Lisy, kladiva, buchary	1
10072	Lisy na jiný materiál než kov a dřevo	1
10104	Sdružené a ostatní stroje a zařízení	1
11020	Výtahy, elevátory, zdvihací zařízení	1
15992	Horké látky pevné, horké předměty	1

Přehled příčin závažných pracovních úrazů, vybraných k šetření

Kód příčiny	Text	Počet případů
4	Nepříznivý stav nebo vadné uspořádání pracoviště	1
8	Používání nebezpečných postupů nebo způsobů	2
14	Špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko	9

Závažných pracovních úrazů, které se staly ve stavebnictví, bylo v r. 2011 nahlášeno 11 případů, z toho byly vybrány k šetření 3 případy (tj. 27,3%).

Počet vyšetřovaných PÚ v r. 2011 podle § 5e a f), z toho:

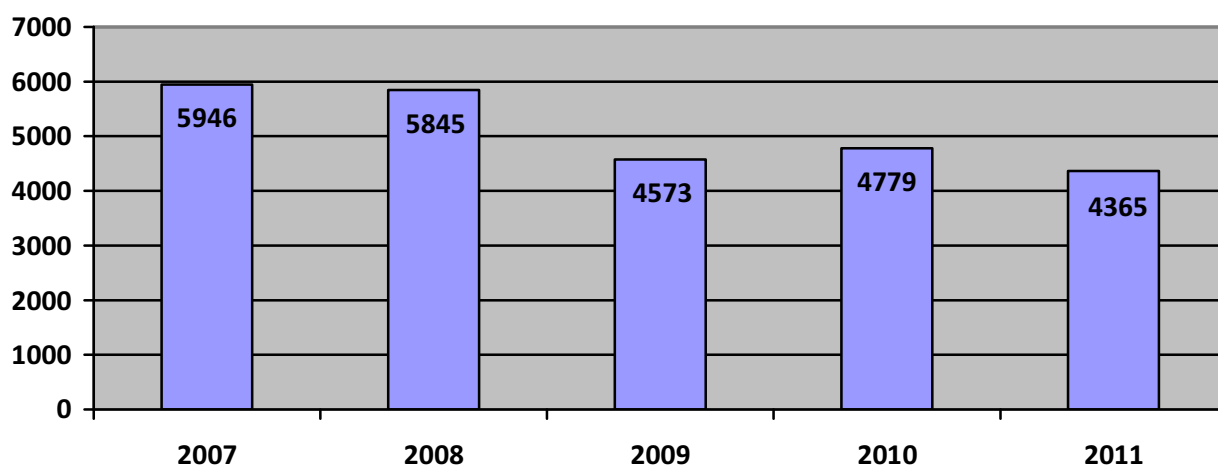
	K šetření vybráno	uzavřeno		K šetření vybráno	uzavřeno
a) smrtelných	5	4			
b) závažných	13	13	c) ostatních	0	0
Celkem uzavřeno		17			0

Počet PÚ, jejichž vyšetřování započalo v r. 2010 a bylo ukončeno v r. 2011: u smrtelných PÚ to bylo 0 případů, u závažných PÚ to byly 4 případy.

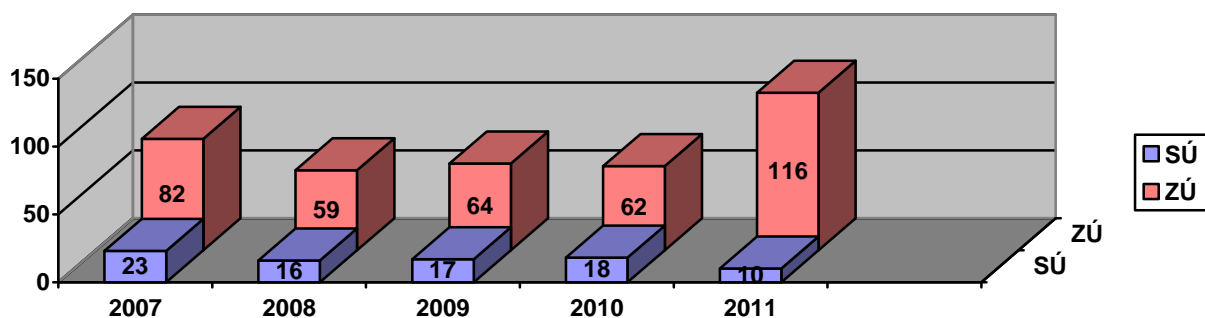
Přehled o vývoji pracovní úrazovosti za období roků 2007 – 2011
 (stav úrazů za jednotlivé roky zaznamenaný v ISIP - úrazy ke dni 24.2.2012)

Druh PÚ	2007	2008	2009	2010	2011
smrtelný	23	16	17	18	10
závažný (s hospit. nad 5 dnů)	82	59	64	62	116
„ostatní“	5.841	5.770	4.491	4.699	4.239
pracovní úrazy celkem:	5.946	5.845	4.573	4.779	4.365

1. Graf vývoje pracovních úrazů celkem (rok 2007 – 2011)

2. Graf vývoje smrtelných a závažných pracovních úrazů (rok 2007 – 2011)

Přijatá opatření

Za porušení předpisů zjištěná v souvislosti se šetřením příčin pracovních úrazů byly v roce 2011 uloženy celkem 2 postihy (právníkům osobám) v úhrnné výši 1.000.000,- Kč.

Nejčastěji zjišťované zdroje úrazů (vyjma dopravních nehod, které OIP nešetří), jsou zohledňovány pro zaměření výkonu inspekce práce do nejvíce rizikových oblastí.

4.4 Vyšetřování havárií ve smyslu zákona č. 59/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

V roce 2011 *nebyl šetřen žádný případ havárie* ve smyslu zákona č. 59/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zpráva o výkonu integrované inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií je součástí úkolu č. 11.1.49 – viz kap. 3.3.

4.5 Šetření přijatých podání a jejich analýza

- počty podání ve věcech, jež byly v působnosti SÚIP a OIP ve smyslu zákona o inspekci práce a byly směřovány na právnické osoby a nebo podnikající fyzické osoby
- komentář s uvedením v kolika případech byl **na základě šetření** kontrolní činností podle § 5 odst. 2 zákona o inspekci práce a s jakým výsledkem podle členění uvedeném v části 2.

podnět na základě podání - počet		uzavřená šetření (v ISIP ú. 11.1.66-69)	vydaná opatření na odstr. závad („20“)	sankce uložené v r. 2011 v souvislosti se šetř. (počet/Kč)	sankce - z toho p.f.o. (počet/Kč)	sankce - z toho práv. osoby (počet/Kč)
PVP	641	547	267/695	25/965000,-	2/30000,-	23/935000,-
BOZP / ost.	88 / 375	112	197/990	8/200000,-	3/85000,-	5/115000,-
Celkem	1104	659	464/1685	33/1165000,-	5/115000,-	28/1050000,-

POZN.: Údaje za rok 2011 byly aktualizovány dle databáze ISIP (dne 24.2.2012).

Za sledované období r. 2011 obdržel Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu 1104 podnětů, což je o 80 podnětů více, než v roce 2010.

Většina podaných podnětů byla z oblasti pracovněprávních vztahů (641), oblasti BOZP a jiné než PVP se týkalo 463 podnětů.

Z hlediska předmětu podání se převážná většina podnětů týkala zejména nevyplacení mzdy nebo odměny v řádném termínu, popř. vůbec, nevyplacení příplatků za práci přesčas, za práci v noci, za práci v sobotu a neděli, nevyplacení náhrady mzdy a nevydání potvrzení o zaměstnání.

Podání nejvíce směřovala proti subjektům, které se zabývají stravováním v restauracích, u stánků a v mobilních zařízeních.

Některá podání byla inspektorátu postoupena jinými orgány státní správy, převážně Úřady práce, a to jak Úřady práce v Praze, tak i Úřady práce z jiných územních celků, jakož i Správou sociálního pojištění, Policií ČR a živnostenskými úřady, přičemž jmenované orgány v některých případech neberou v úvahu skutečnost, že inspektoráty nevykonávají kontrolní činnost podle sídla subjektu, nýbrž podle místa výkonu práce podávajícího. Tím se následně prodlužuje doba vyřízení těchto podání.

Další skutečností je, že v případě, že je inspektorátu postoupeno jiným úřadem podání, jehož obsahem jsou i skutečnosti, které nespadají do kontrolní činnosti inspektorátu, je inspektorátu velmi často postoupen celý obsah podání, aniž by postupující úřad postoupil podání i těm příslušným orgánům, do jejichž kompetence další skutečnosti uvedené v podání náleží.

Inspektorát řešil během roku 2011 řadu dalších požadavků formou dotazů v elektronické podobě, telefonických a osobních konzultací ze strany zaměstnanců, kteří tvoří největší podíl, dále organizací – subjektů a podnikajících fyzických osob. Převážná část poradenství se týkala oblasti pracovněprávních vztahů.

POZN.: Další komentář je součástí úkolu č. 11.1.66 – 11.1.69 viz kap. 3.4.

Stížnosti

V roce 2011 bylo přijato devět stížností, z toho jedno shledáno jako nedůvodné, tři oprávněné. Pět případů bylo předáno k šetření SÚIP. Čtyři stížnosti byly na zaměstnance OIP Praha (nevhodné chování, nevhodné postupy) a pět případů na nesprávný postup OIP.

I. Postup při vyřizování stížností

Inspektorát při vyřizování stížností postupoval v souladu s § 175 správního řádu a Metodickým pokynem GI č. 1/2006 Vyřizování podání, podnětů a stížností v systému SÚIP.

1. Stížnost

Stížnost OIP pro hl. m. Prahu obdržel dne 18.2.2011 pod č.j. 1351/3.00/11, tato stížnost se týkala postupu OIP pro hl. m. Prahu při kontrole u zaměstnavatele. Stížnost řešil SÚIP, který tuto stížnost rovněž obdržel.

2. Stížnost

Stížnost OIP pro hl. m. Prahu obdržel dne 8.3.2011 pod č.j. 1804/3.10/11 a týkala se stížnosti na formální postup OIP pro hl. m. Prahu při vyřízení podnětu ke kontrole porušování pracovněprávních předpisů zaměstnavatelem. Stížnost řešil SÚIP.

3. Stížnost

Stížnost OIP pro hl. m. Prahu obdržel dne 23.3.2011 pod č.j. 2280/3.10/11, týkala se nevhodného chování inspektora. Závěr: Stížnost byla oprávněná.

4. Stížnost

Stížnost byla podána na SÚIP, na OIP pro hl. m. Prahu byla doručena dne 15.4.2011 pod č.j. 2922/3.10/11, týkala se postupu OIP pro hl. m. Prahu při kontrolní činnosti. Stížnost řešil SÚIP.

5. Stížnost

Stížnost obdržel SÚIP dne 29.4.2011, na OIP pro hl. m. Prahu byla doručena dne 4.5.2011 pod č.j. 3385/3.10/11 a týkala se postupu OIP pro hl. m. Prahu při vyřízení podnětu ke kontrole. Stížnost řešil SÚIP.

6. Stížnost

Stížnost obdržel SÚIP a týkala se postupu OIP pro hl. m. Prahu při šetření podnětu ke kontrole. Stížnost řešil SÚIP.

7. Stížnost

Stížnost obdržel OIP pro hl. m. Prahu dne 9.11.2011 pod č.j. 8912/3.10/11 a týkala se postupu zaměstnanců OIP pro hl. m. Prahu, odvolání a požadavku na zrušení opatření vydaného v souvislosti s kontrolou. Závěr: požadavek na zrušení vydaného opatření byl oprávněný, bylo provedeno přezkoumání postupu inspektorky, která prováděla kontrolní šetření u subjektu, a vydané opatření bylo zrušeno.

8. Stížnost

Stížnost obdržel OIP pro hl. m. Prahu dne 9.11.2011 pod č.j. 8913/3.10/11 a týkala se postupu zaměstnanců OIP pro hl. m. Prahu, odvolání a požadavku na zrušení opatření vydaného v souvislosti s kontrolou. Závěr: požadavek na zrušení vydaného opatření byl oprávněný, bylo provedeno přezkoumání postupu inspektorky, která prováděla kontrolní šetření u subjektu, a vydané opatření bylo zrušeno.

9. Stížnost

Stížnost obdržel OIP pro hl. m. Prahu dne 16.11.2011 pod č.j. 9040/3.10/11 a týkala se nevhodného chování inspektorky OIP pro hl. m. Prahu při osobní konzultaci s podatelkou. Závěr: Stížnost byla shledána nedůvodnou, přesto byla učiněna opatření, aby k takovým nedorozuměním nedocházelo.

5. Poradenská, výchovná a vzdělávací činnost

5.1 Poradenská činnost

- informace podle předmětu poradenství (ve vztahu ke konkrétnímu předpisu k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení a pracovněprávní oblasti) zaměstnavatelům a pracovníkům vždy samostatně.

Předmět poradenství	počet	zaměstnavatelům	pracovníkům
Poradenství pro oblast BOZP	2.361	1.230	1.131
Poradenství pro oblast PVP	10.539	2.928	7.611
C e l k e m :	12.900	4.158	8.742

Poradenství probíhalo v konzultačních hodinách na OIP Praha, dále byly odborné informace podávány dle požadavků jednotlivých subjektů přímo při vlastních kontrolách. Poradenská činnost byla uskutečňována při šetření podnětů, při provádění kolaudací a formou odpovědí na každodenní telefonické či písemné dotazy. Za rok 2011 bylo podáno celkem cca 12.900 konzultací, především z oblasti pracovního práva. Dále pak byly poskytovány konzultace v oblasti vyhrazených technických zařízení, stavebnictví, bezpečnosti a ochrany zdraví a také v souvislosti s pracovními úrazy.

5.2 Výchovná a vzdělávací činnost

5.2.1 Činnost zaměřená na vlastní zaměstnance

Hodnocení výchovných a vzdělávacích akcí za rok 2011 z pohledu OIP pro hl. m. Prahu

Hodnocení

V souladu s uvedeným úkolem uvádíme pouze okrajově zhodnocení školení pořádaných v průběhu roku 2011 SÚIP a VÚBP. Úroveň lektorů byla převážně hodnocena kladně. K obsahu školení nebyly žádné závažné připomínky. Délka školení byla vždy dostačující. Účastníci kladně hodnotili ubytovací prostory SÚIP v Opavě (Zukalova ulice).

Vzdělávání mimo systém SÚIP

Vzdělávací akce v rámci systému byly dle našeho názoru dostačující, proto jsme naše zaměstnance nepřihlašovali (až na 1 výjimku) do seminářů pořádaných jinými organizacemi. Dále konstatujeme, že jsme zaměstnance nepřihlašovali na semináře pořádané mimo systém SÚIP i z důvodů šetření finančních prostředků OIP pro hl. m. Prahu.

Návrhy seminářů na rok 2012

Doporučujeme i nadále pokračovat ve školeních pořádaných dle odborností inspektorů, pořádat pracovní setkání pro vedoucí odborů inspekce PVP, BOZP a pro právníky. Uvedené semináře zaměřit na aktuální a konkrétní problémy, aby byly přínosem pro řešení mnohdy složitých případů a kauz. Pořádat kurzy výpočetní techniky z důvodu soustavné inovace programů. Začátkem roku uspořádat školení pro inspektory PVP na téma změny v ZP.

Z obecných potřeb můžeme uvést požadavky, aby nedílnou součástí plánovaných akcí byl vždy i dostatečný prostor pro neformální diskuze, a to nejen s lektory, ale i mezi samotnými účastníky školení. Domníváme se, že vyměňování si zkušeností z kontrolní činnosti je velkým přínosem pro řešení složitých kauz. O některé semináře VÚBP je velký zájem, ale kapacita je bohužel nepostačující. Do programu školení i nadále zařazovat zajímavé exkurze. Někteří zaměstnanci by měli zájem o jazykové kurzy, které bohužel v současné době z finančních důvodů nelze akceptovat.

5.2.2 Propagace BOZP a PVP - činnost v rámci regionu hlavního města Prahy

- přednášková činnost – témata, počty a pro koho, respektive pro jaké vzdělávací subjekty byla uskutečněna

Za OIP Praha se Ing. Ronin, JUDr. Bláhová, Ing. Moravec, Ing. Švorcová a Ing. Švecová lektorsky účastnili semináře pro pracovníky BOZP, pořádaného ROVS (Praha, 16.2.2011).

Dne 7.12.2011 se na OIP Praha uskutečnil seminář pro studenty Právnické fakulty UK, kde byly prezentovány informace týkající se organizace a chodu systému SÚIP, potažmo OIP Praha. Dále byly předmětem semináře otázky kontrolní činnosti ve vztahu ke správnímu řádu, otázky PVP ve vztahu k nelegálnímu zaměstnávání, problematika BOZP, zejména otázky pracovních úrazů a příčin jejich vzniku. Za OIP Praha se semináře zúčastnili: JUDr. Bláhová, Mgr. Vacková, Mgr. Kingham, Ing. Moravec, JUDr. Markuzi a v otázkách elektrických zařízení inspektor Bartoš.

Konzultační služby pro veřejnost a podnikatelské subjekty v oblasti VTZ a pracovněprávních vztahů byly poskytovány průběžně telefonicky, písemně, prostřednictvím e-mailové pošty, při osobních návštěvách v objektu OIP Praha, Kladenská 103/105, Praha 6, i při vlastním provádění inspekce. Za rok 2011 bylo podáno přibližně 12.900 konzultací.

Konzultační činnost probíhala při účasti zástupců OIP na poradním sboru Úřadu práce hl. m. Prahy pro zúčastněné, kde za OIP Praha vystupovala ing. Švecová a JUDr. Markuzi, vedoucí a zastupující vedoucí odboru kontroly 3.33. Další konzultace probíhaly také na odborových svazech a některých orgánech státní správy. OIP spolupracoval s VÚBP a VÚPSV. Osvětová činnost byla a je prezentována i na webových stránkách OIP, které jsou aktuálně doplňovány.

Propagace BOZP a PPV v oblasti veletrhů a výstavnictví

- ve spolupráci s VÚBP a IVBP zajištění účasti na akcích FOR ARCH 2011, PRAGOALARM, PRAGOSEC 2011, INTERPROTEC 2011 (Brno) a PROTEC 2011 (dle finančních možností).

Dne 14.4.2011 se vedoucí inspektor ing. Ronin, inspektoři Bartoš a Jersák účastnili konference „Bezpečnost při používání vyhrazených technických zařízení“ v Pražském veletržním areálu v Letňanech. Inspektor Bartoš reprezentoval OIP Praha ve stánku VÚBP.

Ve dnech 3. - 5.5.2011 spolupracoval inspektor p. Šístek s VÚBP a OIP Středočeský kraj na výstavě Waste & Cleaning pořádaném v Pražském veletržním areálu v Letňanech. Tématem konzultací pro veřejnost byly odpadové technologie.

Dne 11.10.2011 v Brně ing. Vaňková přednášela na celostátním setkání odborníků v plynárenství.

Propagace BOZP a PVP v oblasti spolupráce s ostatními organizacemi

*- prezentovat trendy kontrolní činnosti OIP orgánům veřejné správy (Policii ČR, HZS, úřadům práce, magistrátů, apod.) včetně připravovaných legislativních opatření,
- podporovat účast zaměstnanců na odborných seminářích Domů techniky, Domů odborových svazů, servisních agentur BOZP (např. ROVS, Preventa Mladá Boleslav), organizovaných asociacemi odborných pracovníků, na akcích pojišťoven, apod.*

V průběhu roku 2011 probíhala základní prezentace kontrolní činnosti OIP u složek veřejné správy (Policie ČR, HZS, Úřadů práce, Magistrátu hl. m. Prahy, apod.) včetně užívaných legislativních opatření. Za OIP Praha se pravidelně účastnili porad sboru Úřadu práce hl. m. Prahy ing. Švecová a JUDr. Markuzi, vedoucí a zastupující vedoucí odboru kontroly 3.33. Jmenovaní prováděli konzultační činnost pro zástupce odborových svazů a některých dalších orgánů státní správy (FÚ, ÚP).

Průběžně byly poskytovány informace k činnosti inspektorátu Policii ČR, veřejné správě, PSSZ o možnostech postupů OIP v rámci dané legislativy (zákon č. 251/2005 Sb.) a s ohledem na ochranu dat. Dle potřeby probíhala také spolupráce v oblasti BOZP s Hygienickou stanicí hl. m. Prahy a s Magistrátem hl. m. Prahy (vedoucí odboru 3.32 – Ing. Švorcová).

Jak již bylo výše zmíněno, inspektorka ing. Vaňková se lektorsky účastnila semináře odborných pracovníků plynových zařízení, Ing. Ronin, JUDr. Bláhová, Ing. Moravec, Ing. Švorcová a Ing. Švecová se lektorsky účastnili semináře pro pracovníky BOZP, pořádaného ROVS.

Propagace BOZP a PVP v oblasti komunikace

- vytvořit u všech OIP funkční internetové stránky
 - sledovat návštěvnost na těchto stránkách a vyhodnocovat strukturu dotazů.
- Odděleně uvést případné další aktivity v oblasti osvěty a propagace inspektorátu.*

OIP Praha se začlenil do oficiálních stránek SÚIP (www.suip.cz), prostřednictvím nichž zveřejňuje kontakty a prezentuje svoji činnost. Na stránkách jsou publikovány i aktuální informace o mimořádných akcích OIP v regionu hl. m. Prahy, nejběžnější dotazy, zprávy o činnosti inspektorátu a informace z úřední desky.

5.2.3 Propagace BOZP a PVP - publikační činnost

- publikovaná témata
- ve kterých periodikách
- případně vystoupení v regionálních sdělovacích prostředcích.

Aktuálně jsou na žádost novinářů poskytovány v odpovídajícím rozsahu (se zřetelem na zákonné možnosti) informace o činnosti a konkrétních výsledcích práce inspektorátu.

Zájemci z řad veřejnosti jsou m. j. odkazováni na příslušné webové stránky. Z dosavadních zkušeností můžeme říci, že zájem je poměrně značný, a to o informace týkající se obecně BOZP a PVP, o zveřejňovaný Program činnosti na příslušný rok a o uveřejňované odpovědi na nejčtenější dotazy v oblasti pracovněprávní.

Príspevky do odborného tisku v roce 2011:

V průběhu roku 2011 nebyly žádným z našich zaměstnanců publikovány příspěvky do odborného tisku.

Držitelé ocenění „Bezpečný podnik“ jsou pravidelně informováni o možnosti publikace praktických zkušeností se zaváděním programu „Bezpečný podnik“ v odborných periodikách.

6. Propagace BOZP a PVP - spolupráce s orgány a organizacemi

V průběhu roku 2011 probíhala základní prezentace kontrolní činnosti OIP u složek veřejné správy (Policie ČR, HZS, Úřadů práce, Magistrátu hl. m. Prahy, apod.) včetně užívaných legislativních opatření. Za OIP Praha se pravidelně účastnili porad sboru Úřadu práce hl. m. Prahy ing. Švecová a JUDr. Markuzi (vedoucí a zastupující vedoucí odboru kontroly 3.33). Jmenovaní prováděli konzultační činnost pro zástupce odborových svazů a některých dalších orgánů státní správy (FÚ, ÚP).

Průběžně se poskytovaly informace k činnosti inspektorátu Policii ČR, veřejné správě, PSSZ o možnostech postupů OIP v rámci dané legislativy (zákon č. 251/2005 Sb.) a s ohledem na ochranu dat.

7. Závěr

Stěžejní činností inspektorátu byla v roce 2011 kontrolní činnost na plnění povinností zaměstnavatelů, vyplývajících z právních předpisů. V případě preventivních kontrol a jejich výsledků je více než patrné, že velké množství zjištěných nedostatků jde na vrub nedostatečného právního vědomí řídicích pracovníků a nefungující vnitřní kontroly plnění povinností. Závažné nedostatky v zajištění bezpečnosti práce byly zjištěny zejména při pracích ve výškách, manipulaci s materiály a provozu technických zařízení, a to i v případech, kdy byli zaměstnanci školeni a byl stanoven bezpečný pracovní postup. Pokud však absentuje vnitřní kontrola na plnění stanovených povinností, tak se nelze divit, že práce ve výškách jsou prováděny bez patřičného zajištění proti pádu a to nejen při stavebních pracích, že manipulace s materiály pomocí motorových vysokozdvíhových vozíků je prováděna nebezpečným způsobem v rozporu s místním provozním předpisem, že stroje a technická zařízení vykazují závažné nedostatky v jejich technickém stavu. V roce 2011 došlo k výraznému poklesu smrtelných pracovních úrazů, což bylo však kompenzováno značným nárůstem závažných pracovních úrazů. Jedním z nejčastějších zdrojů smrtelných a závažných pracovních úrazů, stejně jako v předchozích letech, byl pád z výšky. Lze tedy správně v roce 2012 očekávat zvýšený dohled nad stavebními pracemi, manipulací s materiály a technickým stavem provozovaných strojů a technických zařízení.

V oblasti preventivních kontrol pracovněprávních vztahů a pracovních podmínek byly zaznamenány nejčastěji nedostatky v evidenci pracovní doby a nedostatky v náležitostech pracovních smluv a v odměňování za provedenou práci. Toto zjištění plně koresponduje s obsahem nejčastějších podání zaměstnanců na neplnění povinností ze strany jejich zaměstnavatele. Zvláště zavrženímhodné jsou případy, kdy zaměstnavatel neplatí zaměstnanci za provedenou práci. Tento postup je nejen v rozporu s dobrými mravy, ale také zaměstnance a jeho rodinu vystavuje možné sociální nouzi, kdy zaměstnanec nemá nárok na sociální podporu ze strany státu. S ohledem na skutečnost, že počet těchto případů narůstá, bude inspektorát toto jednání zaměstnavatelů nekompromisně postihovat vyššími sankcemi.

Vedle neplacení za odvedenou práci dalším velice častým nedostatkem je nevydání potvrzení o zaměstnání. I když jde zdánlivě o nesplnění administrativního úkonu, je faktický dopad na zaměstnance velice závažný a to nejen v případě, že má problém při evidenci

nezaměstnaných u úřadu práce, ale velmi často také u nového zaměstnavatele. Je tedy v zájmu zaměstnavatele učinit taková opatření, aby zaměstnanec toto potvrzení obdržel co nejdříve.

Stále častěji se v podáních objevují případy, kdy zaměstnavatel zadržuje mzdu a odůvodňuje to tím, že zaměstnanec něco nevrátil nebo že způsobil nějakou škodu, a že jsou v soudním sporu. V daném případě se zaměstnavatel dopouští správního deliktu, neboť jde podle zákoníku práce o protiprávní jednání.

Má-li dojít ke snížení počtu podání, je nutné, aby došlo ke zlepšení vztahu mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem. To předpokládá nejen vzájemné plnění smluvních vztahů, ale především zavedení pořádku do evidence pracovní doby a ostatních podstatných informací majících vliv na výši mzdy. Zde je nutné s ohledem na výsledky šetření upozornit na skutečnost, že zaměstnanci nevyužívají svého práva nahlížet do evidence pracovní doby a včas řešit se zaměstnavatelem případné nesrovnalosti a to z důvodu obavy o ztrátu zaměstnání. V daném případě by bylo vhodnější, aby zde byla povinnost zaměstnavatele mít odpracovanou dobu potvrzenou zaměstnancem a do doby než se tak stane, zachovat podkladovou dokumentaci.

Z kontrol, které inspektorát provádí na základě podání na nesrovnalosti v odpracované době - a to většinou se zpožděním i několika měsíci, se dostává do problémů důkazní nouze, neboť ze soukromé dokumentace o odpracované době nelze učinit objektivní závěr. Celý problém se pak dostává do polohy tvrzení proti tvrzení, které ve správním řízení není řešitelné a je nutné obrátit se na soud.

V případě podání je potřebné upozornit ještě na skutečnost, že podatel by u individuálních nároků jako je nevyplacení mzdy, pochybností, že ukončení pracovního poměru bylo v rozporu s právem neměl otálet a bez zbytečného odkladu se obrátit na soud. Spoléhání nebo dokonce podmiňování, že až bude mít výsledek kontroly od inspektorátu podá žalobu nese sebou riziko, že zmešká lhůty pro podání žaloby.

S ohledem na skutečnost, že podání na neplnění povinností zaměstnanců narůstají je žádoucí, aby podatel nejen přesně popsal skutečný stav věci, ale aby také dodal důležité listinné doklady (pokud je má k dispozici) a informace již při vlastním podání a podal je na místně příslušný inspektorát podle místa výkonu práce, nikoliv podle sídla zaměstnavatele. Tento postup urychlí vyřízení podání.

V dalším období inspektorát kontinuálně naváže na svoji stávající činnost s cílem napomoci k dalšímu zlepšení v oblasti dodržování pracovněprávních předpisů v oblasti spadající do jeho působnosti, a to jak při výkonu poradenské činnosti, při současném preventivním působení, tak i ve spolupráci s dalšími orgány státní správy.

Dne 6.12.2011 uveřejněním novely zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů ve sbírce zákonů ČR, přechází dnem 1.1.2012 část kontrolní činnosti zabývající se oblastí rovného zacházení a zákazem diskriminace při uplatňování práva na zaměstnání, zprostředkování zaměstnání agenturami práce, zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí, kterou doposud vykonával Úřad práce ČR, do kompetence Státního úřadu inspekce práce. Současně s tímto došlo k posílení počtu inspektorů Oblastních inspektorátů práce o odbor výkonu komplexních kontrol a potírání nelegálního zaměstnávání v ČR.

V návaznosti na výsledky kontrolní činnosti předchozího roku byly stanoveny úkoly pro rok 2012. Seznam těchto úkolů a ostatní podrobnosti k nim jsou uvedeny na webových stránkách SÚIP: www.suip.cz a OIP Praha: www.suip.cz/oip03.